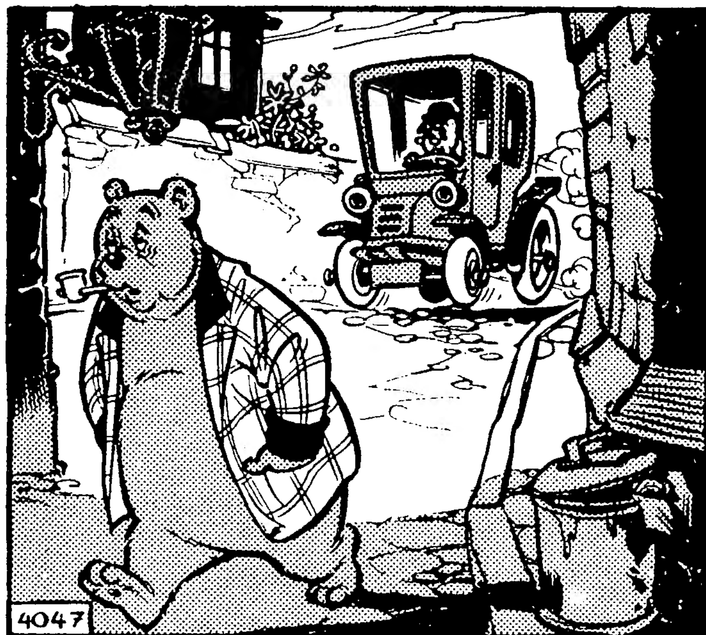
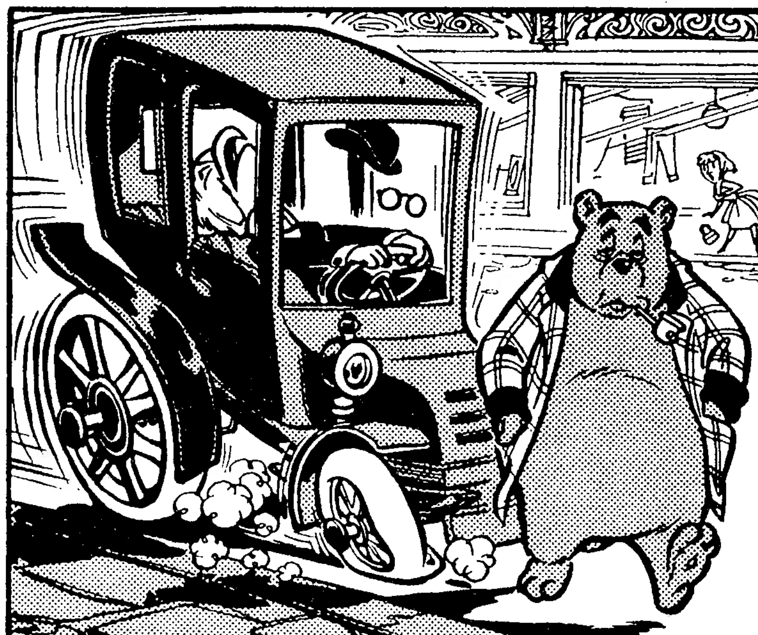
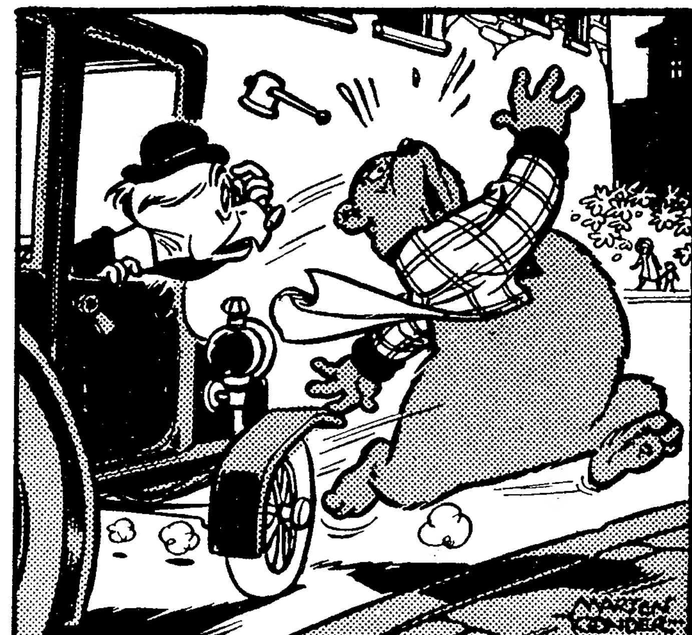
TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4047 Heer Bommel begon last te krijgen van een zekere traagheid in het denken. Wanneer iemand hem vroeg hoe laat het was, antwoordde hij soms: „maandag", of hij was nog doende zijn horloge te trekken wanneer de vraagsteller zich reeds tot een ander gewend had. Ook lachte hij te laat om mopjes die hem werden verteld — en meermalen lachte hij in het geheel niet, wat nog erger is.

Dit verschijnsel bedrukte hem. Hijzelf begreep weliswaar, dat zijn geweldig verstand zich meer en meer af begon te keren van beuzelarijen en dat hij zijn laag bij de grondse omgeving ontgroeide. Maar toch hinderde het hem wanneer er gesprekken werden gevoerd waarvan de zin hem geheel ontging.

„Men kan mij niet langer volgen", mompelde hij terwijl hij de straat schuins overstak om zich naar de Kleine Club te spoeden. „Mijn gedachten gaan veel dieper dan die van de anderen, dat is het."

Er werd ergens luid getoeterd, maar heer Ollie lette daar niet op.

„De meeste lieden springen oppervlakkig van het ene woord op het andere", hernam hij tot zichzelf. „Terwijl ik voor mij een ragfijn web van..."

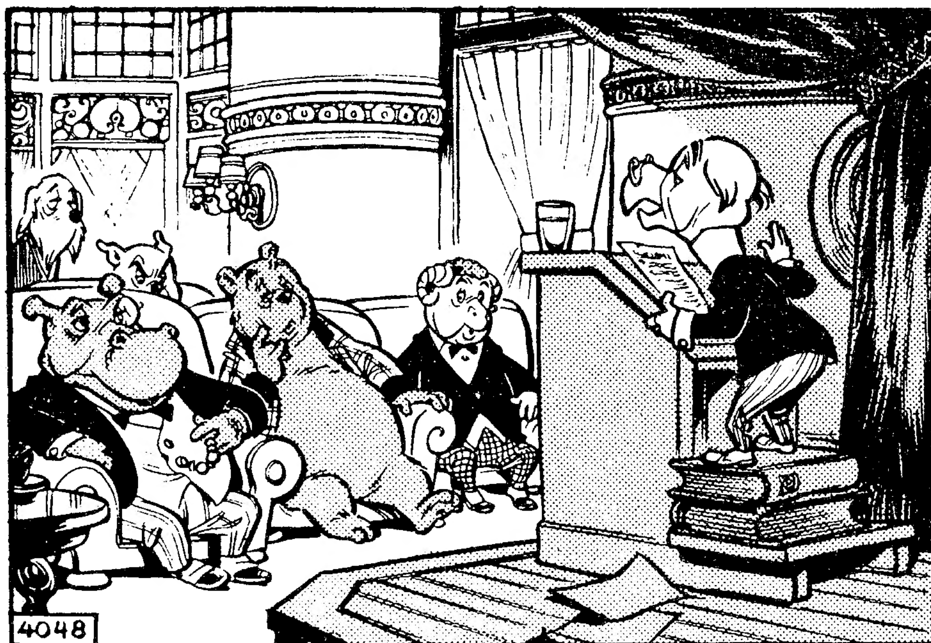
Op dat moment kwam er een auto met gierende remmen vlak bij zijn voetzolen tot stilstand. De bestuurder boog zich doodsbleek naar buiten en zwaaide naar hem met een wijsvinger, terwijl hij met overslaande stem riep: „Kunt u niet opletten? In uw tuintje kunt u lopen suffen; maar dit is een rijweg, meneer!"

Heer Bommel keek op. Hij zag het gevaar, waarin hij zich bevonden had en met een kreet sprong hij op het trottoir om zich in veiligheid te brengen.

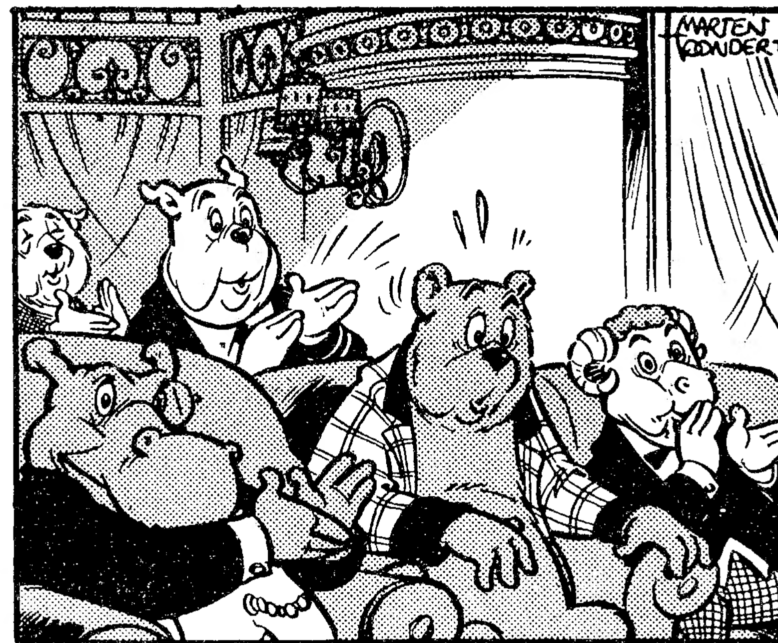
930318

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4048. Enigzins buiten adem door de aanrijding, die hij bijna gehad had, kwam heer Bommel in de Kleine Club aan. Hij liet zich zuchtend in een stoel zakken en keek afwezig naar het lessenaartje. Daar achter stond een bekend geschiedkundige, die een lezing zou houden over "sagen en legenden van Rommeldam en omstreken".

„Die figuur heb ik meer gezien", sprak heer Ollie peinzend tot zichzelf; „dat gezicht komt me bekend voor! Maar het gaat er nu maar om: waar?"

Deze vraag hield hem zo bezig, dat het begin van de lezing hem geheel ontging. Pas toen de spreker de naam Bommel noemde en men veelbetekenende blikken in zijn richting wierp schrok hij op.

„Ze kijken weer naar me", dacht hij geërgerd. „Ik heb zeker weer niet op het goede moment gelachen of zo. Vervelend is dat. Maar ach, wat geeft het eigenlijk? Het is toch allemaal gebeuzel en dat gelach is maar dom. Het stoort mijn diep gedachtenleven, bedoel ik. Waar dacht ik nog maar over?"

Toen viel hem plotseling in, waar hij de spreker eerder gezien had.

„Dat is de bestuurder van de auto, die mij bijna heeft aangereden!", mompelde hij halfluid. Om hem heen werd gesist en de burgemeester stiet hem aan.

„Straks kan je vragen stellen, Bommel!", fluisterde de magistraat.

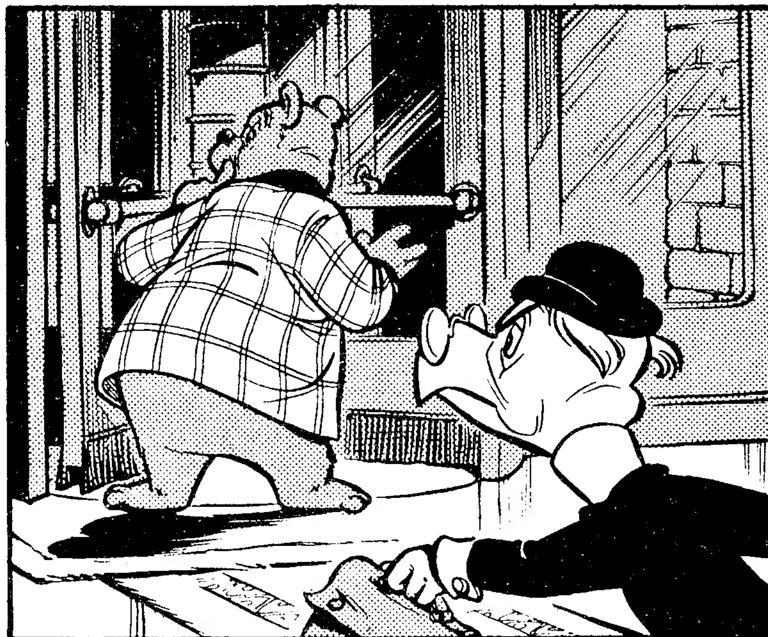
„Vragen stellen?", dacht heer Ollie. „Waarom? Het is nu eenmaal gebeurd. Ik heb mij kunnen redden door mijn snelle reactie..."

Hij peinsde door over de vlugheid van zijn denken totdat hij gestoord werd door het applaus, dat plotseling losbarstte. De lezing was afgelopen en met een schok drong het plots tot hem door, dat de spreker het over het geslacht Bommel gehad had. Iets over een oude legende of zo.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

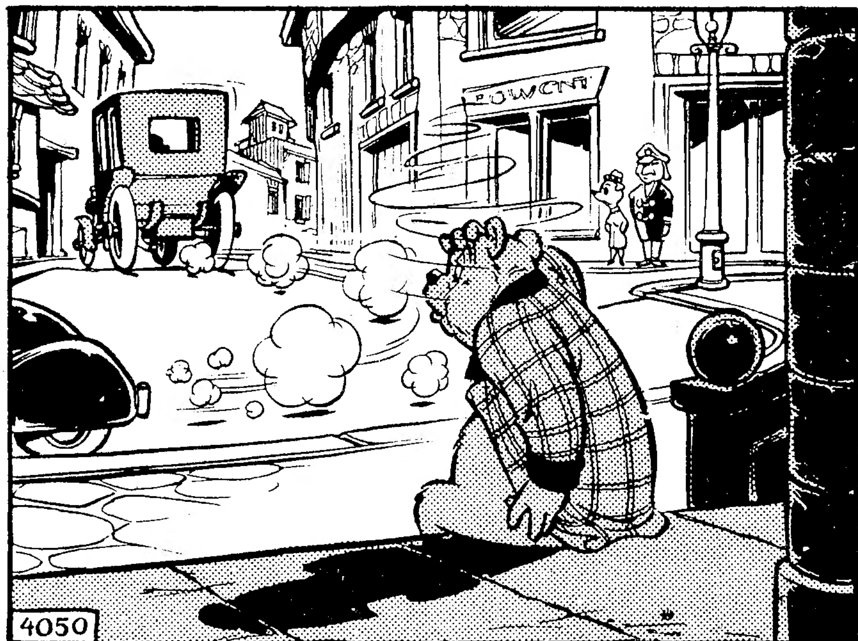

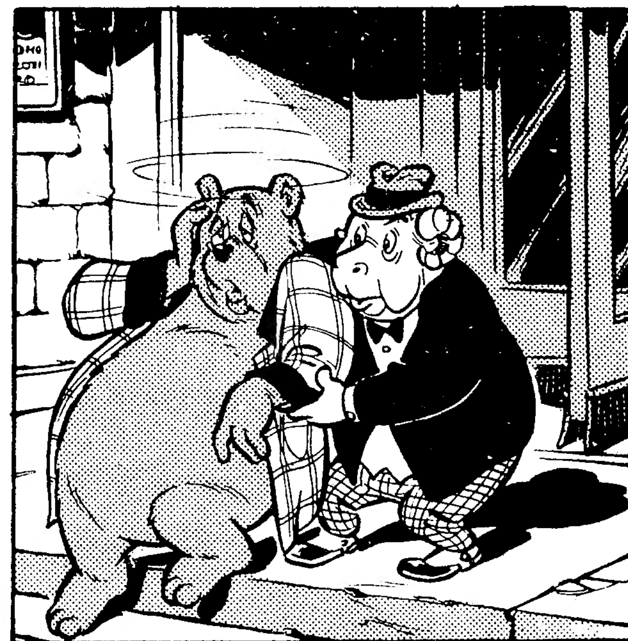

4049. Heer Ollie begreep plotseling dat hij een lezing gehoord had, die over het geslacht Bommel handelde.
„Maar ik herinner mij er geen woord van", dacht hij ongerust, terwijl hij zich naar de uitgang haastte. „Mijn gedachten waren natuurlijk weer bij diepere dingen. Dat is toch te gek! Ik moet weten wat die spreker verteld heeft; ik ga hem opzoeken! Maar waar is die figuur gebleven?"
Inmiddels was hij bij de draaideur aangekomen die de ingang van de Kleine Club vormde — en daar hield hij halt.
„Zou hij al naar buiten gegaan zijn?", zo vroeg hij zich af terwijl hij zoekend de straat inkeek. „Sommige lieden bewegen zich zo vlug, dat men ze niet bij kan houden. Maar dat kan toch niet: ik heb zo snel gehandeld, dat ik iedereen de baas was. Als ik hier rustig even wacht, zal hij wel langs komen. Wat zou hij eigenlijk voor een verhaal over ons Bommels hebben verteld? Het was iets over een oude legende of zo..."
Heer Ollie verloor zich in gepeinzen. Hij martelde zich af om zich de woorden van de spreker weer te binnen te brengen — en hij was daar zo mee bezig, dat hij niet merkte, dat er achter hem iemand naderde.
„Pardon, mag ik even passeren?", vroeg een stem.
„Altijd wordt men gestoord", dacht heer Bommel. „Wat vervelend is dat toch... Zo kan men nooit een gedachte tot een goed einde brengen. Waarover dacht ik ook weer?"
„Pardon", herhaalde de stem. Heer Ollie deed geërgerd een stapje voorwaarts om ruimte te maken. Zodoende geraakte hij in de ruimte van de draaideur — en de ander, die meende dat ook hij het pand wilde verlaten volgde hem snel. Nu geraakte de deur in een werveling, die heer Bommel snel mee rondvoerde...

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

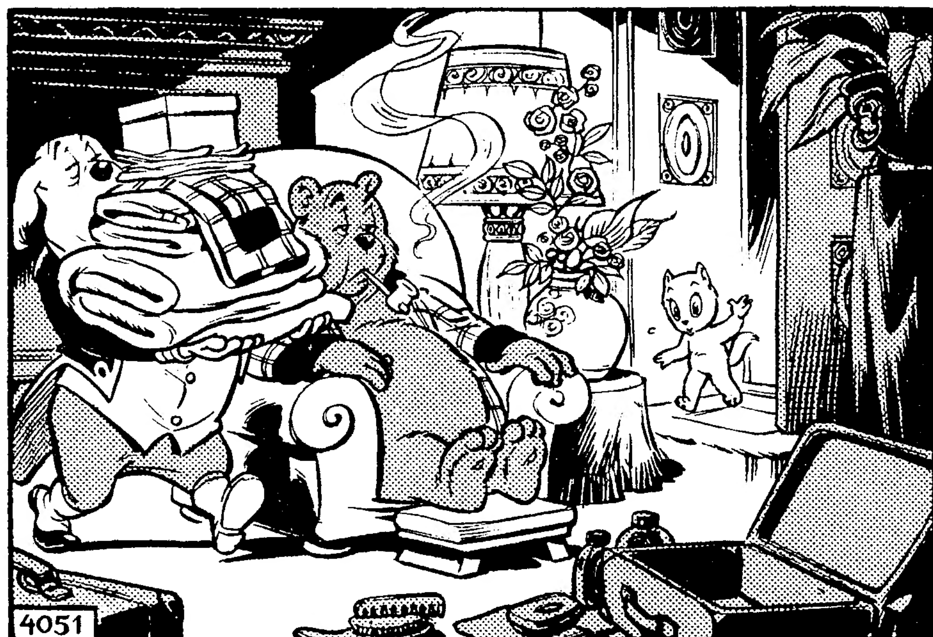

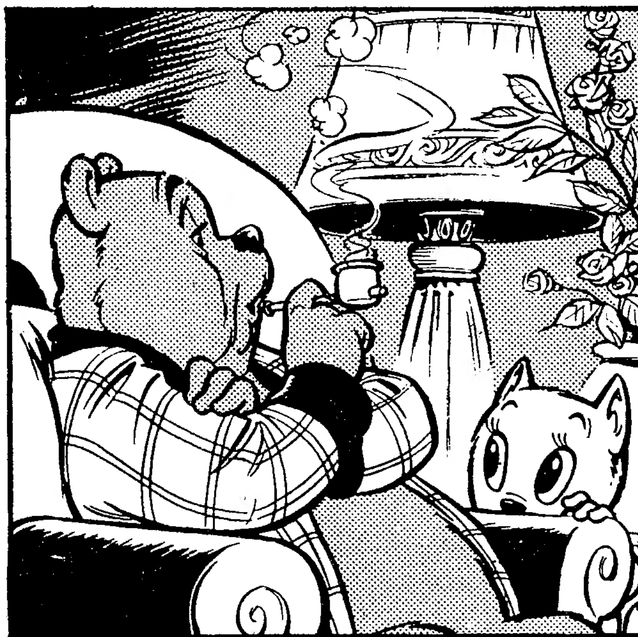
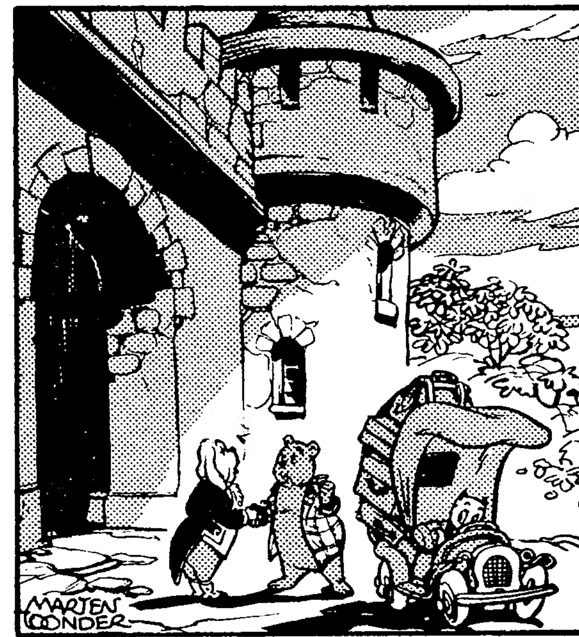
4050 Heer Bommel werd vallend en tuimelend enige tijd door de draaideur mee rondgevoerd, totdat hij tenslotte ademloos en vol blauwe plekken naar buiten werd geschoten. Daar zat hij nu, op de bovenste stoeptrede van de Kleine Club, en keek droevig rond. Zijn wazige blik viel op de heer, die voor hem het pand verlaten had. Het was een tenger ventje, dat snel in een oude auto stapte en onder luid geraas wegreed.

„Die figuur ken ik", dacht heer Ollie. „Er was iets met hem..."
Op dat moment naderde de heer Grootgrut, die zich na de lezing naar huis wilde spoeden.
„Is er iets, meneer Bommel?", vroeg hij deelnemend. „Voelt u zich niet goed?"
„W-wie was dat?", vroeg heer Ollie, op de verdwijnende auto wijzend.
„Dat was de spreker van vanmiddag", verklaarde de brave handelaar. „Hij was goed, hè? Het onderwerp moet u wel geboeid hebben."
„J-ja", hernam heer Bommel. „Ik had hem willen spreken. Het was belangrijk! Ik had hem willen vragen waar hij over gesproken had, als u begrijpt wat ik bedoel."
„Hij sprak over die oude Bommel-legende", zei Grootgrut, enigszins verbaasd. „Maar u was er toch zelf bij? Kon u het niet volgen?"
Heer Ollie schrok op. Hij kwam overeind en trok zijn jas recht.
„Natuurlijk kon ik het volgen", zei hij koeltjes. „Maar dat ventje sprak zo vlug, dat een paar kleinigheden mij ontgaan zijn."
„Hm", mompelde de kruidenier. „U moet mijn gevitaminiseerde jam eens proberen, meneer Bommel. die helpt uitstekend tegen... eh... vermoeidheid en overspanning."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4051. Toen Tom Poes de volgende morgen een bezoek aan Slot Bommelstein bracht, trof hij daar een grote bedrijvigheid aan. De bediende Joost draafde af en aan met allerlei bagage en zijn meester zat vermoeid tussen koffers en andere reisgerief.

„Ik ben aan het pakken", verklaarde heer Ollie desgevraagd.

„Dat zie ik", zei Tom Poes. „Gaat u op reis?"

Heer Ollie knikte lusteloos. „Ik heb een vakantie nodig", sprak hij. „Ik schijn wat overspannen te zijn. Mijn gedachten gaan te diep, als je begrijpt wat ik bedoel. Daardoor weet ik niet wat de spreker op die lezing verteld heeft. Het was iets over een oude legende of zo. Iets over het geslacht Bommel — en dat moet ik toch weten..."

„Ja, ja", zei Tom Poes. „Uw gedachten zijn wat traag tegenwoordig. U kunt niet altijd meekomen, dat heb ik ook al eens gemerkt."

Heer Bommel ging rechtop zitten.

„Ik denk dieper dan de anderen", hernam hij met verheffing van stem. „Dat is het. Daarom ga ik die spreker opzoeken. Ik wil rustig en diepgaand met hem over de Bommel-legende spreken. Niet dat vlugge en oppervlakkige, dat de tegenwoordige jeugd kenmerkt. En daar knoop ik dan meteen een kleine vakantie aan vast. Ga je mee? Het zal een leerzaam tochtje worden."

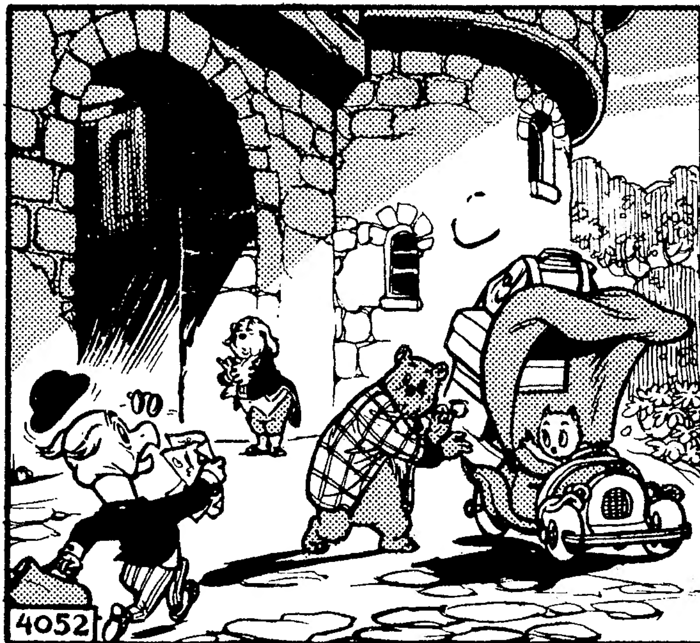
Nu, Tom Poes had daar wel zin in. Hij hielp Joost met het opladen van de koffers en ging toen achter het stuur zitten.

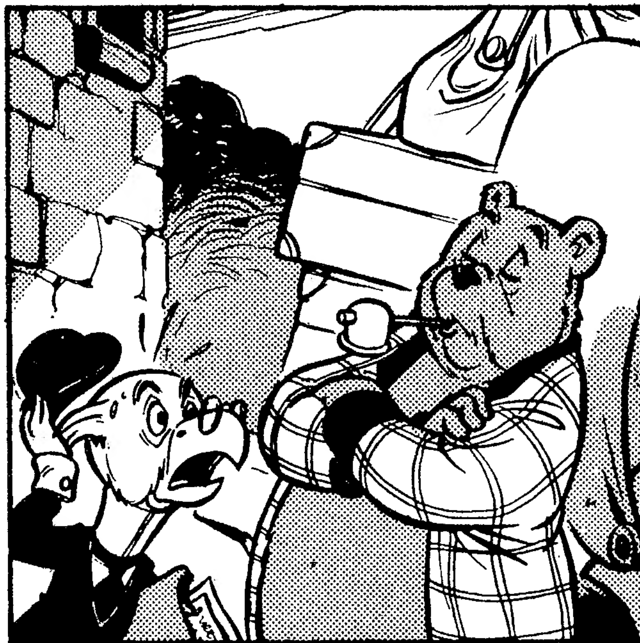
„Laat mij maar rijden", stelde hij voor. „Dan kunt u eh... nadenken."

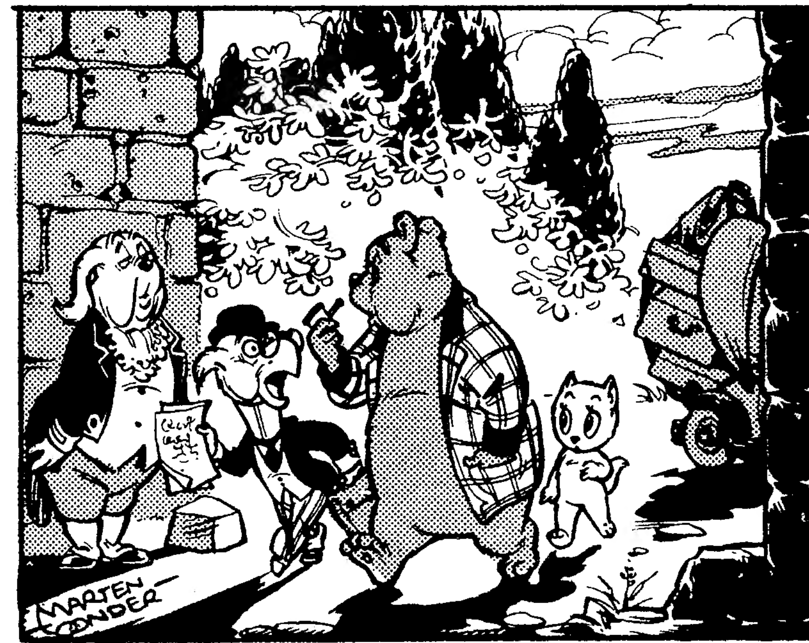
Heer Ollie wierp hem een achterdochtige blik toe. Toen zuchtte hij mat. „Dag Joost", zei hij.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

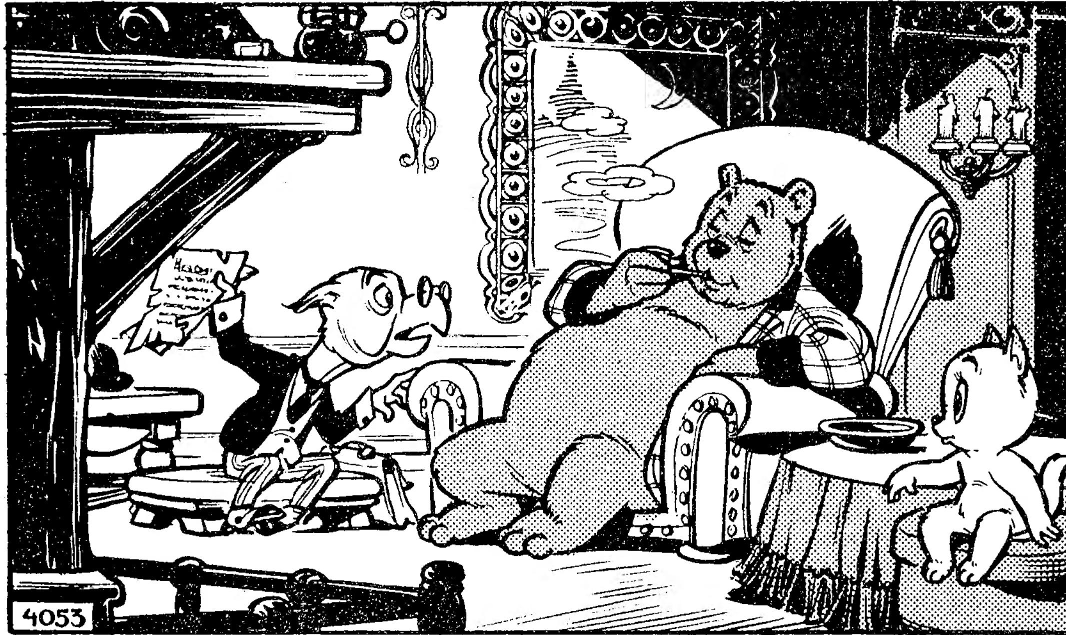

4052 Van heer Bommels vakantie is niet veel terecht gekomen. Hij was nog bezig in te stappen toen er met grote snelheid een bezoeker naderde.

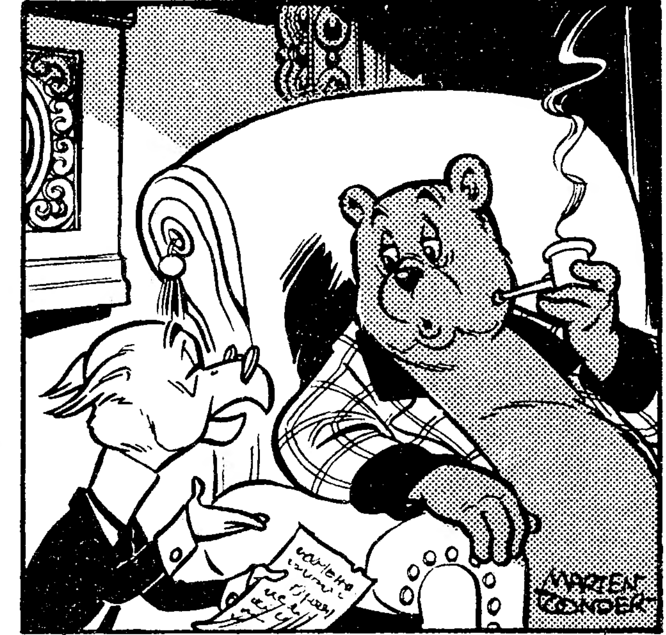
„Heer Olivier B. Bommel, als ik mij niet vergis?", riep hij reeds van verre.
„Inderdaad", gaf heer Ollie verrast toe. Hij liet zijn been weer zakken en monsterde de ander oplettend.
„Maar u bent..., u bent toch...", begon hij.
„Ik ben G. Guichelheil", sprak de ander, „doctor G. Guichelheil. Heb een lezing gehouden in de Kleine Club over Rommeldamse sagen, u weet wel. Sprak daar onder andere over de Bommel-legende."
„Juist", mompelde heer Ollie. „De Bommel-legende. Ik wilde u juist gaan opzoeken — maar daar bent u al..."
Hij leunde gemakkelijk tegen zijn koffers en zuchtte eens.
„Het heeft zijn voordelen om traag te denken", voegde hij er stil aan toe.
De geleerde keek hem verbaasd aan.
„Ik begrijp niet waarover u praat", hernam hij. „Ik kom voor iets anders. Juist voor mijn vertrek hoorde ik, dat er nog een echte Bommel bestaat; de laatste van het geslacht. Die bent u toch?"
„De laatste van mijn geslacht", gaf heer Bommel toe.
„Mooi!", riep de heer Guichelheil uit. „Dan kunt u mij verder inlichten. Kunnen we even spreken?"
Heer Ollie liet zijn koffers in de steek en begaf zich naar de deur, gevolgd door Tom Poes en de geleerde.
„Excuseer, heer Olivier", zei Joost, „hoe staat het nu met uw vakantie, met uw welnemen?"
„Die gaat niet door", zei heer Bommel. „Dat gereis is maar vermoeiend. Je kunt wel weer uitpakken, Joost. Ik wil nu eindelijk de Bommel-legende wel eens horen, als je begrijpt wat ik bedoel."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4053 „Ik heb hier enkele oude papieren, die ik gevonden heb", verklaarde de heer Guichelheil. „Ze handelen over uw familie."

„Ja, ja", zei heer Ollie met een trage glimlach, „Bommel is een oud geslacht. Dat zei mijn goede vader altijd en daar houd ik mij aan. Aardig, zo'n legende. Ik wil er graag alles van weten."

Hij zette zich tot behaaglijk luisteren, maar dat duurde niet lang.

„Dit is een rare legende", sprak de geleerde waarschuwend. „Men zegt, dat er in de omgeving van Bommelstein een druipsteengrot is. In die grot komt een stalagmiet voor die op een figuur in nood lijkt."

„Op wàt?" vroeg heer Ollie overeindschietend.

„Op een figuur; een heerachtige figuur, in nood", herhaalde de ander. „Deze stalagmiet moet tot leven worden gewekt, anders zal het geslacht Bommel uitsterven onder droevige omstandigheden."

Nu werd het heer Ollie onaangenaam te moede. Hij had scherp opgelet en daarom ontging het hem niet, dat hij in gevaar verkeerde.

„Uitsterven?" vroeg hij met trillende stem. „Onder wat voor omstandigheden? Wanneer?"

„Kalm maar", suste doctor Guichelheil. „Dit hele verhaal steunt op het oude papier, dat ik gevonden heb. Het is gedateerd: zaterdag 3 uur. Meer niet. En er staat in: Als de kalk, die mij bedekt over vijf minuten niet is weggehakt, zal het geslacht Bommel ellendig aan zijn einde komen."

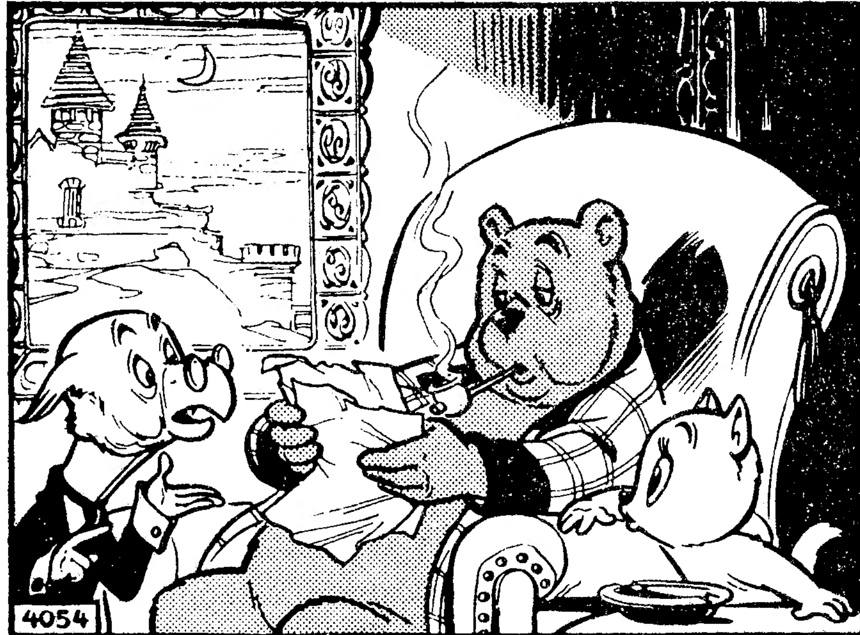
Heer Ollie dacht enige tijd gespannen na. Doch toen liet hij zich weer achterover zakken.

„Ach, hoe kan zo'n stalag...eh stalagmiet nu schrijven?" vroeg hij. „Dat is toch een steen? Wat een onzin."

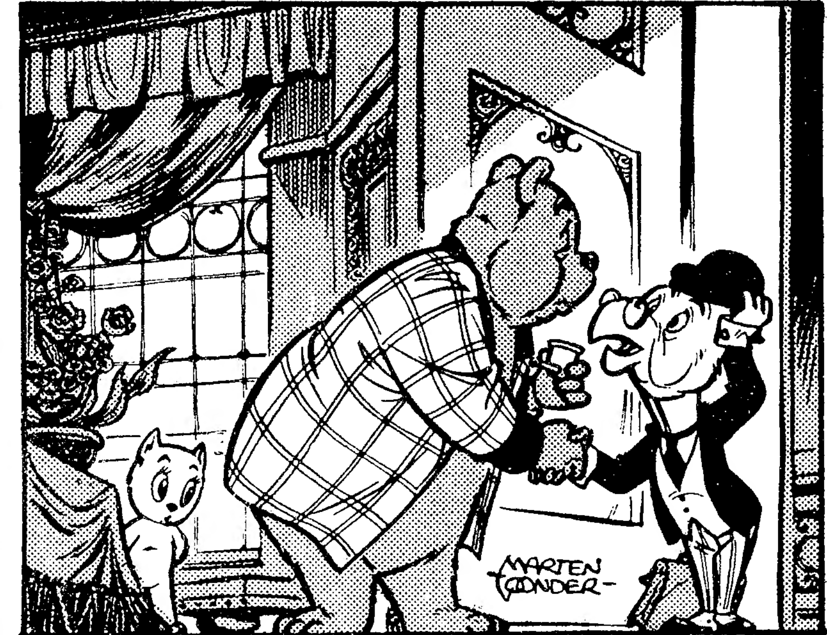
„Het is een legende" zei Tom Poes op de achtergrond. „Er er zit soms veel waars in die oude verhalen."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

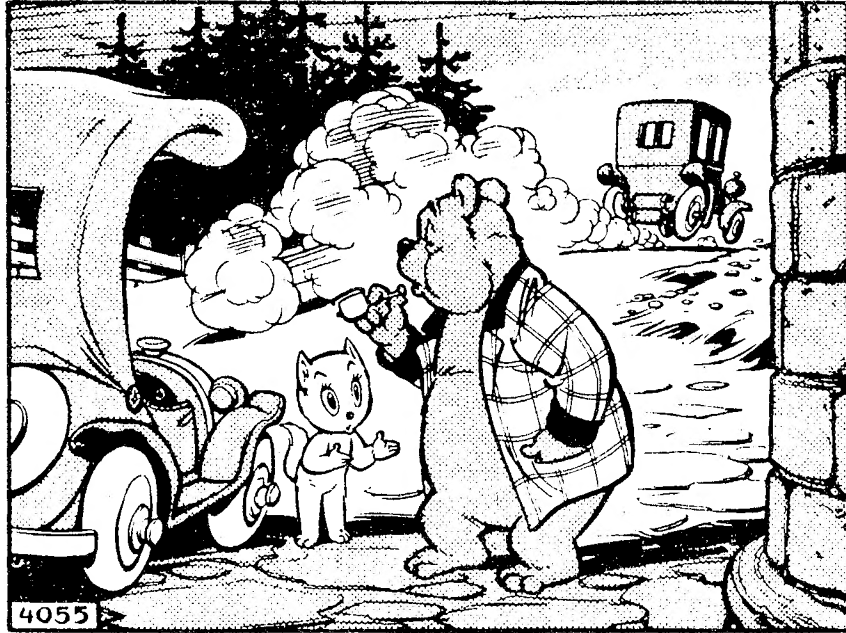

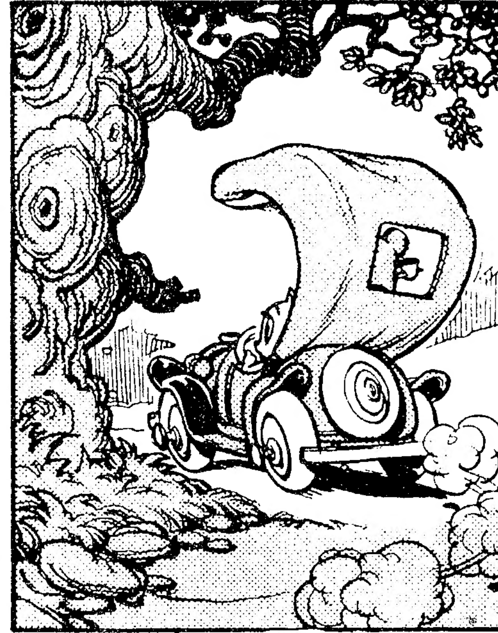
4054 „Kijk", hernam de geleerde, „toen ik dit papier gevonden had heb ik eens met enkele oude landlieden in de omgeving gepraat. En die hebben mij verteld, dat er in oude tijden werkelijk zo'n druipsteengrot in de omgeving geweest is. Weet u daar soms meer van?"
„Ik weet hier in de buurt geen druipsteengrot", zei heer Bommel. „Jij soms, Tom Poes? Nee hè? Mag ik dat papier eens zien, meneer Guichelheil?"
Hij streek het document voorzichtig glad en las mompelend: „Als de kalk, die mij bedekt over vijf minuten niet is weggehakt, zal het geslacht Bommel ellendig aan zijn eind komen..... Hm, wat een onzin!"
„Ja", zei Tom Poes. „Maar weet u wat vreemd is? Dit lijkt op uw handschrift!"
Heer Ollie ging met een ruk overeind zitten, doch de geleerde barstte in een hoog lachje uit.
„Dat kan niet, amice!" riep hij. „Ha, ha, nee dat is onmogelijk! Dit handschrift is enkele eeuwen oud!"
„Misschien is het dan van een voorvader van u", hield Tom Poes vol. „Hoewel het vreemd is, dat hij een modern schrift had."

„Ziet u?" zei doctor Guichelheil. „Het is een vreemde legende; vol boeiende vraagstukken. Ik zal dit papier bij u achterlaten, dan kunt u de zaak eens onderzoeken. En als u dan iets te weten komt over die voorvader of over die druipsteengrot, dan hoor ik het wel."
Na deze woorden nam hij afscheid en heer Ollie bleef wat verward achter. Hij wist nog niet, dat hij aan het begin stond van het raarste avontuur van zijn bewogen loopbaan.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

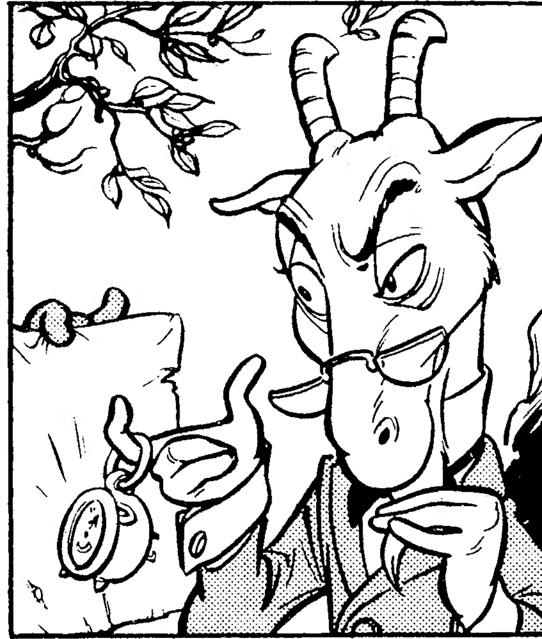
4055 Toen de geschiedkundige Guichelheil vertrokken was liep Tom Poes naar de deur.
„Kom, heer Ollie", zei hij. „We gaan die zaak eens onderzoeken!"
„Juist", prevelde heer Bommel, „net wat ik van plan was."
Hij kwam wat treuzelig achteraan gedrenteld, het voorhoofd gerimpeld door diepe gedachten. Doch toen hij Tom Poes bij de Oude Schicht aantrof keek hij vreemd op.
„Wat nu?" vroeg hij. „Wat zijn we van plan, als je begrijpt wat ik bedoel?"
„We gaan die druipsteengrot zoeken", zei Tom Poes wat ongeduldig. „Daar ligt het begin van uw legende immers?"
„Druipsteengrot?" prevelde heer Ollie. „O, die druipsteengrot! Waar die stalag en zo staat! Ja, ja. Hm. Dat is anders wel vermoeiend hoor. En er is nergens zo'n grot in de buurt, zeg nu zelf."
Tom Poes wachtte niet langer. Hij duwde de mompelende heer in het voertuig, ging zelf achter het stuur zitten en gaf gas.
„U wordt steeds trager", zei hij verwijtend. „Die legende gaat tenslotte over uw eigen familie; maar het lijkt wel alsof u er helemaal geen belang in stelt. Kijk, daar bij die heuvel loopt een beekje, dat zomaar ergens in de grond verdwijnt. Ik dacht zo, dat daar misschien een grot zou kunnen zijn."

Zo sprekende rondde hij een bocht en nu kwam er een watertje in het zicht. Maar tot zijn spijt was het landschap niet verlaten. Langs de oever van de stroom bewoog zich een schrale figuur, die een vreemd gevormd klokje meevoerde. Van tijd tot tijd liet hij het tot aan het water zakken en luisterde dan scherp.
De trouwe lezertjes zullen zonder twijfel professor Sickbock herkend hebben.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

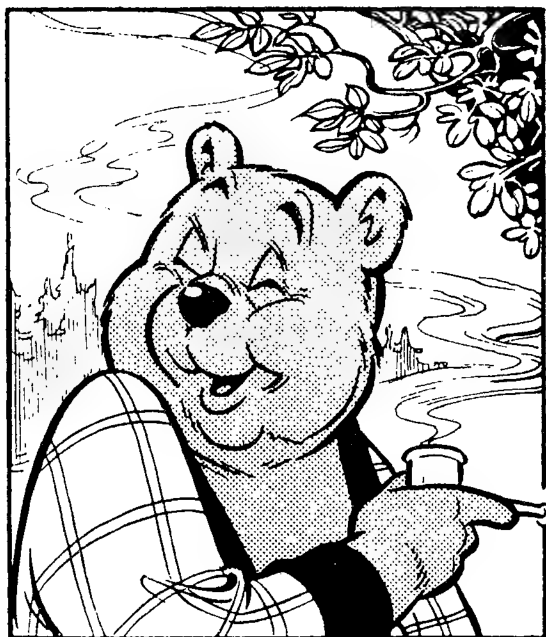
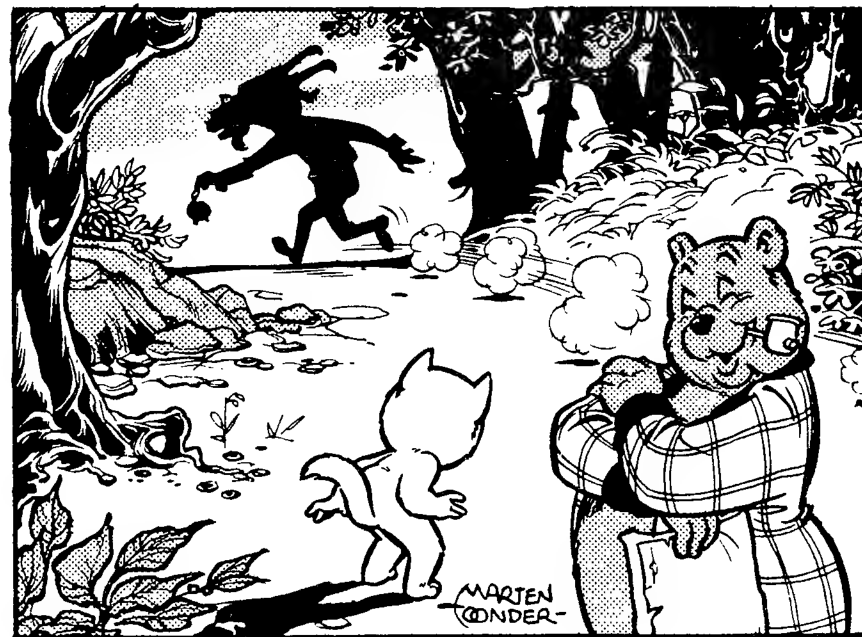
4056 De Oude Schicht remde knarsend en de geleerde keek verstoord op.
,,Ei", zo sprak hij tot zichzelf, ,,hoe storend! Daar nadert de ongeletterde Bommel met dat hinderlijke ventje; hoe heet hij ook weer. Ik zal trachten hen met een vermanend woord uit de buurt te krijgen — want zo kan ik niet werken."
Met deze overweging verliet hij het riviertje en wendde zich tot het naderende tweetal.
,,Heb eerbied voor de wetenschap", riep hij reeds van verre. ,,Verleg uw wandeling naar een andere plaats, wat ik u bidden mag."
Heer Ollie keek verrast op. Toen glimlachte hij traag en haalde de papieren te voorschijn, die de geschiedkundige hem gegeven had.
,,Oho!" zei hij. ,,Wetenschap? Wij doen ook aan wetenschap, hoor! Kijk maar. Iets over een oude legende, hè Tom Poes? En er komt een druipsteengrot in voor, als ik het goed begrijp."
,,Ja", beaamde Tom Poes. ,,En die grot zou best eens hier in de buurt kunnen zijn."

Professor Sickbocks betrokken gelaat verlevendigde zich. Hij hief zijn apparaatje op, zodat het het oude papier raakte en bekeek het wijzertje.
,,Twee eeuwen oud", prevelde hij. ,,Héél merkwaardig. Een legende, zei u? Kijk, dat is toevallig. Ook ik verwacht hier een druipsteengrot, die door een aardverschuiving afgesloten is. Het is toch grappig, hoe trage vlakdenkers als deze Bommel tot goede gevolgtrekkingen kunnen komen..."
,,Huh", zei heer Ollie. ,,Misschien denk ik wat dieper dan de meesten, ja. Maar wat verbeeldt u zich wel, met dat gekke wekkertje?"

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

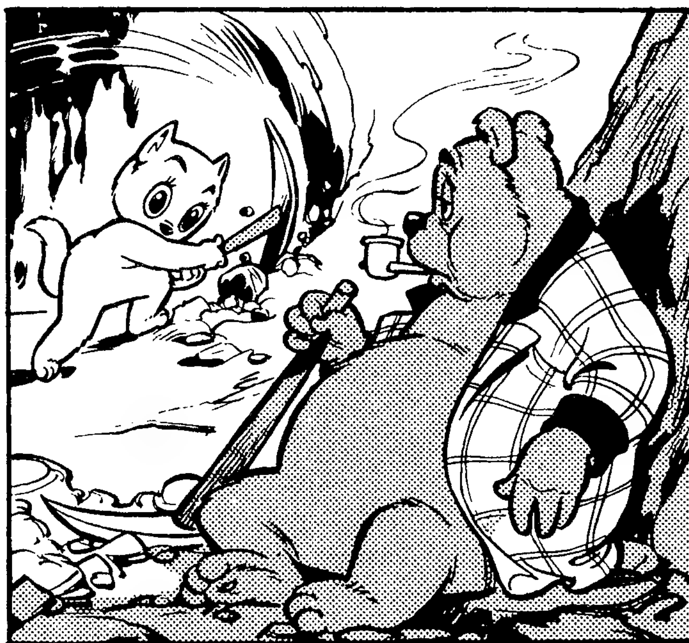
4057 „Dit", sprak de professor koel, „is geen wekkertje, waarde heer! Dit is een instrument om de ouderdom van lichamen te meten door middel van het verval der radioactieve deeltjes."
„O", zei heer Bommel. Toen sperde hij de ogen open en ging rechtop staan. „Huh?" vroeg hij.
„Dit", hernam de geleerde, langzaam sprekend, „is een soort tijdklokje in lekentaal. Volgt u me?"
„Wat een onzin", riep heer Ollie uit en hij begon dom te lachen. „Elke klok is een tijdklok. Haha. U moet niet denken, dat u mij kunt nemen omdat ik nu toevallig wat dieper denk dan anderen, hoor. Ik weet best, dat de klok al lang is uitgevonden!"
„Dat is knap van u", zei de professor kil. „Maar u praat over een ander soort tijd dan ik."
„Nee maar", riep heer Bommel proestend, „nu moet je toch eens horen, Tom Poes! Iedereen weet toch, dat er maar één soort tijd is, wat jij? En dat is de tijd waar de klokken op lopen, als je begrijpt wat ik bedoel."
„Hm", begon Tom Poes, maar de geleerde onderbrak hem. „Zelfs dat is niet waar", zei hij. „De tijd is betrekkelijk, dus..."

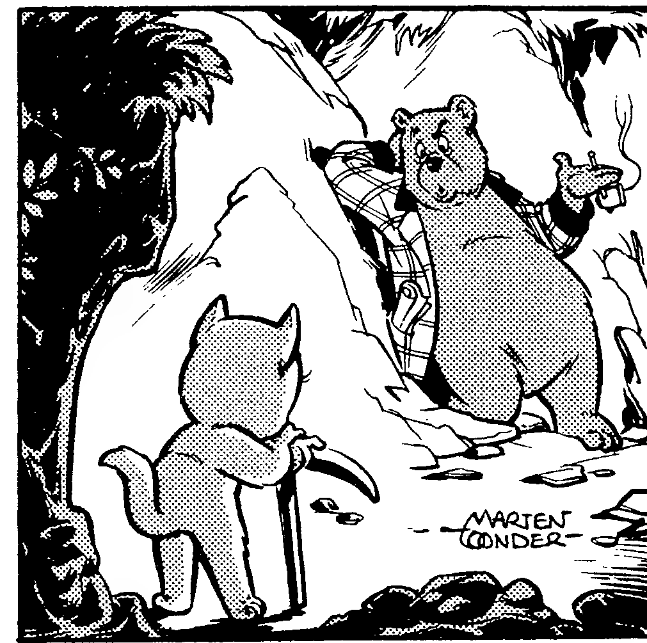
Hij verstarde plotseling en een rimpel speelde op zijn voorhoofd; het was duidelijk, dat een groot denkbeeld hem getroffen had.
Zonder groeten snelde hij heen, terwijl men hem hoorde mompelen: „Welk een idee! Dat moet ik onmiddellijk uit gaan werken!"
„Haha", lachte heer Ollie, „die dacht, dat hij mij in het ootje kan nemen met zijn wekker. Heb je ooit?"
Maar Tom Poes keek de wegdravende figuur een beetje ongerust na.
„Wat zou hij van plan zijn?" vroeg hij zich af. „En wat heeft die klok met de druipsteengrot te maken?"

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

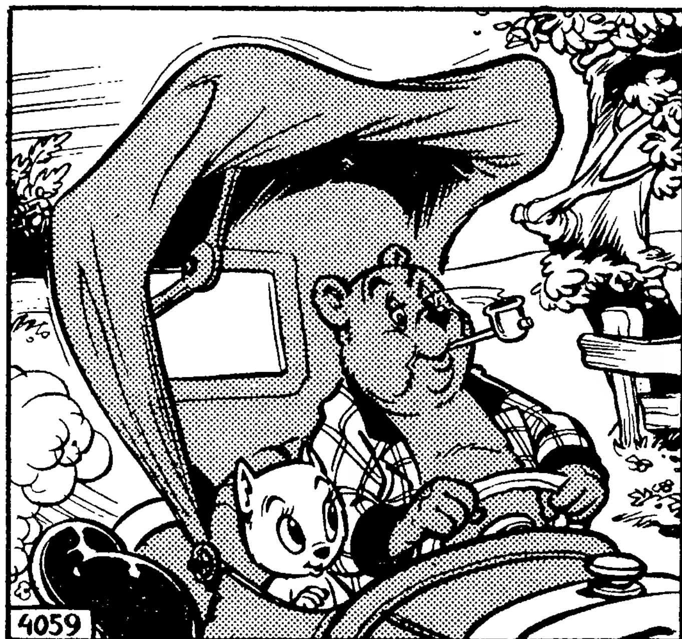

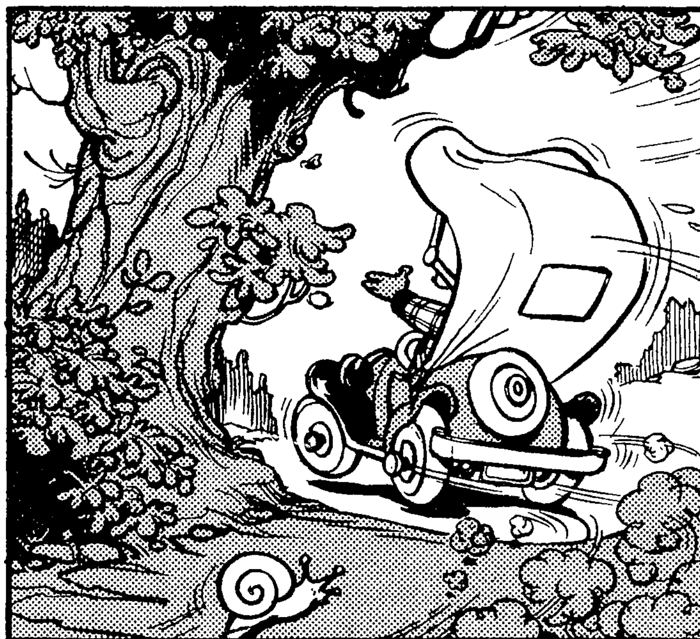
4058 Door de ontmoeting met Sickbock begreep Tom Poes dat ze op het goede spoor van de druipsteengrot waren. Hij haalde dus een paar houwelen uit de Oude Schicht en zette heer Bommel en zichzelf aan het werk. Doch het bleek al gauw, dat heer Ollie geen vreugde in de arbeid vond.
„Waarvoor dient al dit gejacht?" zo hoorde Tom Poes hem mompelen. „Waar is al dat haasten toch goed voor? Die legende is nu wel aardig, maar voor mij, als heer, is het toch wel bitter om hier te sloven..."
„We moeten die stalagmiet vinden!" riep Tom Poes, al hakkend.
„O", zei heer Ollie. Hij ging zuchtend op een steen zitten en blies een trage rookwolk uit zijn pijp. „Waarom eigenlijk?" vroeg hij toen.
„Omdat die tot leven moet worden gewekt", zei Tom Poes ongeduldig. „Anders zal het geslacht Bommel droevig aan zijn eind komen. Weet u dat niet meer?"
Hij had al een heel eind uit de rotswand gehakt en plotseling ontstond er nu een opening.
„Ik geloof, dat ik een ingang gevonden heb!" riep hij blij. „Help eens even, heer Ollie."
„Morgen dan", zei die, moeilijk opstaande. „Ik gevoel mij nu wat vermoeid, jonge vriend. En die legende is al zo oud, dat het geslacht Bommel al lang uitgestorven zou moeten zijn, als je begrijpt, wat ik bedoel."
„Ik geloof, dat u oud begint te worden", zei Tom Poes uit zijn humeur. „U bent zo traag, dat er geen aardigheid meer aan is."

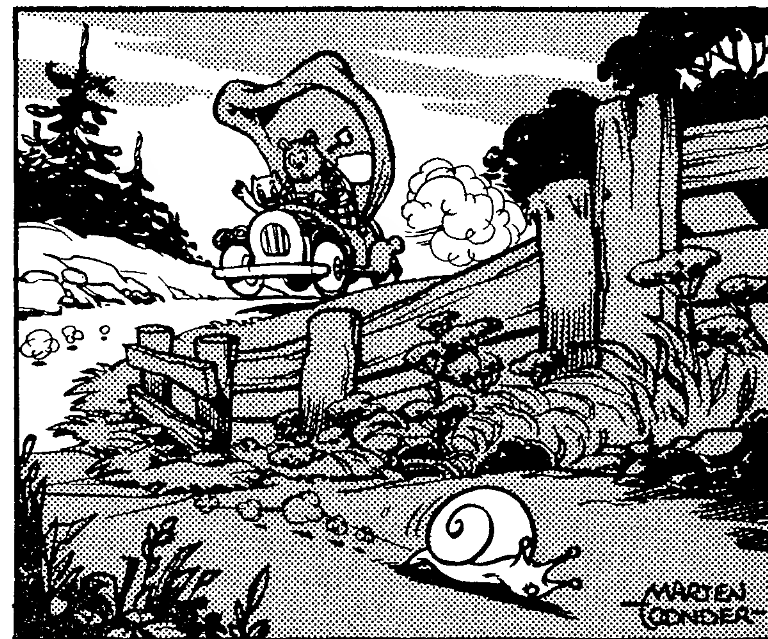
„Zo, ben ik traag?" riep heer Bommel ontstemd. „Nog brutaal ook! Toe maar! Je bent zèlf traag — anders had je die ingang al lang opengelegd! Bah! Ik vind er niets meer aan. Laten we maar gaan eten."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4059. Heer Bommel schoof Tom Poes opzij en ging achter het stuur zitten.

„Het moet nu maar eens uit zijn met dat gepraat over mijn sufheid", sprak hij. „Ik ben niet traag, maar ik denk dieper dan de meesten, dat is het. Laat mij maar eens rijden, dan zal je zien wat ik bedoel".

Zo sprekende startte hij de motor, schakelde knarsend in de tweede versnelling en reed het voertuig schokkerig en springend de weg op.

„De handrem staat nog vast, heer Ollie", zei Tom Poes.

„Juist", mompelde de chauffeur. „Ik dacht al, dat dit mijn snelheid niet was. Ik word geremd, dacht ik".

Hij verhielp het euvel terwijl hij flink gas gaf, zodat de Oude Schicht met een ruk voorwaarts schoot.

„Nu gaat hij lekker", hernam heer Bommel tevreden. „Hè, hier leeft iemand van op. Hoor je wel, hoe de motor klopt, jonge vriend? Hij doet het toch maar goed, hè? Ja, er zijn maar weinig wagens, die deze snelheid halen. Maar dat komt van de combinatie: een sterke motor en een vastberaden bestuurder. Men moet een koel oog en een vlug verstand hebben om het uiterste uit zo'n meachnisme te halen".

„Hm", zei Tom Poes.

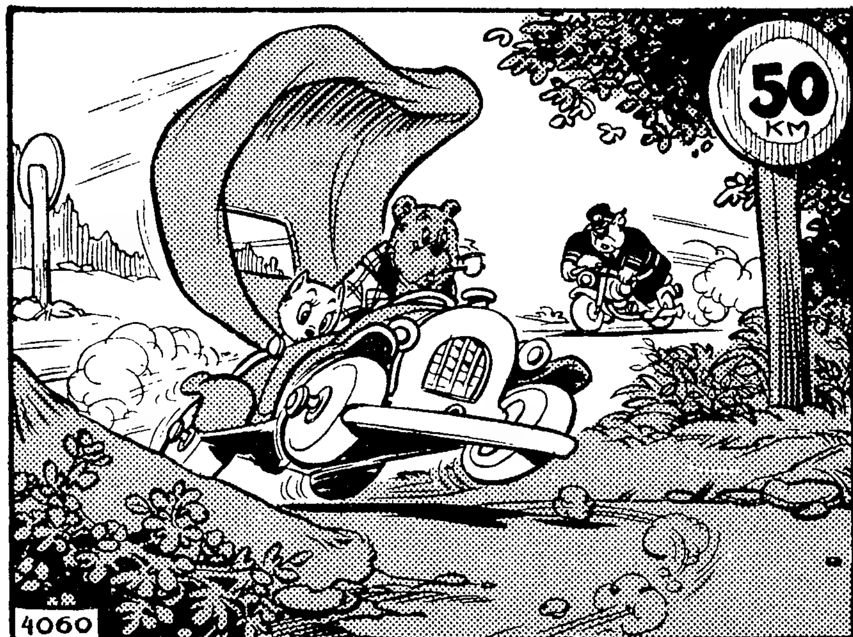
„Wat hm?" riep de ander uit. „Wil je nu nog meer bewijzen hebben? Moet ik soms . . ."

Hij zweeg en staarde naar iets op de weg, dat Tom Poes hem aanwees. Het was een grote huisjesslak, die de automobiel met grote snelheid passeerde en om een bocht uit het gezicht verdween. Heer Ollie zakte ineen.

„M-maar dat kan niet", prevelde hij met bevende mond. „Het is mogelijk dat ik langzaam en traag ben. Als iedereen dat zegt, zal het wel zo zijn. Maar nu reed ik toch echt vlug, dat weet ik zeker! En toch word ik ingehaald door een slak! Het is wel ver met mij gekomen . . ."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4060 „Ingehaald door een slak", mompelde heer Ollie met strakke mond. „Dat kan niet. Ik zal laten zien, dat een heer sneller is dan zo'n kruiper — wat iedereen ook van me zegt!"

Zo sprekende trapte hij het gaspedaal geheel in, zodat de Oude Schicht gierend over de weg vloog, achter het weekdier aan, dat hem gepasseerd had. Hierdoor ontging het hem echter, dat hij zich op een gebied bevond waar een maximumsnelheid stond aangegeven — en dat wreekte zich. Want daar naderde de commissaris van politie reeds op een brullende motor. Op gedurfde wijze zwenkte de beambte voor de auto en stak een hand op.

„Halt!", riep hij boven het geweld van de machines uit. Heer Ollie kwam tot zichzelf. Hij stopte zijn voertuig en stapte wat beverig uit.

„Hebt u zo'n haast, huh?", vroeg Bulle Bas, een notitieblokje trekkend. „Hebt u de borden niet gezien? Kunt u niet lezen?"

„N-nee", stamelde heer Bommel. „Ja, bedoel ik".

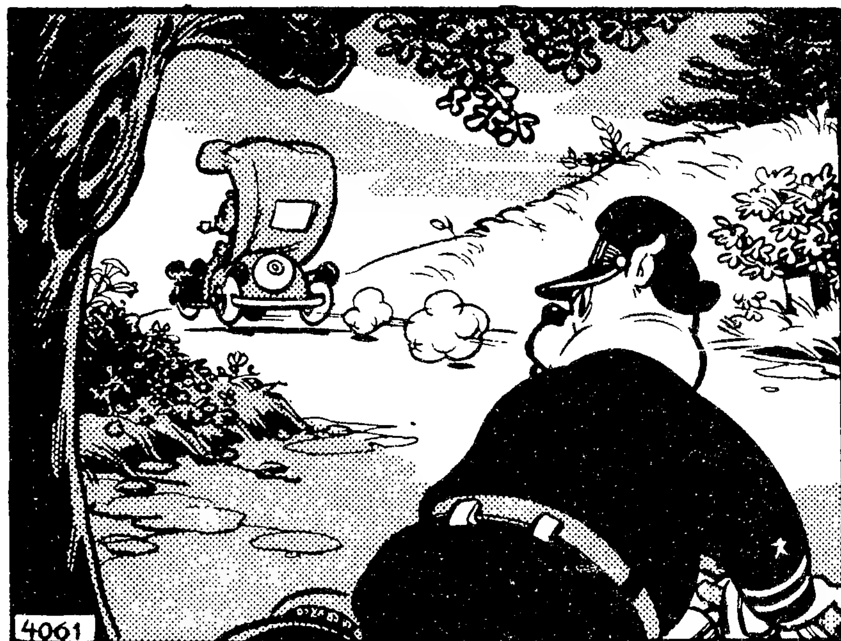
„Mooi", hernam de politiechef. „U krijgt een bekeuring van me wegens te snel rijden".

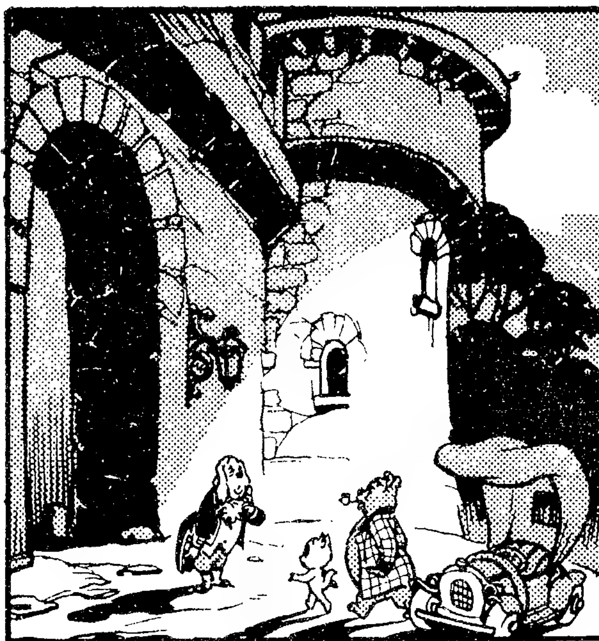
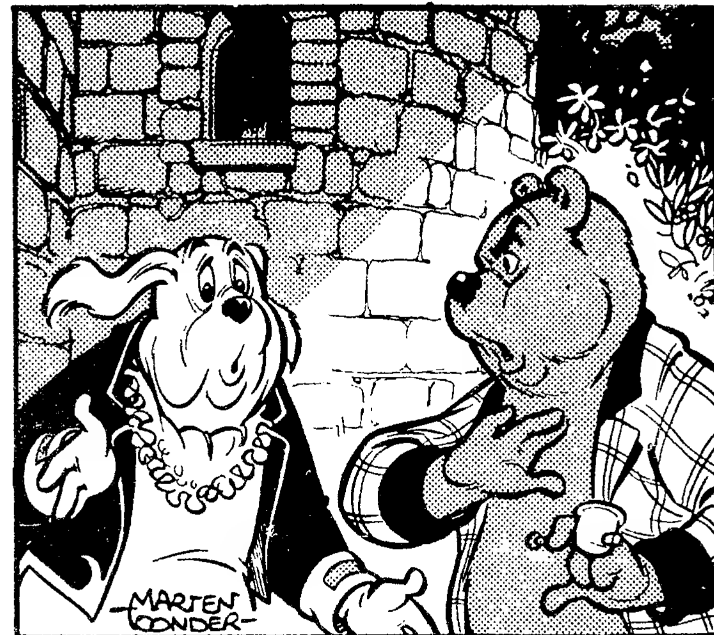
„Maar ik reed niet te snel!", riep heer Ollie op piepende toon. „Integendeel. Iedereen weet, dat ik tegenwoordig traag ben, als u begrijpt wat ik bedoel. Nietwaar, Tom Poes? Ik probeerde een slak in te halen..."

„Dat", zei Bulle Bas, „is de meest stompzinnige uitvlucht, die ik ooit gehoord heb. Laat me je rijbewijs maar eens zien".

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4061 Commissaris Bulle Bas schonk geen geloof aan heer Bommels woorden. Mompelend schreef hij zijn bonnetje en gaf toen toestemming tot doorrijden. „Wat die Bommel heeft weet ik niet", sprak hij tot zichzelf, terwijl hij de Oude Schicht naoogde. „Niet alleen, dat hij traag en suffig is, maar hij wordt nog kinderachtig ook. Wat een stompzinnige uitvlucht, dat hij door een slak werd ingehaald."

„Wat die Bulle Bas heeft, weet ik niet", klaagde heer Ollie intussen. „Hij wordt steeds lomper en brutaler en hij luistert niet eens wanneer men hem iets uitlegt. Waarom zei jij dan ook niets, jonge vriend?"

„Hij zou mij ook niet geloofd hebben", zei Tom Poes. „Dat van die slak was nu wel de waarheid — maar als de waarheid te gek klinkt kan men beter zijn mond houden".

Heer Ollie dacht enige tijd over deze diepe woorden na en bracht inmiddels zijn voertuig voor Bommelstein tot stilstand.

„Kinderpraat", hernam hij uitstappend. „De waarheid is de waarheid en daar houd ik mij aan. Dag Joost. Is de tafel al gedekt?"

„Ik heb mijn best gedaan, als u mij toestaat", zei de bediende, die hem opwachtte. „Maar ik ben niet geslaagd."

„Wat bedoel je daar mee?", vroeg zijn werkgever, de wenkbrauwen fronsend. „Waarom praat je zo moeilijk?"

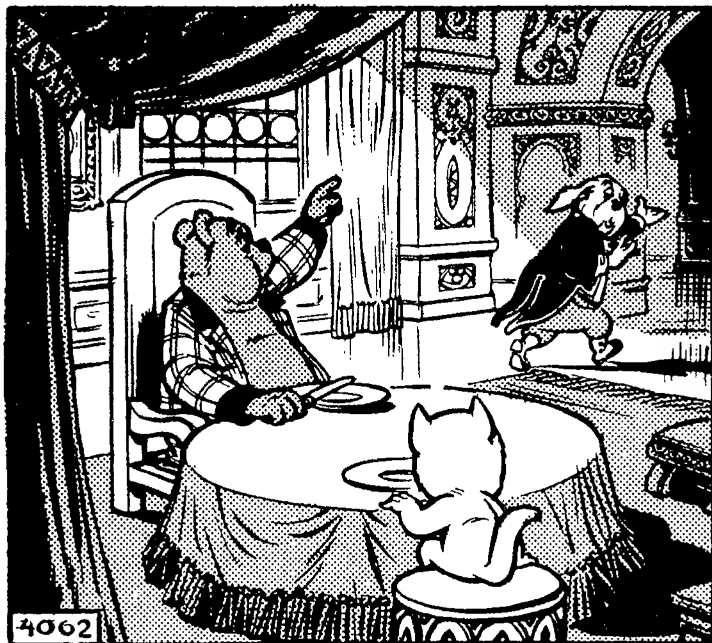
„Het is heel betreurenswaardig", vervolgde de trouwe knecht. „Maar er is iets vreemds aan de gang. Toen ik de kaas op de tafel zette, zoefde er iets en ffft . . weg was de kaas. En met het andere beleg ging het evenzo, wanneer ik me zo mag uitdrukken."

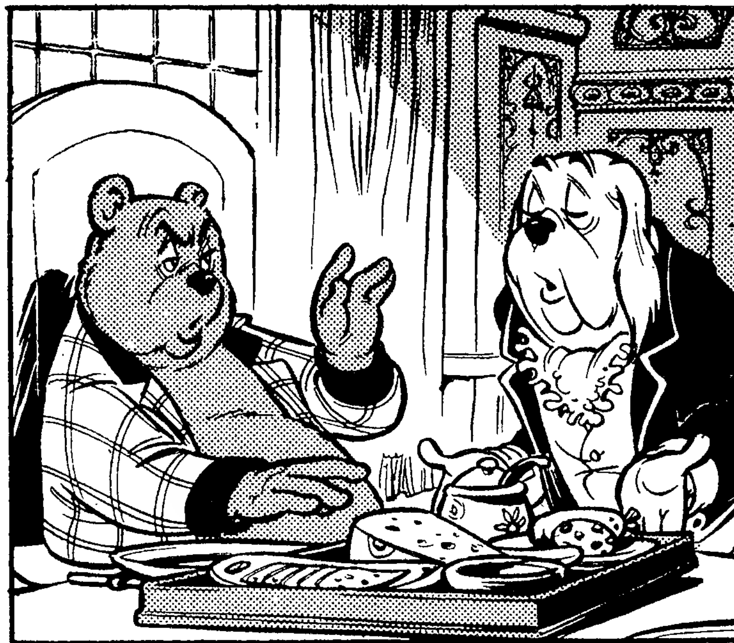
Heer Bommels gelaat betrok.

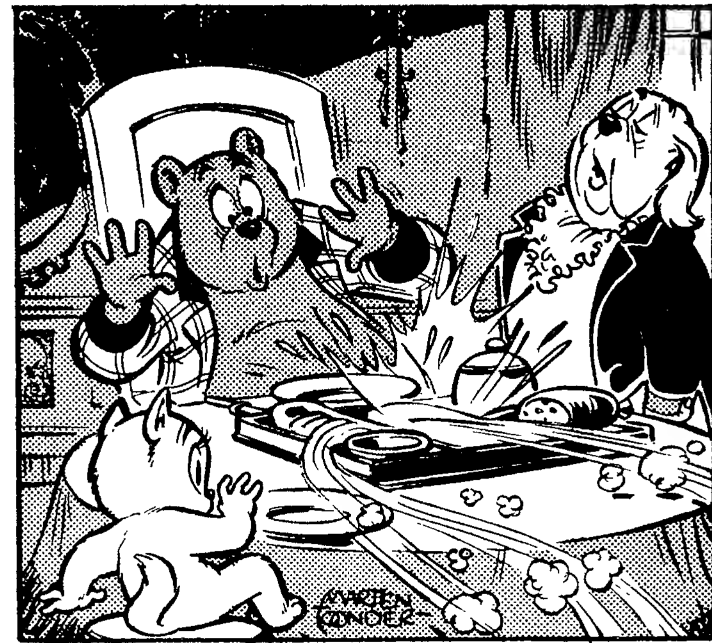
„Joost", sprak hij streng, „dat is de meest stompzinnige uitvlucht, die ik ooit gehoord heb. Je hebt natuurlijk gewoon vergeten om boodschappen te doen".

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

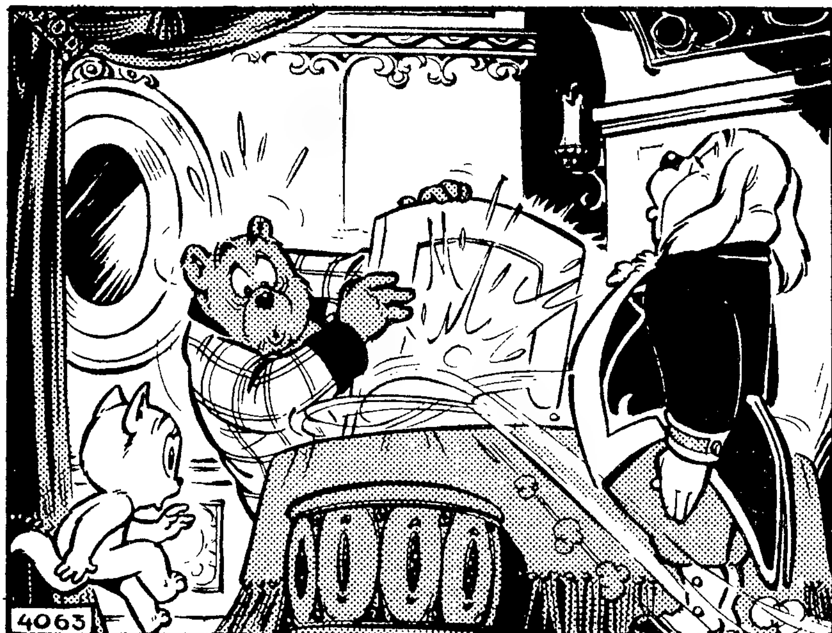

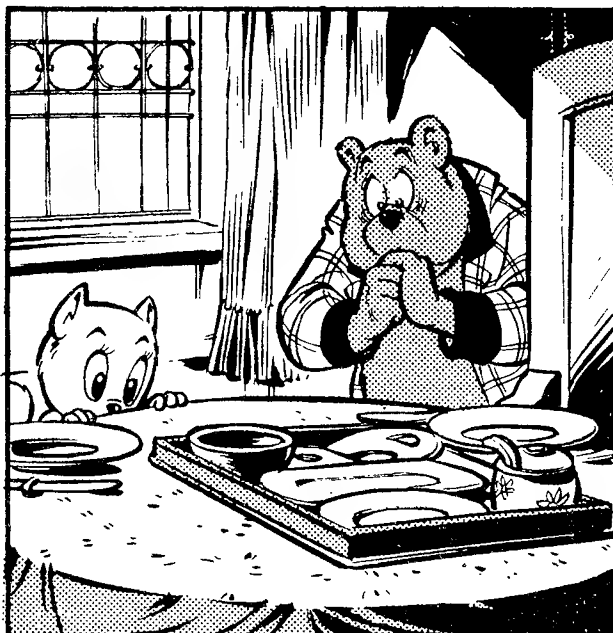
4062 Heer Bommel liep achter Joost aan naar de eetkamer en wierp een afkeurende blik op de lege tafel.
„Kijk, dat is nu jammer", sprak hij op bedroefde toon. „Daar keer ik huiswaarts na afmattend graafwerk in de grotten — ik hoop een eenvoudige, doch voedzame maaltijd te vinden, want daar heb ik recht op, nietwaar? En wat vind ik? Niets vind ik. Men heeft vergeten boodschappen te doen! En dat vind ik nu jammer".
„Excuseer, heer Olivier", wierp de trouwe knecht tegen, „de boodschappen zijn gedaan, met uw welnemen. De ijskast is nog vol. Maar wat ik op de tafel plaats wordt weggezoefd, als ik me zo mag uitdrukken."
„Weggezoefd", herhaalde heer Bommel met een vreugdeloos lachje. „Men denkt werkelijk, dat men een heer, die dieper denkt dan anderen, àlles wijs kan maken. Wat jammer is dat".
Joost luisterde echter niet. Hij liep mokkend de kamer uit en keerde even later terug met een dienblad vol broodbeleg, dat hij met stil verwijt op de tafel plaatste. Heer Ollie leefde op.

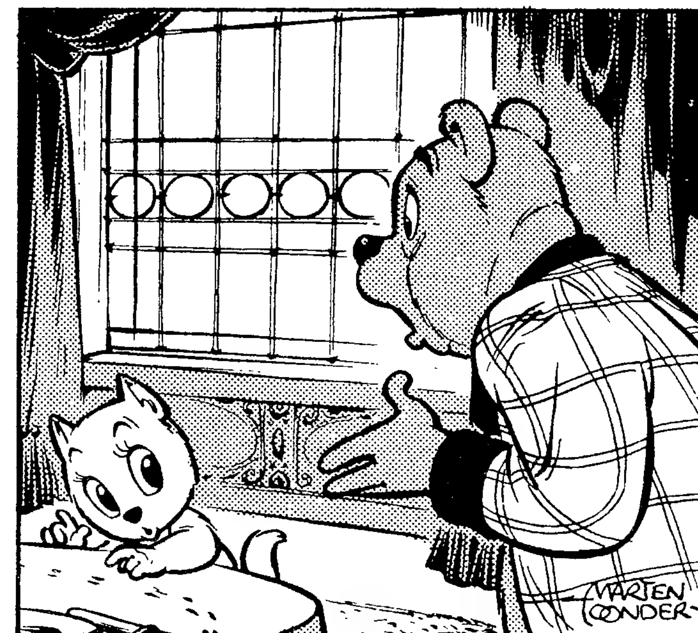
„Kijk", hernam hij, „het kan iedereen gebeuren, dat hij te laat de tafel dekt. Iedereen is wel eens langzaam, daar gaat het ook niet om. Maar die onzinnige uitvluchten . . ."Hij zweeg plotseling en liet zodoende de mond wat openhangen terwijl hij grote ogen opzette. Geen wonder.
Er flitste iets langs hem heen met een snelheid die de rustige waarneming onmogelijk maakte en op hetzelfde moment was de kaas verdwenen.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

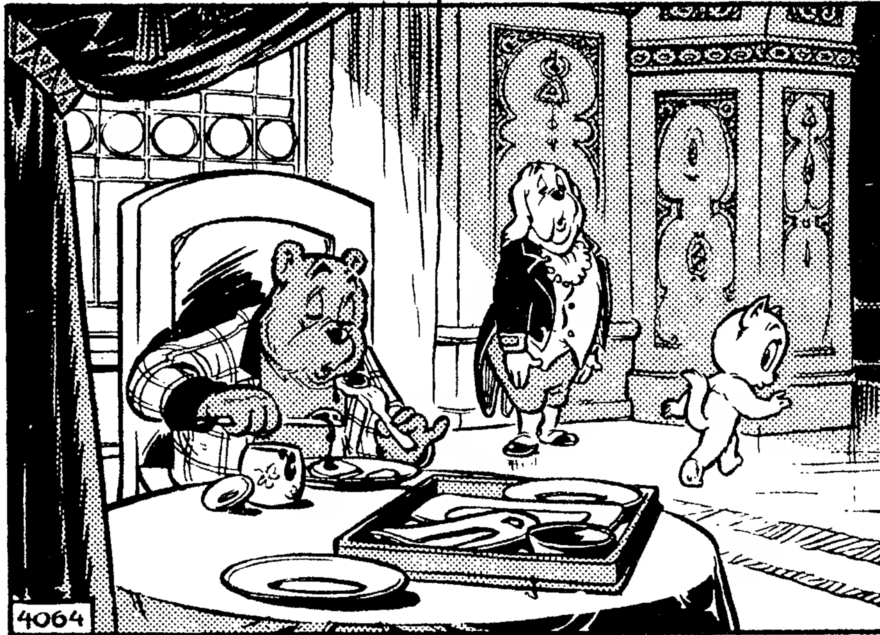
4063. Heer Bommel en Tom Poes deinsden verbaasd achteruit, terwijl ze met grote ogen naar de tafel keken. Maar Joost behield zijn kalmte.
„Kijk", sprak hij, „dit is het betreurenswaadige verschijnsel, waar ik over sprak, als ik zo vrij mag zijn."
Hij wees naar het dienbland waarover vage vormen rondflitsten die te snel voor het oog waren. Het gebeuren maakte de indruk van een algemeen, onregelmatig gezoef, dat zich om de levensmiddelen bewoog. Voor de ogen van de onthutste toeschouwers smolten de kaas, de worst en de boterhammen weg als sneeuwvlokken op een warme hand. Binnen enkele seconden was alle broodbeleg verdwenen en toen hield ook het geflits op.

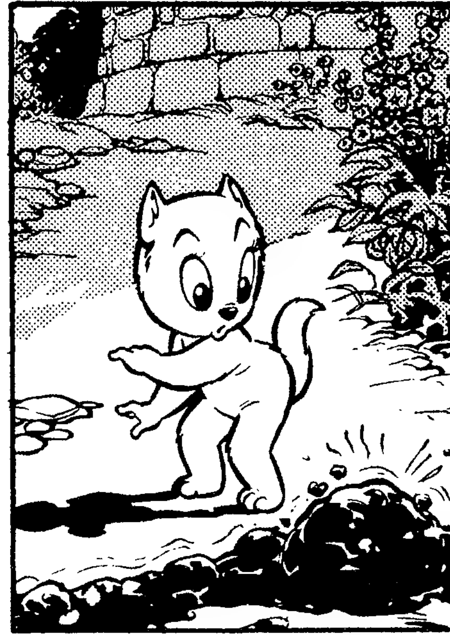
Tom Poes liep op de tafel toe en keek aandachtig naar het tafelkleed.
„Hm", zei hij, „ik zie het al!"
„Wat zei jij?", hernam heer Bommel, rood wordend. „Hoe kan jij iets zien, wat ik niet zie? Je denkt zeker, dat ik langzaam ben. Maar ik weet zeker dat ik gezien heb, dat er niets te zien was, als je begrijpt wat ik bedoel."

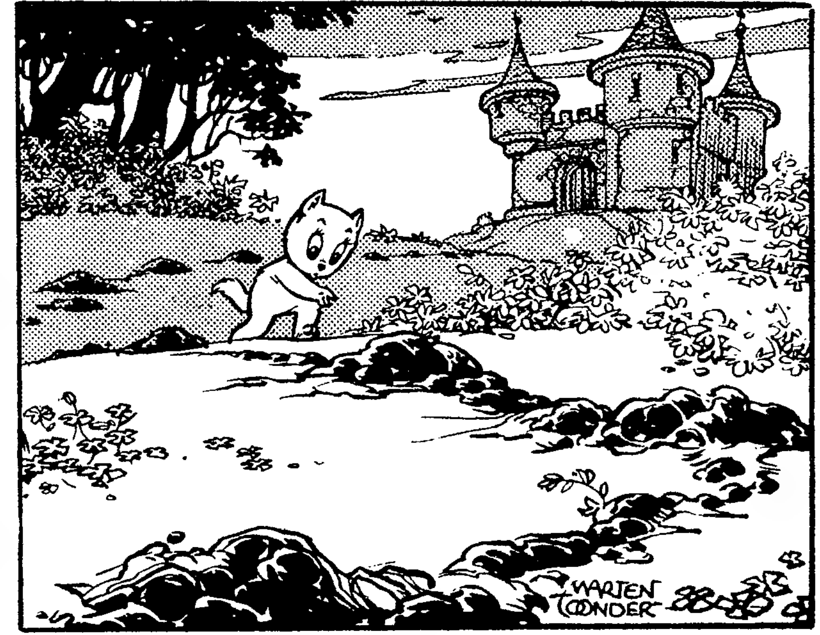
„Het waren muizen", zei Tom Poes en hij wees naar de afdrukken van muizepootjes op het tafelkleed.
„Onzin!", riep heer Ollie uit. „Muizen zoeven niet."
„Het waren erg vlugge muizen", vervolgde Tom Poes. „Vreemd vlug, net als die slak, u weet wel".

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

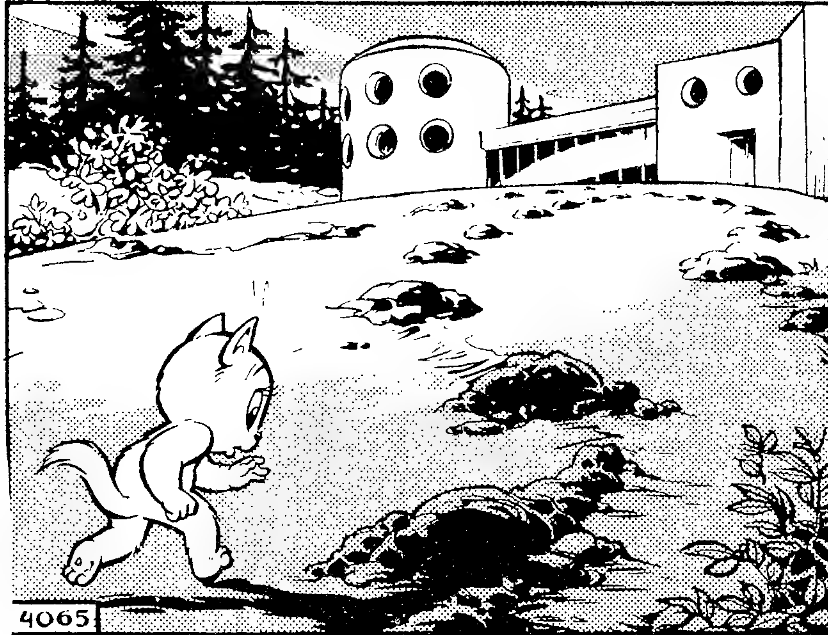
4064 Heer Bommel keek droevig naar het lege dienblad.
„Zover is het dus met mij gekomen", prevelde hij. „Mijn Oude Schicht wordt ingehaald door een slak en mijn broodmaaltijd wordt onder mijn ogen door de muizen opgegeten. Het is vreselijk."
„Het waren vreemd vlugge muizen", zei Tom Poes troostend. Maar heer Ollie luisterde niet. Hij was er nu van overtuigd, dat hij niet meer kon meekomen en met een zucht ging hij aan de kale tafel zitten.

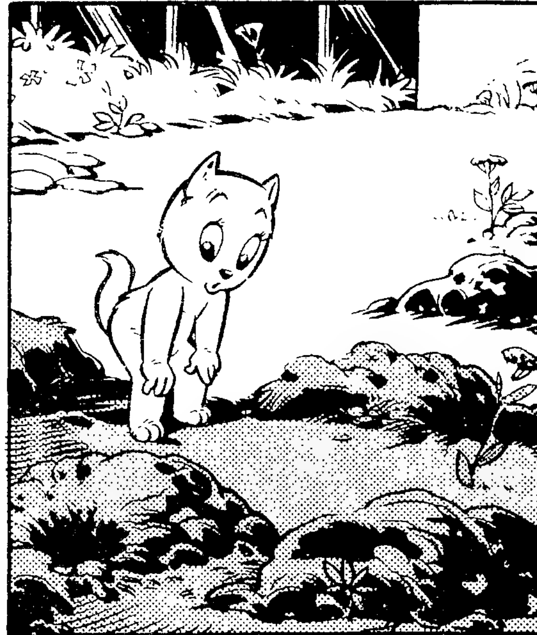
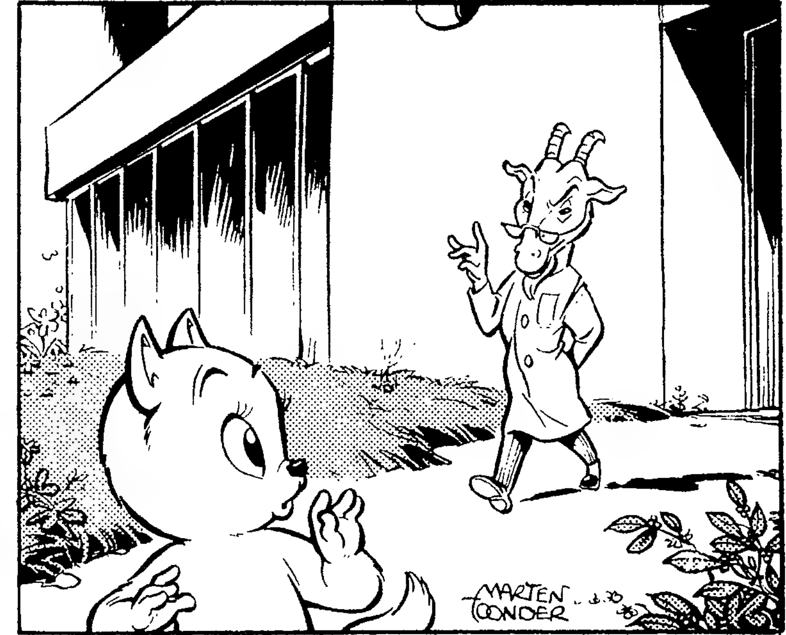
„Ik ben te traag", mompelde hij. „Het zal wel oververmoeiheid zijn — of misschien is het ouderdom? Het is om het even; met mij is het afgelopen."
„Hoe wenst u de lunch te gebruiken?" vroeg Joost.
„Ik zal een boterham nemen", zei heer Bommel vreugdeloos. „Een boterham met jam. Uit de hand. Die kan ik goed vasthouden, zodat men hem mij niet uit de vingers kan eten."

Tom Poes had echter andere gedachten over de muizenplaag en over de vlugge slak.
„Hier is iets vreemds aan de gang", dacht hij, terwijl hij zich naar buiten spoedde. „Heer Ollie is wat traag tegenwoordig, dat is waar. Maar deze dieren waren wel èrg snel..."
Hij hield verbaasd de pas in, want met een ploppend geluid ontstond er plotseling een kleine verhoging in de grond aan zijn voeten.
„Een molshoop van een verschrikkelijk vlugge mol", mompelde hij, terwijl hij naar de mollegang keek, die zich bliksemsnel door het gazon bewoog. Hij rende er echter niet achter aan, zoals een minder slim iemand misschien zou hebben gedaan. In plaats daarvan keerde hij zich om en begon de gangen te volgen in de richting waar ze vandaan kwamen. Want hij wilde de oorsprong vinden.
„Misschien weet ik dan ook waar de muizen vandaan komen", dacht hij.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4065. Het landschap werd door vele mollegangen doorsneden — en hoewel ze grillig heen en weer slingerden was het toch duidelijk, dat ze allemaal naar één punt voerden. Tom Poes kon ze zonder veel moeite volgen, want wanneer de gang soms niet meer te zien was bleven de molshopen nog duidelijk zichtbaar.

Na enige tijd opmerkzaam te hebben voortgelopen kreeg hij een strak, witgeschilderd bouwwerk in het oog, dat eenzaam op een heuvel stond.

„Ik wil wedden, dat daar het begin is", mompelde hij. En ja hoor. Voor de ingang van het gebouw eindigden de gangen — en vele gaten in de bodem duidden de plaats aan waar de mollen naar beneden waren gegaan.

„Het is niet gewoon", hernam Tom Poes hoofdschuddend. „Mollen werken niet in groepsverband. Iemand moet ze hier hebben losgelaten; en die iemand weet natuurlijk ook meer van de huizen en van de slak af..."

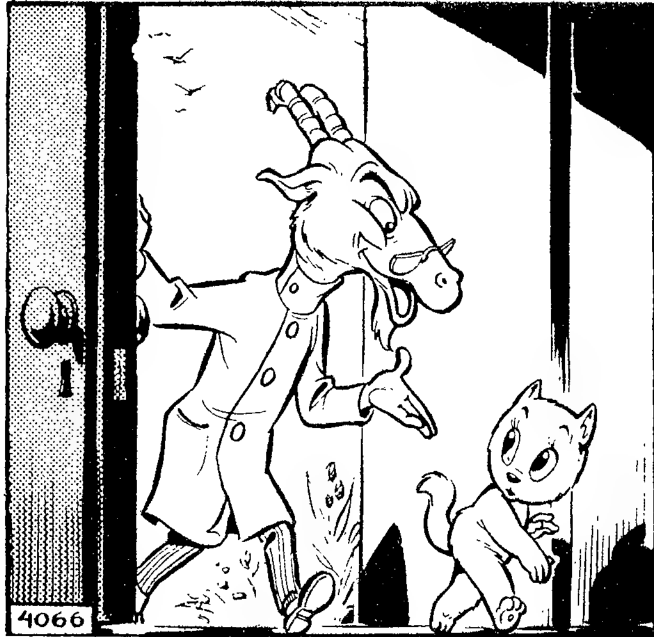
Achter hem werd een deur geopend en een mekkerende stem sprak minzaam: „Ei, ei, als dat ons weetgierig vriendje niet is."

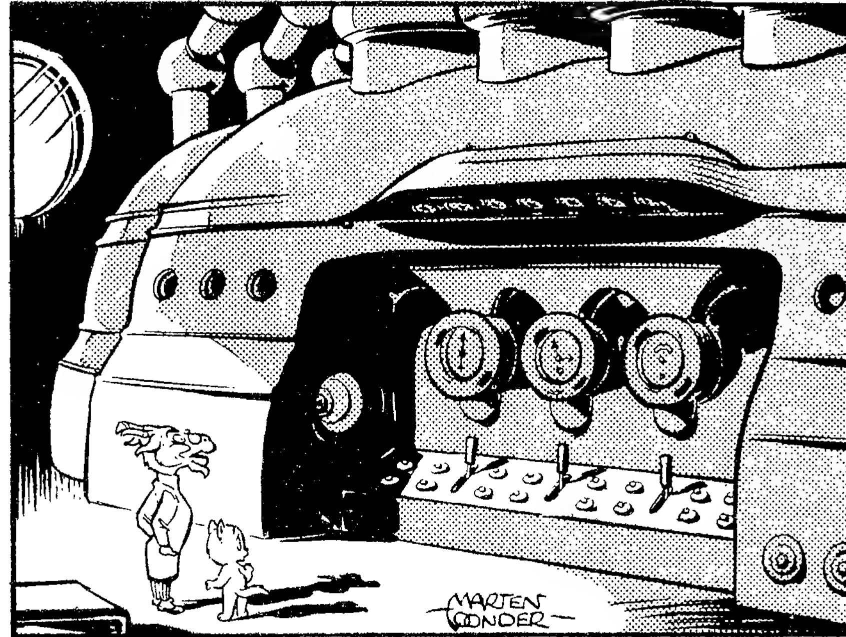
Het was professor Sickbock, die met een glimlach om de dunne mond uit het wit gepleisterde bouwsel trad.

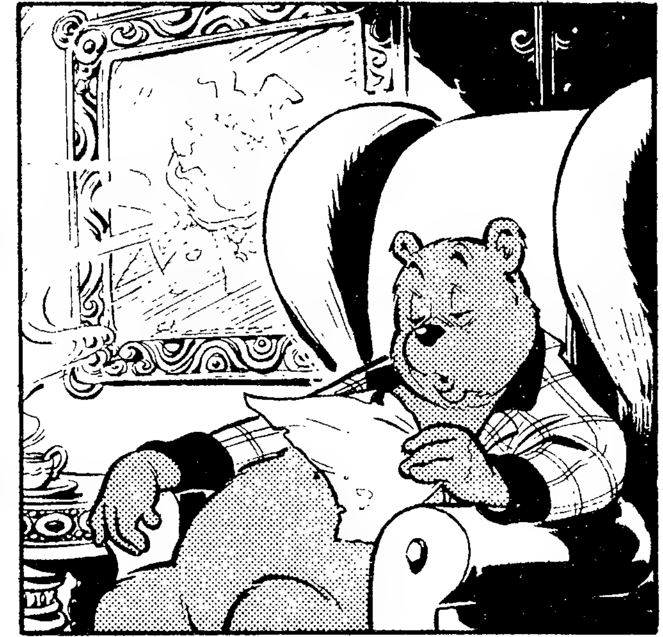
„Zo vlug had ik u nog niet verwacht", vervolgde de geleerde. „Maar wat de één vlug noemt is voor de ander normaal; tijd is een betrekkelijk iets."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

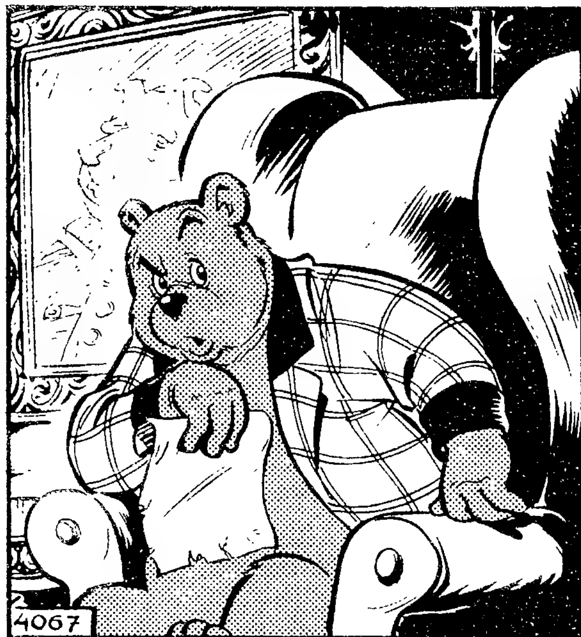

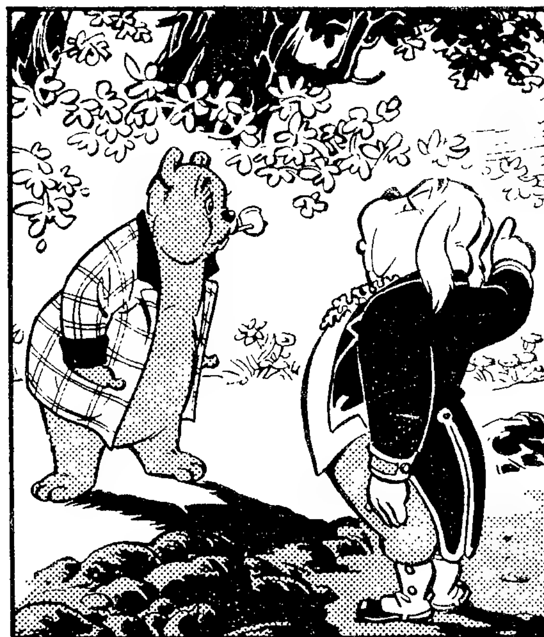

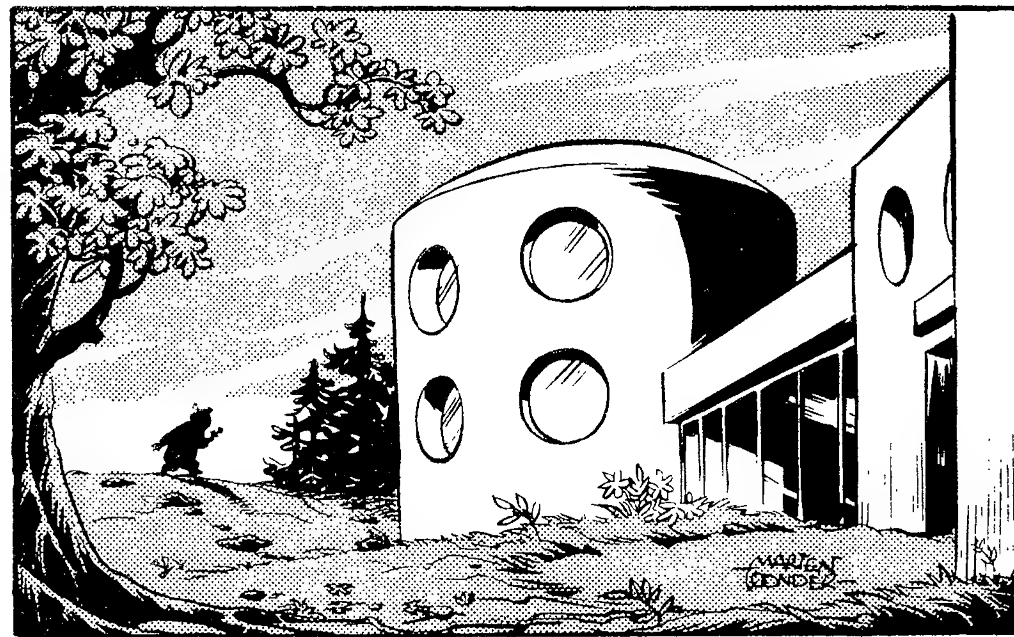
4066. „Professor Sickbock!", zei Tom Poes. „Ik had kunnen weten, dat u achter die supersnelle muizen en mollen zit. Hebt u versnellingspillen uitgevonden of zo?"
„Ei, foei", riep de geleerde uit. „Hoe goedkoop is uw opmerking. Versnellingspillen, heb ik ooit! Nee, nee, ik houd mij bezig met de betrekkelijkheid van de tijd."
„O", zei Tom Poes. Hij volgde de geleerde enigszins beklemd naar binnen en bleef verrast staan voor een buitenmaats toestel, dat het inwendige van het gebouw vulde.
„Aardig hè?", hernam de professor zelfgenoegzaam. „Met deze machine kan ik de wortel uit de tijd trekken!" Hij zag, dat zijn bezoeker er niet veel van begreep en daarom sloeg hij een andere toon aan.
„Ik heb nog eens nagedacht over de legende van uw gezette vriend Bommel", vervolgde hij. „Daar zit toch iets in, meende ik: een document uit het verleden, dat iets voorspelt over de toekomst. Zo op het oog een bijgelovig vertelsel, maar voor het wetenschappelijk geschoolde brein een spel met de tijddimensie. En toen ben ik aan het bouwen gegaan."
„O", zei Tom Poes. „Hm, ik dacht, dat u die legende eigenlijk onzin vond."
„Wat een onzin eigenlijk, die legende", sprak op dat moment heer Ollie tot zichzelf. Hij zat na zijn karige maaltijd in zijn stoel en staarde slaperig op het oude papier.
„Hoe kan iemand uit het verleden nu over het einde van het geslacht Bommel schrijven? Zelfs al is die iemand een van mijn voorvaderen, als men begrijpt wat ik bedoel. Of zou ik te traag van begrip geworden zijn?"

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4067 Heer Bommel staarde lange tijd op het oude papier en hoe langer hij staarde hoe vreemder het hem te moede werd.

„Die legende kan geen onzin zijn", zei hij tenslotte tot zichzelf. „Dit is geschreven door een van mijn voorvaderen — en een Bommel schrijft geen nonsens. Nee, hier moet iets worden gedaan, dat is duidelijk! Ik heb al te veel tijd verloren laten gaan. Ach, waar is mijn snel denkvermogen en mijn spreekwoordelijke besluitvaardigheid? Waar is Tom Poes eigenlijk?"

Hij rees moeilijk uit zijn stoel en spoedde zich naar buiten waar zijn bediende onderzoekend over enige molshopen gebogen stond.

„Joost", sprak hij, „ik heb een besluit genomen. Ik moet iets aan mijn legende gaan doen, anders komt het geslacht Bommel ellendig aan zijn einde".

„Zeer wel, heer Olivier", zei de trouwe knecht, zich oprichtend. „Het doet me genoegen dat te horen."

„Ik ga dus iets doen", vervolgde heer Ollie. „De moeilijkheid is nu alleen: wat ga ik doen? Waar is Tom Poes?"

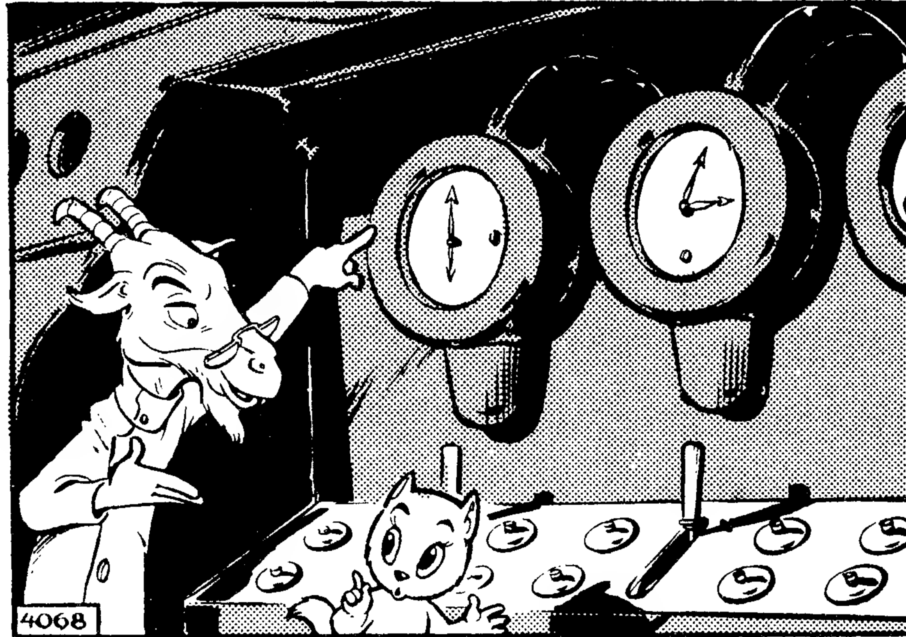
„De jonge heer is die kant opgegaan", zei Joost. „Er is hier plotseling een mollenplaag uitgebroken, met uw goedvinden — en het schijnt me toe, dat hij de molshopen heeft gevolgd. Zijn voetstappen staan duidelijk in de rulle aarde."

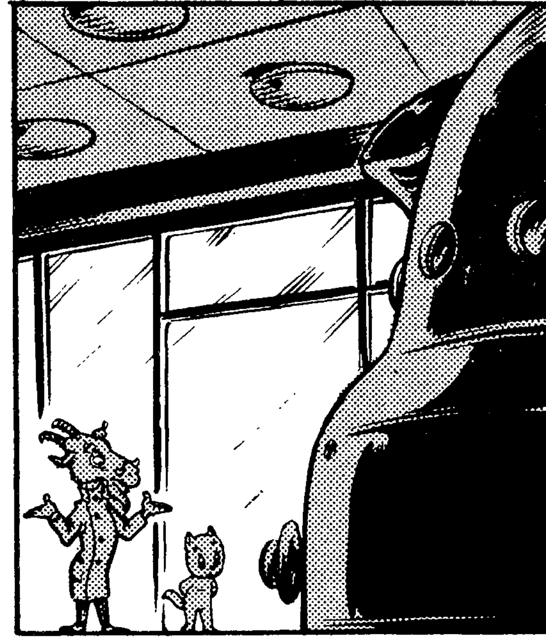
„Juist", zei heer Bommel, die in het geheel geen belangstelling voor mollen had.

„Net iets voor Joost om over beuzelarijen te denken terwijl men met iets belangrijks bezig is", mompelde hij, terwijl hij moeizaam door de omwoelde aarde stapte. „Of zou het aan mij liggen? Zou ik soms het verband niet zien? Ik kan tegenwoordig zo moeilijk meekomen..."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4068. In het witte gebouwtje op de heuveltop was professor Sickbock bezig zijn apparaten uit te leggen. „Ge ziet hier", zo sprak hij, „drie klokken. De middelste geeft de tijd aan waaraan de aardbol is onderworpen. Het is met andere woorden ongeveer drie uur, aardse tijd. Volgt ge me, ventje?"

„Ja", zei Tom Poes ongeduldig. „Ik weet wel wat een klok is, hoor. Maar wat hebben die mollen en die muizen en de slak ermee te maken?"

„Voor de een verloopt de tijd sneller dan voor de ander", hernam de geleerde. „Wanneer ge u verveelt gaat hij langzaam, doch wanneer ge pret maakt gaat hij snel; is dat duidelijk?"

„Ja, ja", zei Tom Poes. „Maar wat..."

„Tijd", vervolgde de ander, „is betrekkelijk. Het moet dus mogelijk zijn om op een andere tijd of een ander tempo over te stappen, nietwaar? Dat kan ik nu met dit apparaat doen. Ik kan uw levensritme neutraliseren en vervolgens aanpassen aan een van de beide andere klokken. De rechter bijvoorbeeld loopt zó snel, dat de wijzers niet meer te zien zijn. Maar voor de door u genoemde mollen en muizen loopt dit uurwerk geheel normaal. Hebt ge dat?"

„Ja", mompelde Tom Poes, „ik geloof het wel. Die beesten zij dus versneld, hè?"

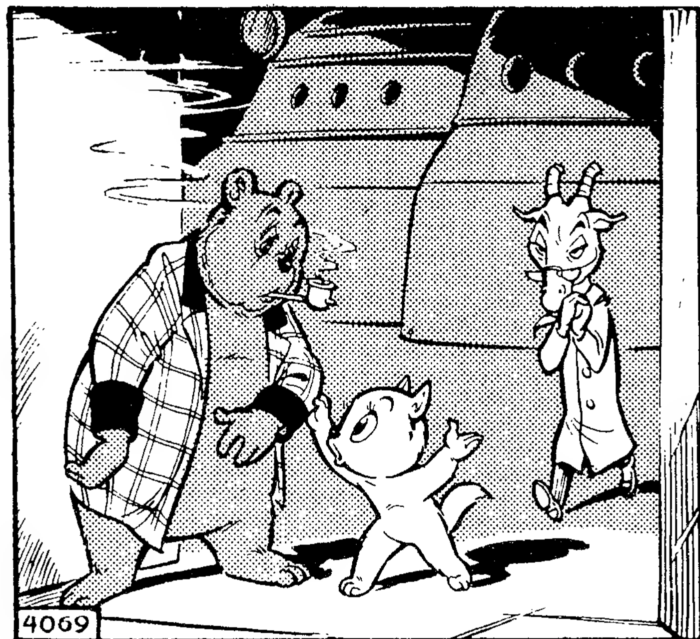
„Zo zoudt u het kunnen noemen", gaf de geleerde toe. „Om het verschijnsel geheel duidelijk te kunnen maken zou ik een geschikt proefpersoon moeten hebben. Ik zoek iemand, wiens levensritme langzaam verloopt; een figuur met trage gedachten en reflexen..."

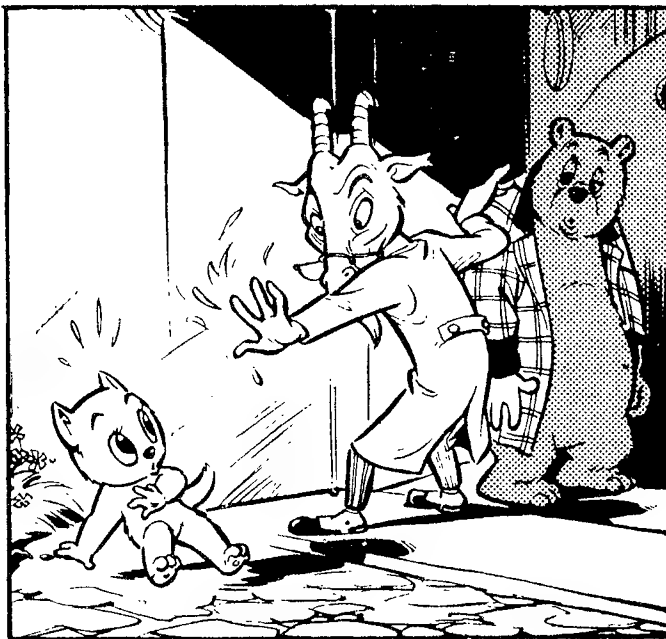
Op dat moment werd de deur geopend en een klagende stem stoorde zijn betoog.

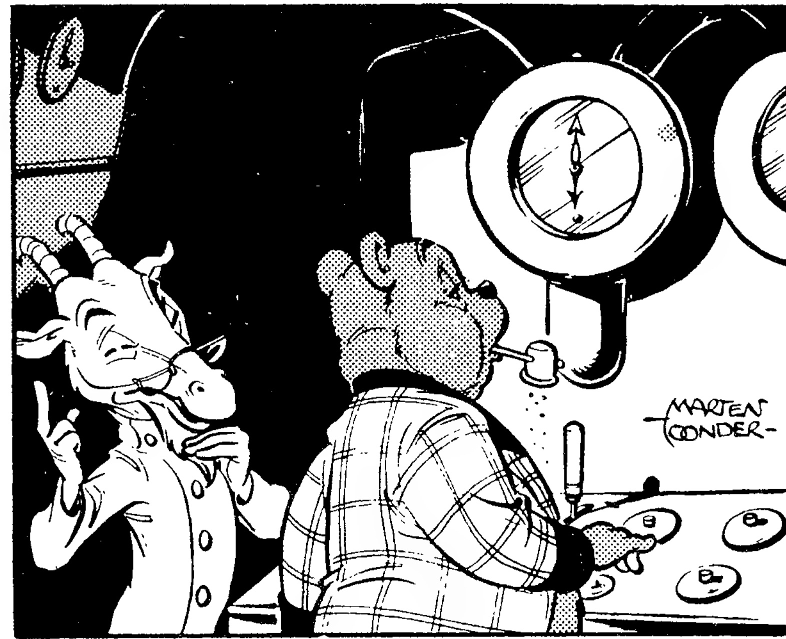
„Tom Poes!", riep de stem. „Wat doe je daar? Begrijp je dan niet, dat er iets gedaan moet worden? Het wordt tijd, dat we aan mijn legende gaan werken."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

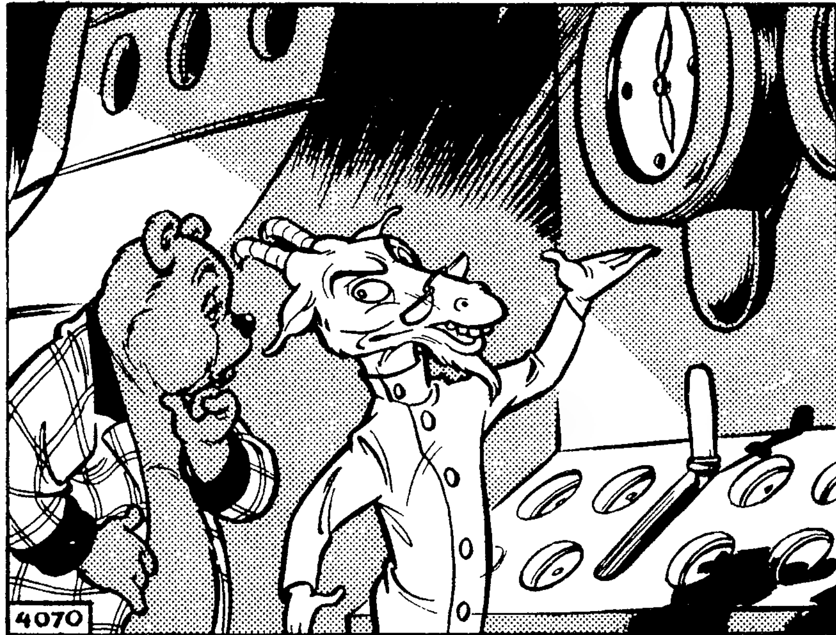

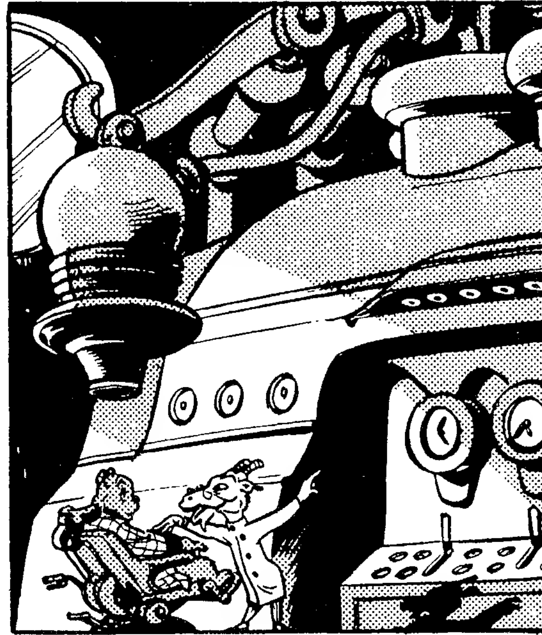
4069. Professor Sickbock wierp een blik op heer Bommel — en een dunne glimlach verscheen om zijn mondhoeken.
„Een proefpersoon met vertraagde reflexen", prevelde hij. „Ei, ei, dat is degene, die ik zoek." Hij naderde handenwrijvend, maar Tom Poes was hem voor.
„Heer Ollie", riep hij uit terwijl hij zich naar buiten haastte. „Kom gauw mee, dan gaan we verder met die druipsteengrot uit uw legende!"
Zo sprekende trachtte hij heer Ollie mee te trekken, doch nu had de geleerde ook de ingang bereikt. Enigszins hardhandig duwte hij Tom Poes de deur uit.
„Komt u toch binnen", sprak hij op aangename toon. „We hadden het juist over u."
„Luister niet naar hem, heer Ollie!", riep Tom Poes nog. Toen viel de deur echter dicht en heer Bommel bevond zich nu alleen met de professor en het merkwaardige toestel.

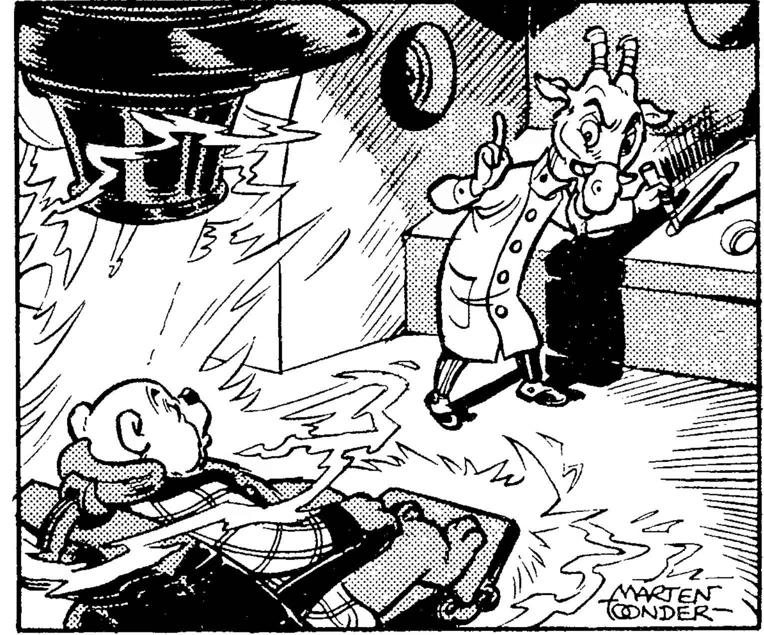
„Ik experimenteer met de tijd", verklaarde de geleerde. „En ik vind het erg prettig een verstandig iemand als u te ontmoeten. Daar kan ik steun aan hebben."
„O", zei heer Bommel, suffig naar de klokken starend. „De tijd, ja, ja... Maar die legende...? Ik bedoel..."
„Uitstekend opgemerkt", riep de ander uit. „Zoals u zo treffend zegt; die legende van u heeft iets met de tijd te maken. Een document uit het verleden, dat iets voorspelt over de toekomst. Héél scherpzinnig, dat u direct het verband met mijn onderzoekingen ziet."
Heer Ollie zweeg. Hij was niet zo zeker, dat hij dat verband zag, maar hij wilde de prettige sfeer niet bederven.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

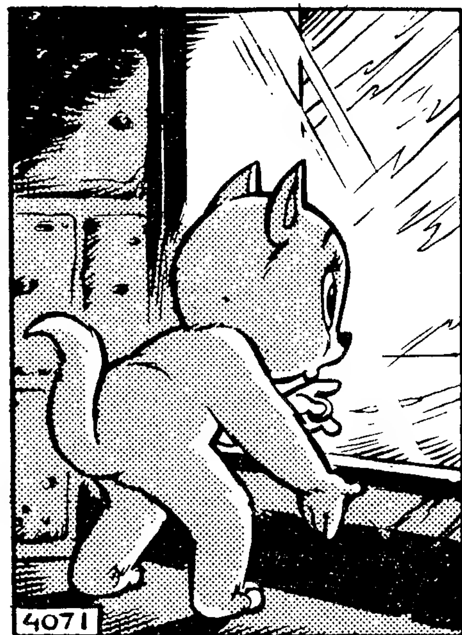

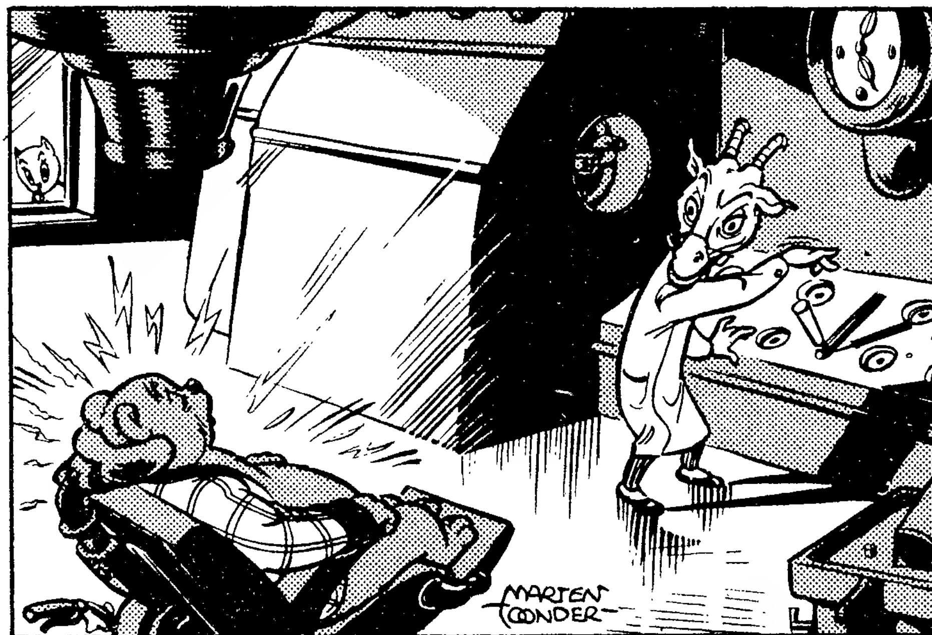
4070. „Deze middelste klok wijst de gewone tijd aan", verklaarde professor Sickbock. „Even over drieën, ziet u wel?"
„Ja, ik zie het", mompelde heer Bommel. Hij zocht naar zijn horloge om de tijd te vergelijken, doch hij merkte, dat hij het vergeten had.
„Vervelend is dat nu", dacht hij. „Anders steek ik het altijd bij me. Het komt door de haast, natuurlijk."
„De rechtse klok", hernam de geleerde, „wijst echter een geheel andere tijd aan. Hij loopt zó snel, dat u de wijzers niet kunt volgen."
„Ja, dat is lastig", gaf heer Ollie toe. „Het zal de veer zijn. Of een dol balansje, als u begrijpt wat ik bedoel."
Sickbock glimlachte. Hij duwde heer Bommel in een soort tandartsstoel die voor de klokken stond en haalde enkele hendels over.
„Die vlugge klok nu", hernam hij, „is uw klok".
„Mijn klok?" vroeg heer Ollie verbaasd. „Dat kan niet. Die is thuis. En bovendien loopt hij gewoon hoor. Eerder een beetje achter."
„Dat gaat nu veranderen", vervolgde de geleerde. „Ik ga nu uw levensritme zover opvoeren, dat deze hypersnelle klok voor u gewoon gaat lopen."

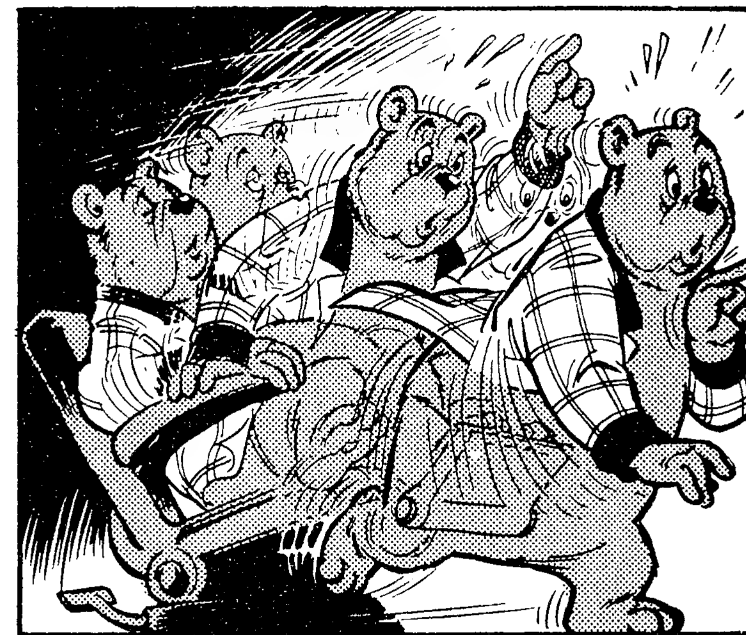
„Dat hoeft niet", protesteerde heer Bommel zwakjes. „Doet u toch geen moeite. Als ik wil weten hoe laat het is kan ik altijd op de middelste klok kijken..."
Doch reeds had professor Sickbock een hefboom overgehaald. Boven de bezoeker was een vreemd soort trechter gedaald en daaruit schoot een krachtige stroom omlaag die heer Ollie gedurende enkele ogenblikken geheel vervaagde.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

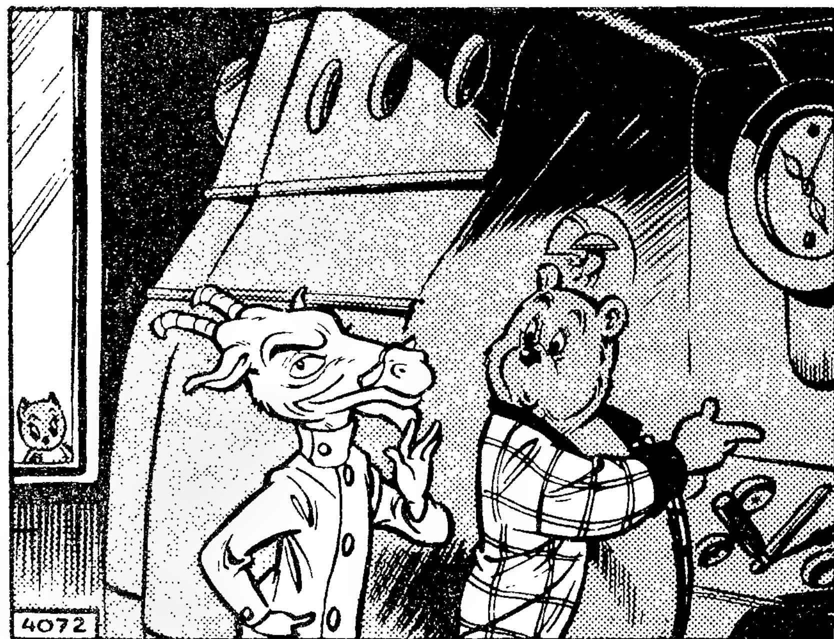

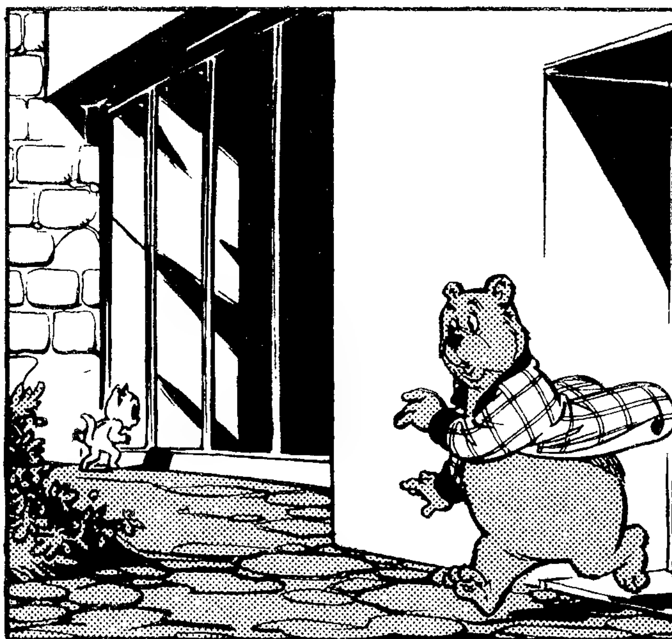
4071. Tom Poes had vergeefs geprobeerd om de deur van het laboratorium weer te openen; maar het was duidelijk, dat professor Sickbock hem van binnen op slot had gedaan. Daarom had hij ongerust een raam opgezocht waardoor hij naar binnen kon kijken.
Achter het venster zag hij de krachtige ontlading, die heer Ollie trof en het is te begrijpen, dat hij zich ernstig ongerust maakte.
„Daar heb je het nu al", dacht hij. „Nu wordt heer Bommel voor de een of andere proefneming gebruikt. Wie weet, wat de gevolgen zullen zijn. Dit ziet er griezelig uit."
Gelukkig duurde de ontlading echter maar kort. Heer Ollie nam zijn gewone uiterlijk weer aan en zat met dichte ogen in de stoel zonder een beweging te maken.
„De proefpersoon is nu geneutraliseerd", prevelde de geleerde opmerkzaam. „Nu zullen we hem synchroniseren op een verhoogde tijdsfrequentie."

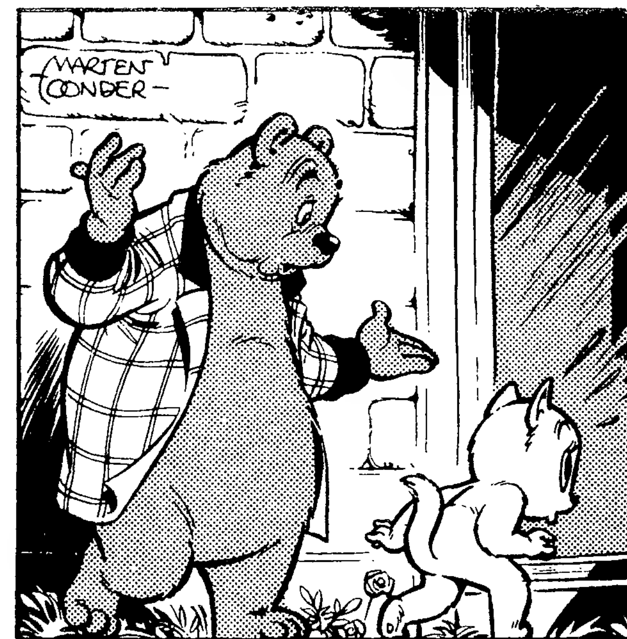
Zo sprekende bewoog hij een hendel naar beneden en trad achteruit. De gevolgen waren verrassend.
Heer Bommel sloeg plots de ogen op en draaide daarmee snel door de kassen. Daarop opende hij ook zijn mond, bracht een vreemd ratelend en kwakend geluid voort en bewoog daarop zo snel heen en weer, dat het gonsde. Het volgende ogenblik was hij reeds uit zijn stoel opgestaan en in een flits verdwenen...

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4072. Toen heer Bommel door de ontlading uit de trechter getroffen werd zag hij zijn omgeving een ogenblik geheel wazig en daarop moet hij een ogenblik in onmacht geraakt zijn. Toen hij de ogen weer opsloeg merkte hij dat de klok, die daarnet nog zo snel liep dat men de wijzers niet kon volgen, gewoon op tien minuten over drie stond.

„Hij doet het weer, hè?" vroeg hij vriendelijk, terwijl hij opstond.

Er kwam geen antwoord. Professor Sickbock stond in een roerloze houding achter hem en knipte zelfs niet met de ogen. Ook was er geen ademhaling in de witte jas van de geleerde te bespeuren en plotseling viel het heer Ollie op, dat er een beklemmende stilte in het vertrek hing. De wind, die al die tijd aan de ramen had geschud, scheen weggestorven te zijn en de vliegen zoemden niet meer. Het werd hem vreemd te moede.

„Sickbock was bezig met dit toestel", prevelde hij. „De een of andere proefneming met een klok, herinner ik me. Er is vast iets misgegaan; de professor is helemaal verstard! Wat een ellende!"

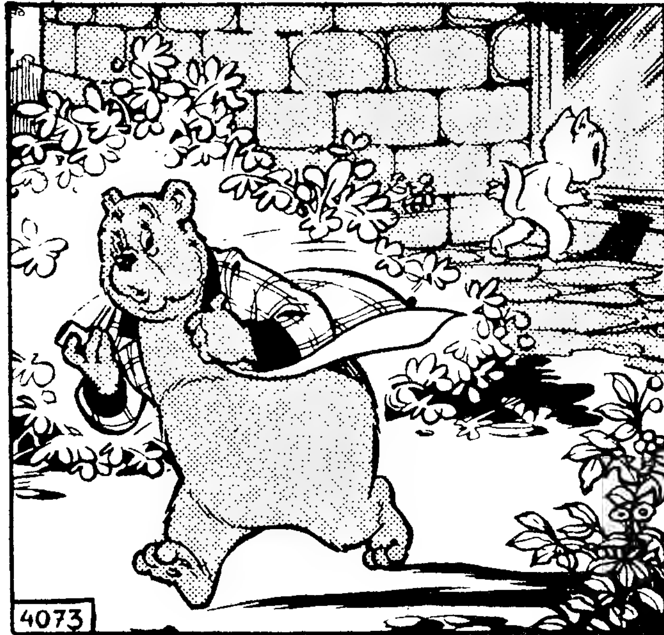
Verslagen haastte hij zich naar de deur en opende die om buiten hulp te gaan halen. Maar tot zijn ontzetting merkte hij, dat het ongeluk niet alleen binnenshuis was gebleven. De planten en struiken stonden roerloos in de stille lucht en bij een raam merkte hij Tom Poes op die in een ongemakkelijke houding naar binnen staarde.

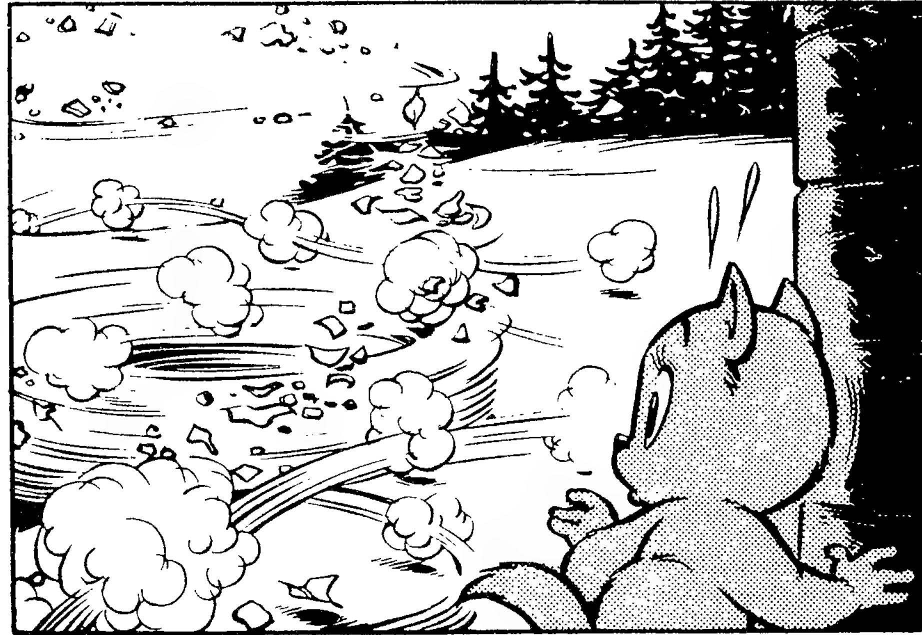
„Is er iets, jonge vriend?" vroeg heer Bommel met trillende stem. „V-voel je je niet goed, als je begrijpt wat ik bedoel?"

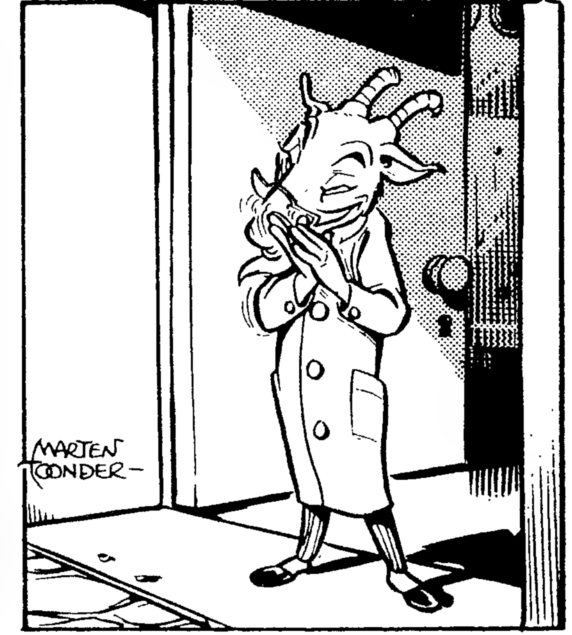
Tom Poes zei echter niets. Hij bleef bij het venster staan alsof hij een pop was...

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

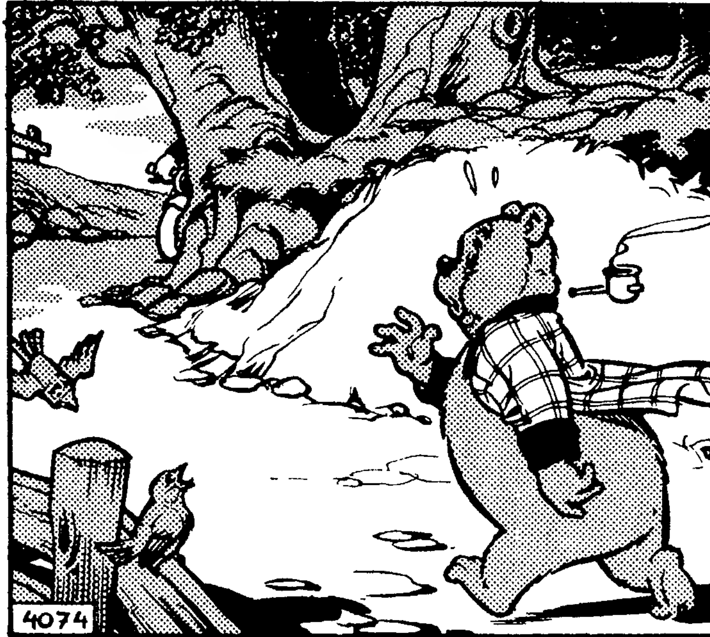

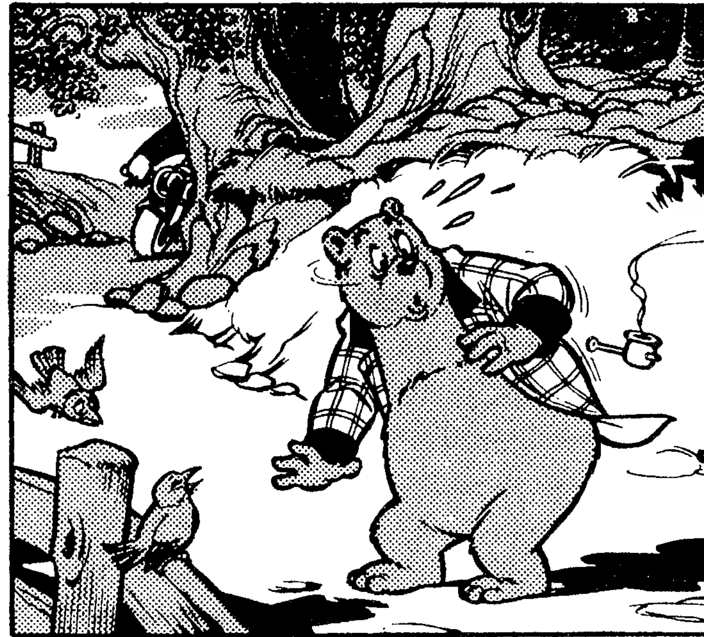

4073 Heer Bommel bekeek Tom Poes van alle kanten, doch hij kon geen enkele beweging aan zijn jonge vriend ontdekken. Het angstzweet brak hem uit.
„Hier is een vreselijk ongeluk gebeurd", prevelde hij met bleke lippen.
„Die ellendige professor heeft natuurlijk een kortsluiting gehad — en dit is het gevolg. De hele omgeving is verstijfd en ik ben de enige die het heeft overleefd. Dat komt door mijn ijzersterk gestel, denk ik — en omdat ik dieper denk dan anderen. Maar intussen zit ik er mee. Ik moet hulp zien te krijgen!" Met deze gedachte bezield snelde hij heen, zonder op het idee gekomen te zijn, dat niet de omgeving, maar hijzelf veranderd was. En toch was dat het geval.
Tom Poes bijvoorbeeld had met grote ongerustheid gezien, dat heer Ollie plotseling uit de stoel verdween en hij stond nog met open mond te kijken toen hij de indruk kreeg, dat er iets langs hem heen schoot. Ook hoorde hij een eigenaardig ratelend en krakend geluid en toen hij geschrokken opkeek zag hij iets langs flitsen. Het zoefde snel weg; wervelende stofwolken en bladeren gaven nog de richting aan waarin het verdween.
„Wat was dat?" vroeg Tom Poes zich af. „Het is gek, maar het leek heer Bommel wel. Toen het om me heen cirkelde was het net alsof ik hem even in een soort wazige flits zag..."
„Dat was ook zo, ventje", zei professor Sickbock in de deuropening. „De proefneming is gelukt; uw trage vriend is hypersnel geworden."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4074. Heer Bommel had in het geheel niet in de gaten, dat hij zo bijzonder snel geworden was. Wel viel het hem op, dat er een doodse stilte in de natuur heerste en ook bevreemdde het hem, dat hij onder het voortgaan een zoemend geluid veroorzaakte.
„Dat is niet normaal", prevelde hij zorgelijk. „Een heer beweegt zich niet fluitend voort. En die jas doet ook hinderlijk; hij wappert als een vlag achter me aan! Als er nu een storm woedde zou ik het kunnen plaatsen — maar het is juist windstil. En hoe kan dan de tabak uit mijn pijp waaien?"
Op dat moment werd hij een vogeltje gewaar, dat met gespreide vlerkjes in de lucht stond, zonder zich te bewegen. Het was een vreemd verschijnsel en het is dan ook niet te verwonderen, dat zijn mond van verbazing open viel. Nu werd echter zijn pijp door een sterke luchtdruk weggerukt.
Heer Bommel hield halt, hij staarde glazig naar zijn trouw rookgerei dat achter hem in de lucht was blijven hangen en nauwelijks waarneembaar naar beneden zakte.
„Het is vreemd", mompelde hij gehinderd. „Misschien ben ik de laatste tijd wat traag; maar dit is te gek. Ik weet zeker, dat vogels vliegen en dat pijpen vallen. Of zou dit allemaal de schuld van Sickbocks kortsluiting zijn?"

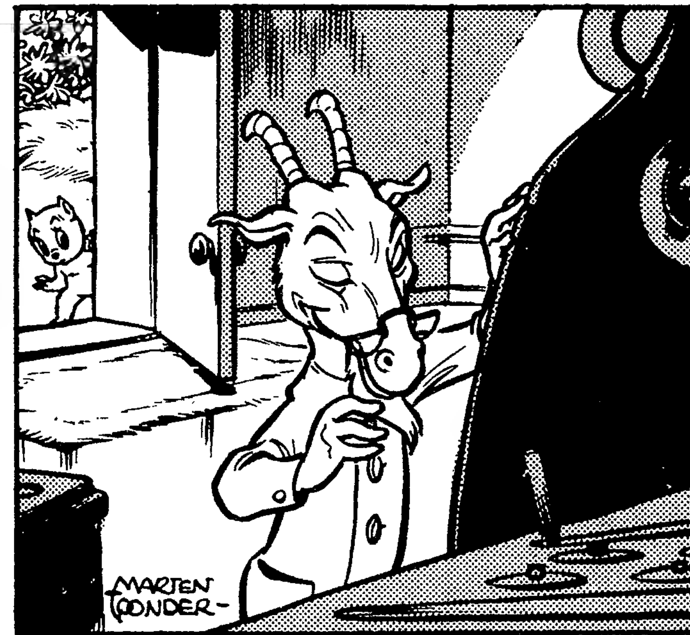
Peinzend plukte hij zijn pijp uit de lucht en keek er naar met een wantrouwige blik. Toen verhelderde een invallende gedachte zijn trekken.
„Jij bent traag!", riep hij tot het rookwerktuig. „En die vogel is traag. Maar ik — ik ben juist uiterst snel, als men begrijpt wat ik bedoel! Ach, daarvoor moet men toch een Bommel zijn!"

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

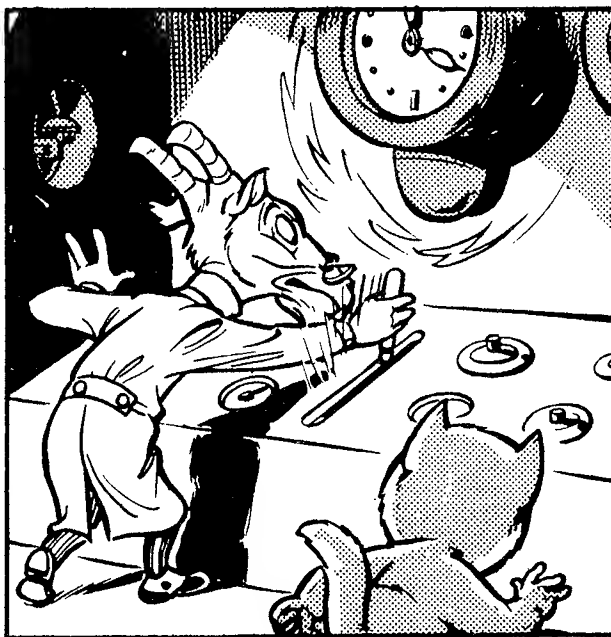

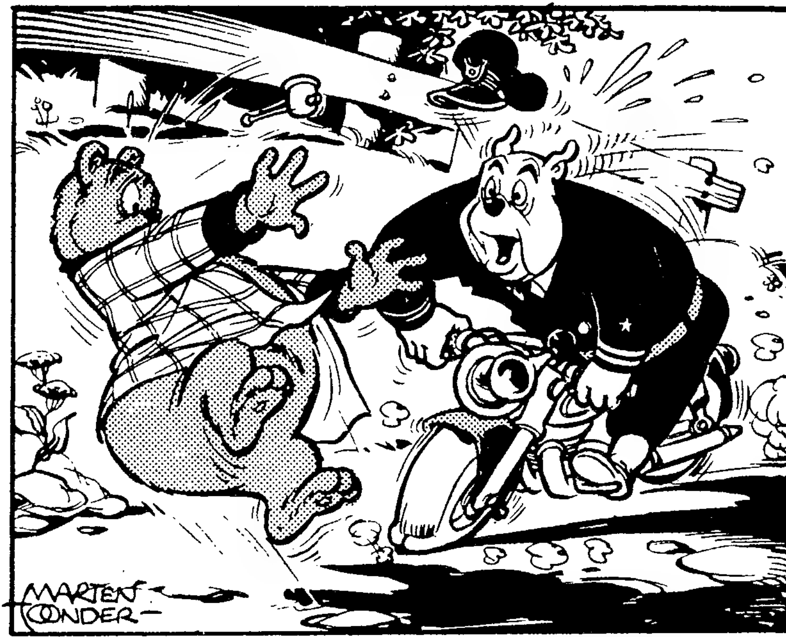
4075 Heer Ollie stak zijn pijp in de mond en hervatte zijn wandeling met zo'n snelheid, dat het gonsde. Een tevreden glimlach speelde om zijn trekken.
„Het is toch mooi om een Bommel te zijn", zo prevelde hij. „De snelste heer van de wereld. Ik traag? Laat me niet lachen! Ik ben zo vlug, dat ik moet oppassen om niet door de geluidsbarrière te breken als iemand begrijpt wat ik bedoel!"
Zo sprekende naderde hij een kromming in de weg en nu werd hij een nieuwe eigenaardigheid gewaar. Want om die bocht bewoog commissaris Bulle Bas zich op zijn motor voort, met een snelheid van zeventig kilometer per uur. Maar voor heer Ollie was het alsof hij in een scheve houding voortkroop.
Met een starre blik hield de politiechef zijn hand op de toeter en bracht zodoende een klagende toon voort die uit het diepste van de aarde scheen te komen. De klank was nauwelijks waarneembaar maar toen heer Bommel voor het voertuig stil stond, kon hij hem duidelijk horen, evenals de trage gongslagen die het gedreun van de motor vervangen hadden.
„Het is geen gezicht, Bas!", zei heer Ollie. „Je lijkt wel een slak. Je kunt het niet helpen natuurlijk, maar je bent zo traag! Op deze wijze kan je toch geen misdadigers vangen?"
Deze opmerking was natuurlijk wat overmoedig, want tenslotte was heer Bommels snelheid afhankelijk van professor Sickbock. En deze geleerde meende, dat het nu lang genoeg geduurd had.
„Zo", sprak hij, „nu gaan we de proefpersoon weer terugschakelen op de normale tijd. En dan zullen we eens zien, wat er gebeurd is."

TOM POES EN DE BOMMELLEGENDE

Door Marten Toonder

4076 Heer Bommel wandelde rustig om de scheefhangende motor van Bulle Bas heen. Hij trok vergenoegd aan zijn pijp terwijl hij het verschijnsel van alle kanten bekeek.

„Het is geen gezicht", herhaalde hij. „Een wonder dat je niet omvalt, Bas! En beweging zit er haast niet in. Je hebt de snelheid van een slak!" Deze vergelijking scheen hem te bevallen, want hij herhaalde vergenoegd: „Een slak, Bas. Je weet wel!"

De ongelukkige politiechef gaf geen antwoord. Geen wonder; hij wist in het geheel niet wat er gebeurde. Terwijl hij met een gematigde snelheid de bocht nam zag hij plotseling een vage vorm langs zich heen schieten, die een ratelend en kwekkend geluid voortbracht en enige keren om zijn voertuig cirkelde. Hij toeterde fel en remde uit alle macht en precies op dat moment schakelde professor Sickbock weer over op de normale klok.

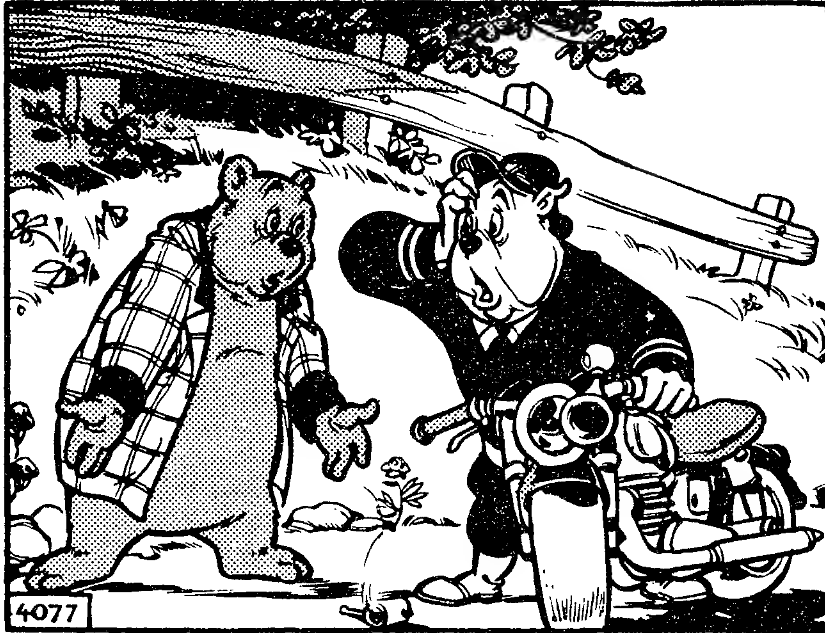
Voor heer Ollie was het alsof de wereld plotseling in beweging en lawaai losbarstte. Hij zag Bulle Bas met gierende remmen tot stilstand komen terwijl het daveren van de motor onverwacht de mooie stilte verscheurde.

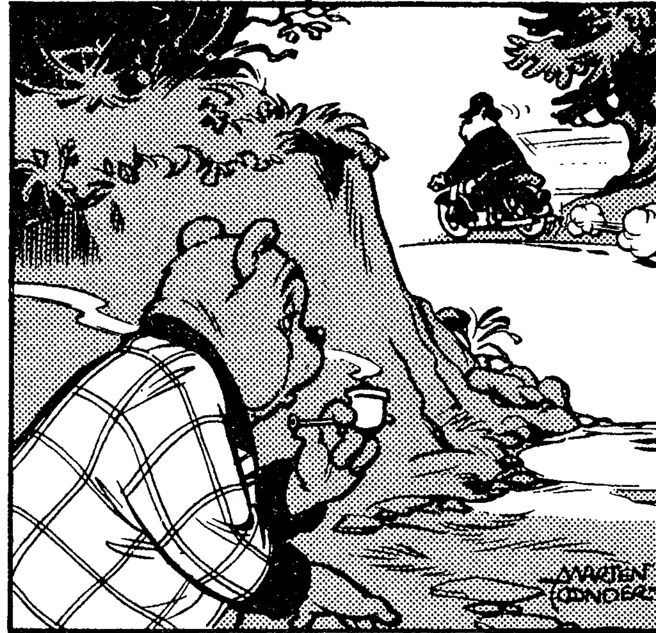
„W-wat w-was dat?" mompelde de commissaris, verdwaasd rondkijkend.

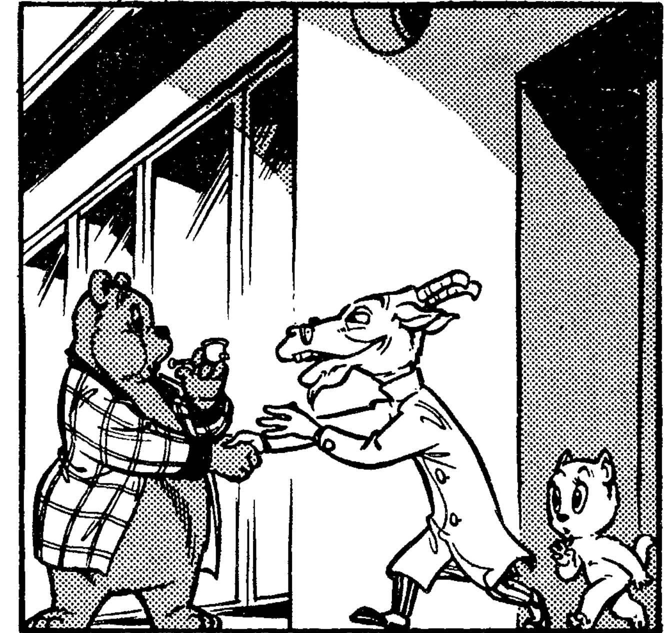
Heer Ollie was echter te zeer geschrokken om direct antwoord te kunnen geven. Hij begreep dat Sickbocks uitvinding weer werkte en dat sloeg hem danig uit het veld.

TOM POES EN DE BOMMELLEGENDE

Door Marten Toonder

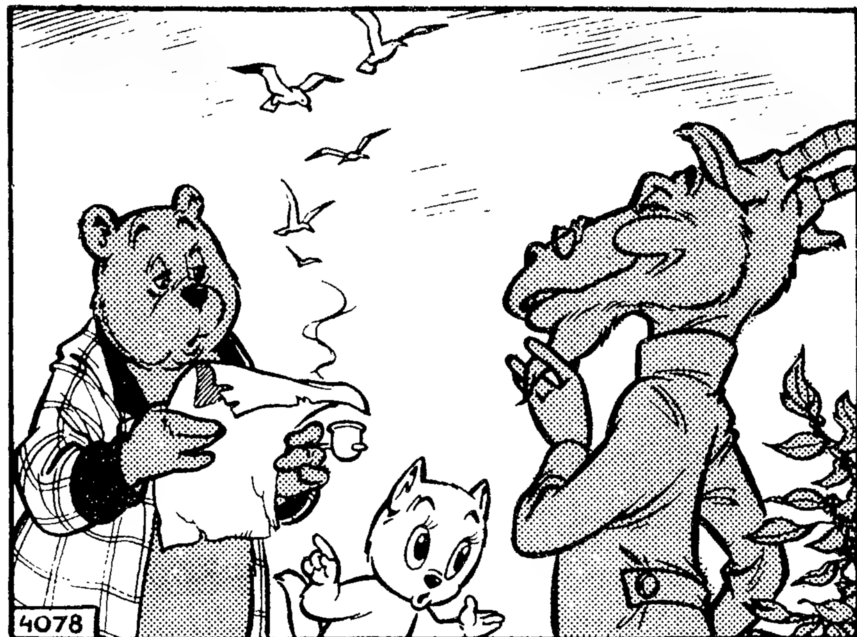

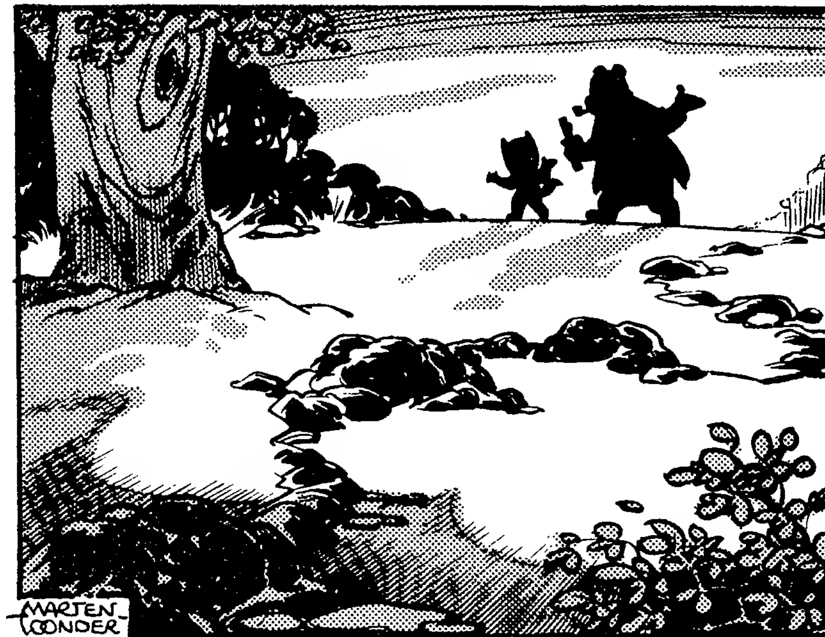
4077 Bulle Bas stapte van zijn motor af en toen werd hij heer Bommel gewaar.
„O... eh..." sprak hij. „Wat was dat?"
„Wat?" vroeg heer Ollie, die het plotseling weer moeilijk vond om mee te komen. „Wat was wat, als u begrijpt wat ik bedoel?"
„Ik zag iets langs flitsen", verklaarde de politiechef. „Het kwekte en zoemde... en nu ik er over nadenk leek het een beetje op jou. Wat was dat?"
„Ik weet het niet", zei heer Bommel dom.
„Hm", gromde de commissaris. Hij wierp een wantrouwige blik op de ander; toen besteeg hij zijn motor weer en reed knallend voort. „Laat het niet weer gebeuren!" riep hij nog over zijn schouder.
Heer Ollie keek hem beteuterd na en begon terug te sloffen naar het laboratorium.
„De storing schijnt opgeheven te zijn!" prevelde hij. „Wat doe ik hier eigenlijk? Ik wilde hulp gaan halen of zo iets. Maar waarom? Daarnet was ik de snelste heer van de wereld en nu denkt Bas weer, dat ik een traag iemand ben. Ik moet eens een diep, rustig gesprek hebben met professor Sickbock. Die begrijpt mij tenminste."
Nu, de geleerde begroette hem hartelijk.
„Kijk, kijk!" riep hij uit. „Daar hebben we onze proefpersoon weer! Uitstekend, mijn waarde. Héél goed. Aan u is dus bewezen, dat men iemands tijdloop veranderen kan. Dan moet het dus ook mogelijk zijn hem naar het verleden te zenden. Volgt u me? En dat verklaart de legende."
„De legende?" herhaalde heer Ollie zonder begrip. Om eerlijk te zijn had hij die helemaal vergeten.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

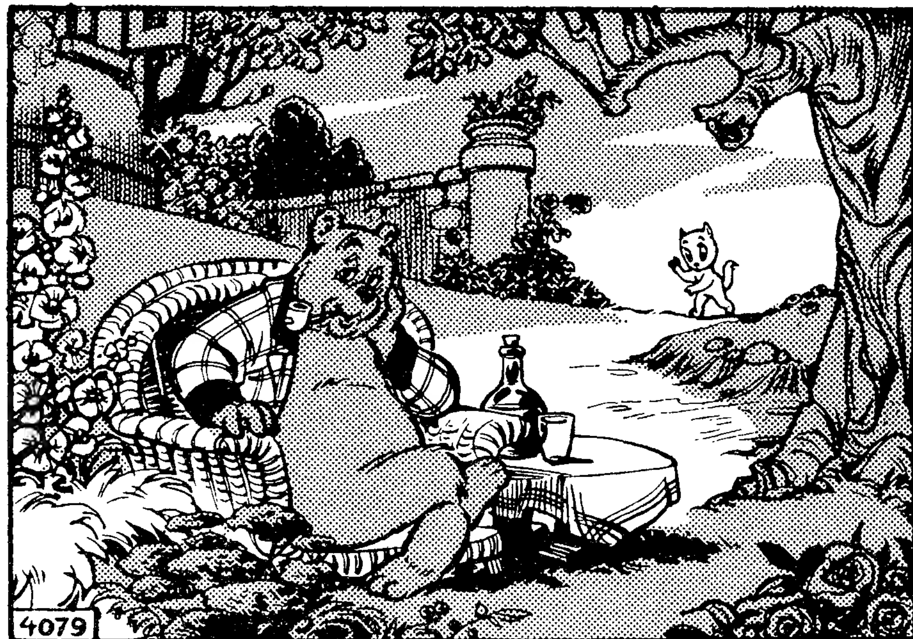

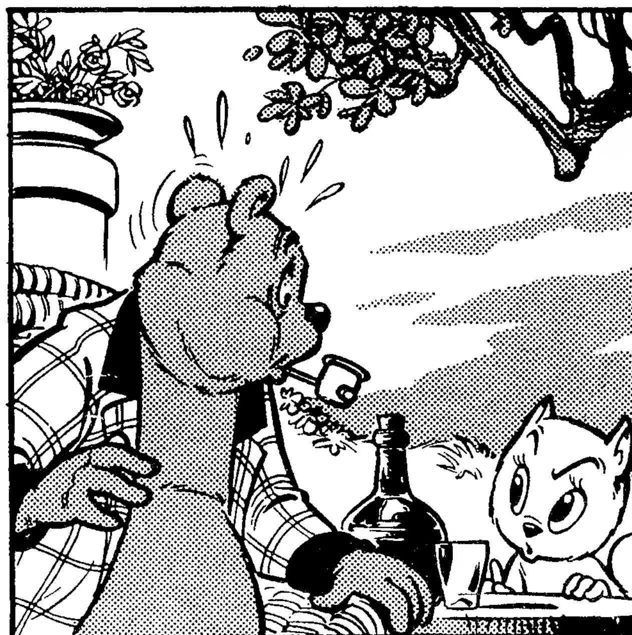

4078 „De legende?" herhaalde heer Bommel onthutst. „De Bommellegende bedoelt u? Wat heeft die met mijn snelheid van daarnet te maken?"
Hij trok het oude papier uit zijn zak en ging er dom in staan lezen.
„Als de kalk die mij bedekt over vijf minuten niet is weggehakt", mompelde hij, „zal het geslacht Bommel ellendig aan zijn eind komen".
„Hm", zei Tom Poes.
„Ik snap ook niet wat dat papier met uw tijdsproeven te maken heeft."
De geleerde lachte fijntjes.
„Ei, ei, hoe dom van u", sprak hij. „Nu, voor mij is de zaak geheel duidelijk. Denk maar eens goed na. Bedenk, dat ik iemands tempo kan versnellen — en ook vertragen. Houd er rekening mee dat ik iemands tijdritme zelfs kan laten teruglopen zodat hij zich teruggespoedt in het verleden. En overweeg dan ten slotte, dat de legende betrekking heeft op een druipsteengrot waarin een eigenaardig gevormde stalagmiet verblijft..."
„Ik begrijp het niet", klaagde heer Ollie. „Wilt u dat allemaal nog eens rustig herhalen?"
„Nee", zei de professor vriendelijk. „Nu moet u gaan. Maar u mag terugkomen wanneer u het begrijpt, dan zal ik gaarne nog eens met u praten."
Met deze woorden sloot hij de deur.
„Wat een onzin", zei heer Bommel. „Hij is een knap iemand, dat wel, want tenslotte ben ik door hem de snelste heer van de wereld geworden. Maar soms praat hij wartaal. Wie kan dat nu allemaal volgen? Zeg nu zelf, jonge vriend."
„Hm", zei Tom Poes. „Het lijkt op een raadseltje. Maar ik ga er toch eens over peinzen."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4079 De volgende morgen zat heer Ollie goedig in zijn tuin van de zon te genieten. De grote snelheid waarmede hij zich de vorige dag had voortbewogen had hem toch wel aangegrepen. Daarom had hij door Joost een prettig zitje laten inrichten waar hij weer wat herstellen kon.

„Dit is het ware leven voor een heer", prevelde hij met een onbeduidend lachje. „Ik heb nog eens nagedacht over Sickbocks gedoe en ik ben tot de slotsom gekomen, dat het onrustig is. Ik heb wel wat anders om over na te denken... O... eh... dag jonge vriend!"

„Dag heer Ollie", zei Tom Poes. „Ik kom u halen."

„Mij halen?" vroeg de ander opschrikkend. „Wat bedoel je?"

„We moeten weer aan het werk in die verdwenen druipsteengrot", verklaarde Tom Poes.

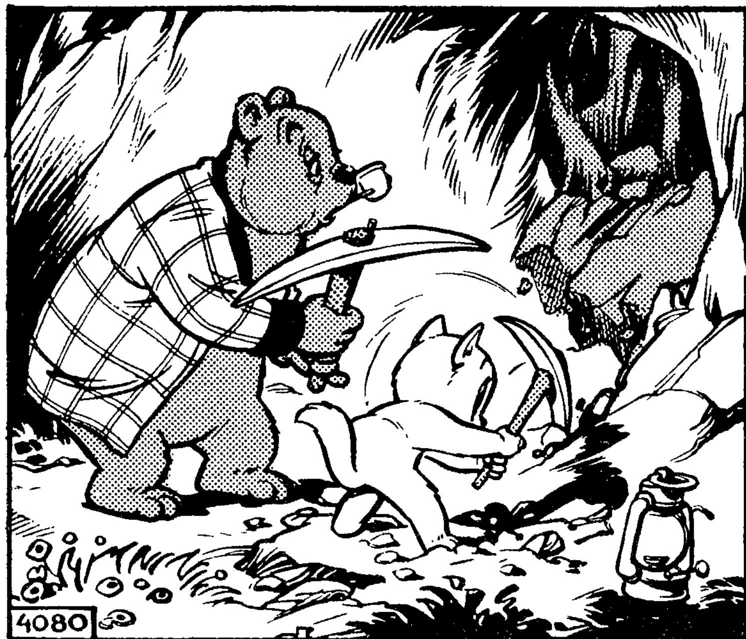
Daar zat heer Bommel toch wel even van te kijken. „Maar d-dat gaat niet!" riep hij ten slotte klaaglijk. „Ik voel me lang niet goed. Dat gesol en gedraaf grijpt mij te veel aan, dat moest je weten. Ik denk nu eenmaal dieper dan een ander — en daar heb ik tijd voor nodig."

Met deze woorden greep hij naar het flesje om zich een verfrissing in te schenken, maar nu nam Tom Poes hem bij de hand en trok hem uit de stoel.

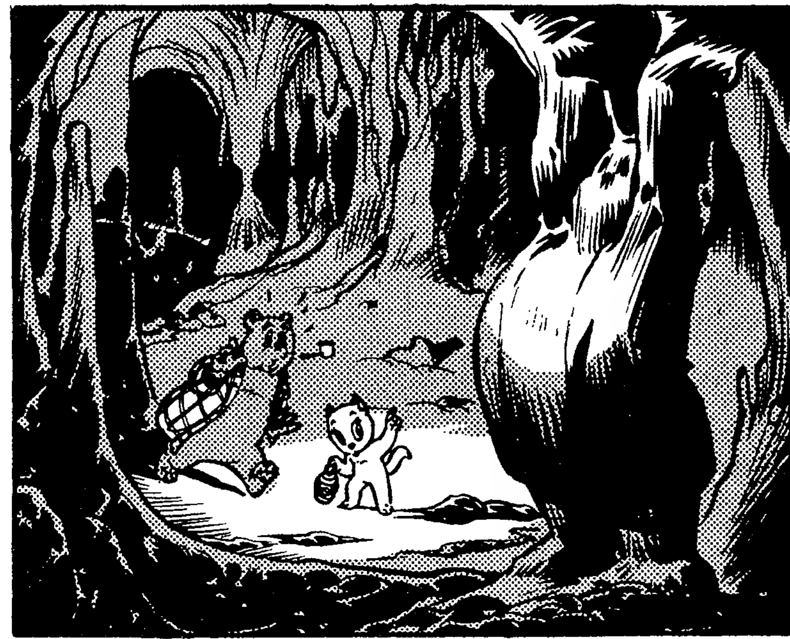
„Kom", zei hij. „We moeten echt aan het werk. Ik heb nog eens nagedacht over wat Sickbock zei — en ik ben tot de slotsom gekomen dat het belangrijk is."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4080 Heer Ollie liet zich lusteloos meevoeren naar de bedolven druipsteengrot en nu stond hij daar vaag met een houweel te zwaaien.

„Zwaar werk", prevelde hij na een poosje. „Ik geloof niet, dat het iets voor mij is. Waarom zou ik dit grondwerk eigenlijk doen?"

„Omdat u iets met de legende te maken hebt", zei Tom Poes, die ijverig doorwerkte.

„Ja, ja", gaf de heer Bommel toe. „Maar wat? Dat is voor mij de vraag."

Hij trad terug en sloeg zwaar ademend gade hoe Tom Poes de ingang openhakte.

„Dat is voor mij de vraag", herhaalde hij op gewichtige toon. „Men zegt dat nu wel, maar er wordt zo veel beweerd. Ik zie het verband niet, hoe diep ik ook denk, als je begrijpt wat ik bedoel!"

Tom Poes luisterde niet. Hij ontstak de olielamp die hij meegenomen had en verdween in de duistere opening.

„Kom, heer Bommel!" riep hij.

Heer Ollie slofte hem met grote tegenzin na en keek beklemd rond. Ze bevonden zich in een vochtige spelonk waarin druipstenen van allerlei vormen het voortgaan bemoeilijkten. Het was er stil en koud en de lamp wierp vreemde schaduwen.

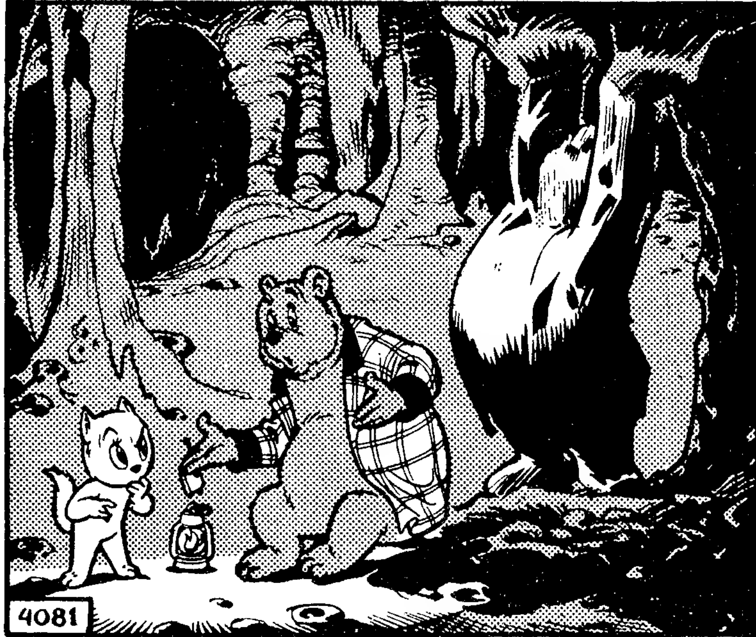
„Laten we teruggaan, jonge vriend", zei heer Bommel. „Ik denk dat Joost eh... ik bedoel... de thee is klaar...!"

„De thee is klaar — de thee is klaar..." riepen de echo's om hem heen en hij zweeg bedremmeld. Maar nu was het Tom Poes, die een uitroep slaakte.

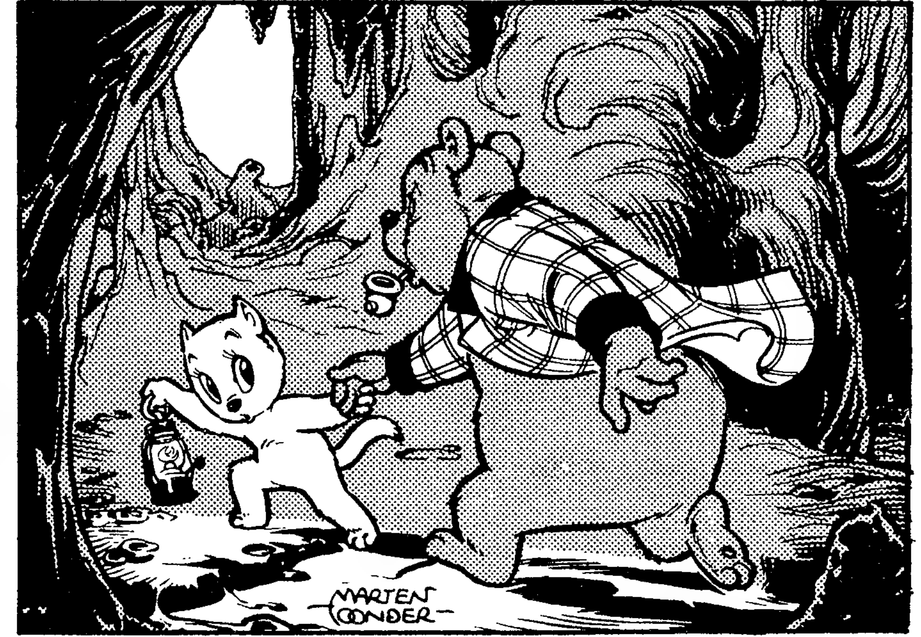
„Daar!" riep hij. „Daar staat de druipsteen uit uw legende! Ziet u nu wel, dat u iets met het verhaal te maken hebt?"

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

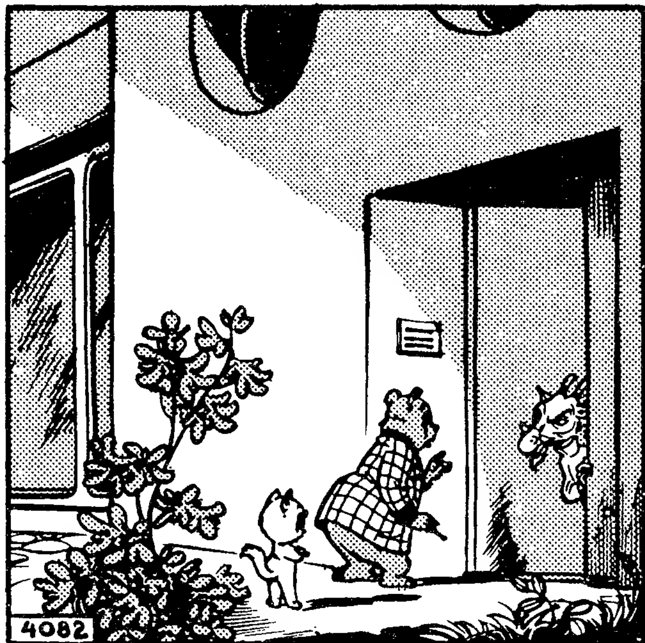

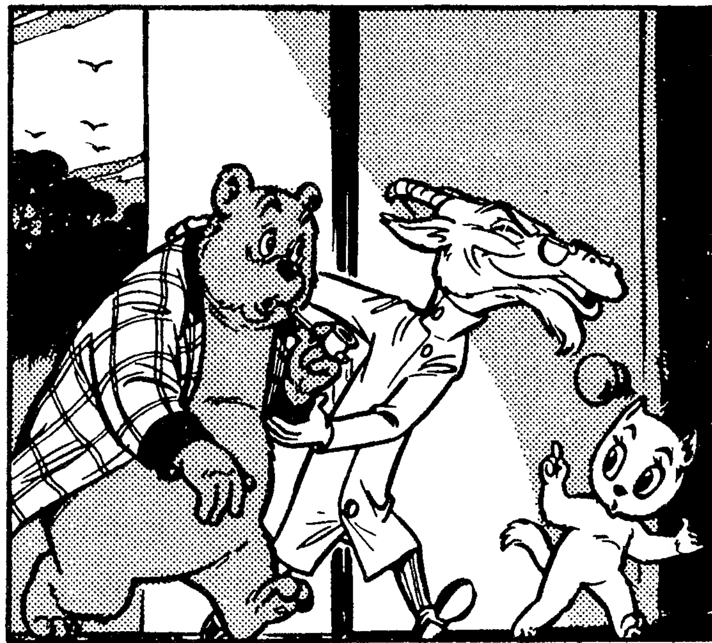

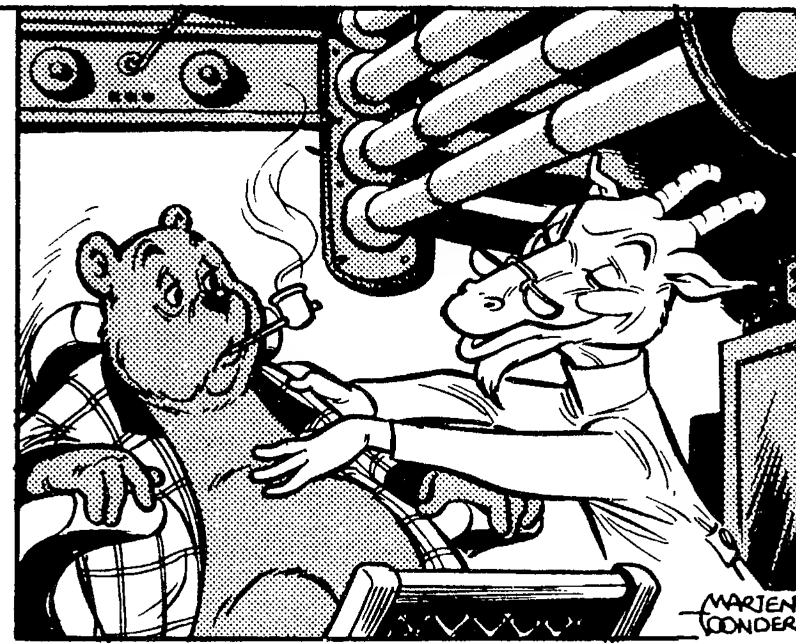
4081 Heer Ollie staarde lange tijd zwijgend naar de eigenaardig gevormde druipsteen.
„Vreemd", mompelde hij tenslotte. „Als je goed kijkt lijkt het op iemand, zie je wel? Een gezet iemand met een jas aan. Een akelig ding, jonge vriend. Het drukt me, als je begrijpt wat ik bedoel!"
„Ja", gaf Tom Poes toe. „Het is raar."
Heer Ollie ging op een steen zitten en luisterde naar het vallen van de waterdruppels uit de zoldering.
„Het is hier geen plaats voor een heer", hernam hij. „Ik kan wel kou vatten! Wat moeten we nu verder doen?"
„We moeten die stalagmiet tot leven wekken", zei Tom Poes peinzend, „maar hoe doen we dat?"
„Aan jou heb ik ook niets", mopperde heer Bommel. „Men staat toch ook overal alleen voor!"
Hij trok het oude papier, dat hij van de geschiedkundige gekregen had, uit zijn zak en begon het te beduimelen.
„Als ik maar eens zou kunnen praten met die voorvader die dit geschreven heeft", prevelde hij voor zich heen. „Dat zou een mooi contact zijn..."
„Ik heb een idee!" riep Tom Poes uit. „We gaan met Sickbock praten! Ik weet zeker, dat deze druipsteen en alles wat er bij hoort iets met zijn klokken te maken heeft!" Zo sprekende — trok hij zijn vriend overeind en sjorde hem mee in de richting van de uitgang.
„Ik begrijp het niet!" protesteerde heer Ollie. „Wat heeft mijn voorvader nu te maken met klokken?"
Zijn stem riep doffe echo's op en nog lange tijd nadat ze de grot verlaten hadden rommelde het woord 'klokken' door de ruimte.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4082 De avond begon reeds te vallen toen Tom Poes en heer Bommel het laboratorium weer bereikten. Professor Sickbock deed open en bekeek hen wrevelig.

„Ei", zo sprak hij. „Zo vlug had ik u niet terugverwacht. Ge wilt toch niet zeggen, dat er zich reeds een gedachte in uw schedelholte gevormd heeft?"

„Nee", zei heer Ollie. „Dat is te zeggen...."

„Wat komt ge hier dan doen?" riep de geleerde ontstemd uit.

„Ik weet het niet", prevelde heer Bommel.

„Ik zei, dat ik wel eens met mijn voorvader zou willen praten. En toen zei Tom Poes hier...."

„Ik wil alleen maar weten, hoe die klokken van u werken", zei Tom Poes vlug. „U kunt iemands tijd versnellen, dat hebben we gezien. Maar kunt u ook het omgekeerde doen?"

Professor Sickbock wierp hem een koele blik toe, doch antwoordde niet.

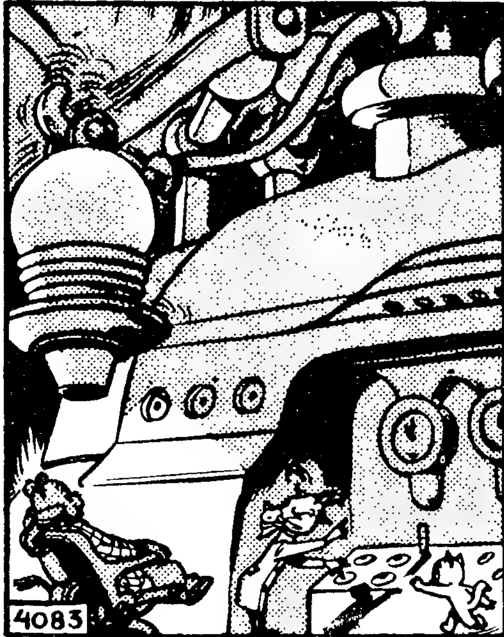
„Komt u binnen, meneer Bommel", sprak hij. „Gaat u toch zitten! In deze stoel graag, ja. U wilt uw voorvader spreken, zei u. Wel, wel, een héél verstandige wens; daar kan ik misschien wel iets aan doen."

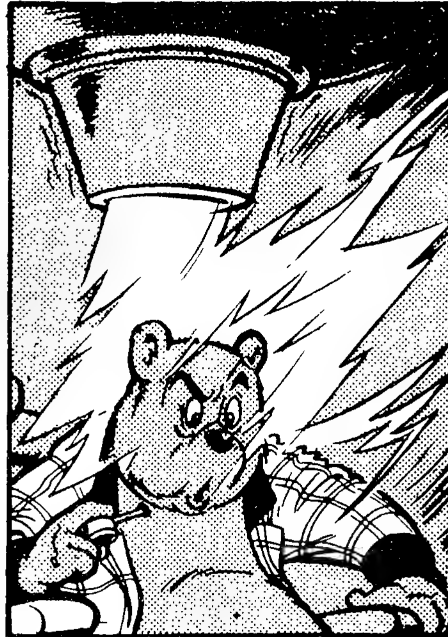
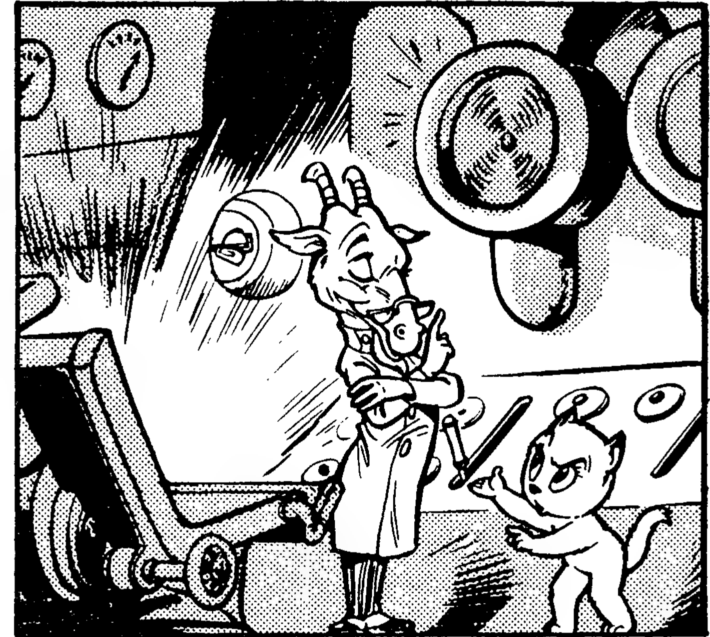
„Wacht even", zei Tom Poes. „Het is niet de bedoeling, dat u iets doet. Ik wil alleen maar weten of u iemands tijd ook terug kunt laten lopen."

„Luister niet naar het kinderlijke gebabbel van uw vriendje", vermaande de geleerde. „Gaat u maar rustig zitten, dan gaan we aan het werk."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

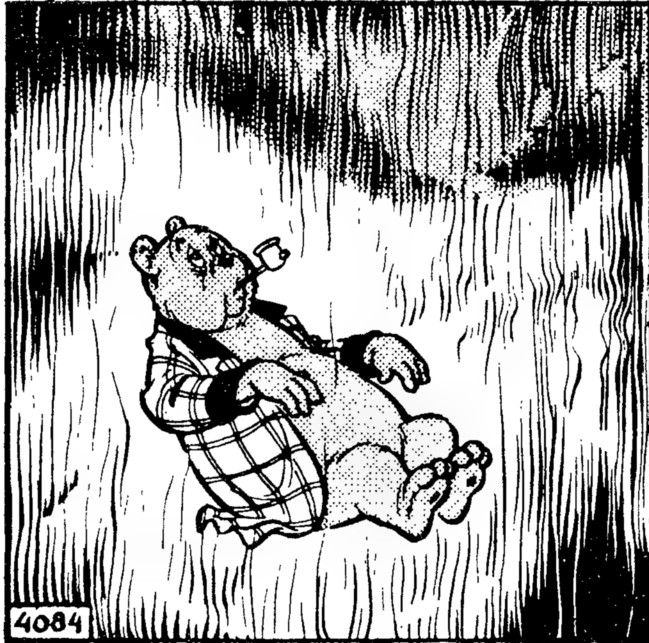

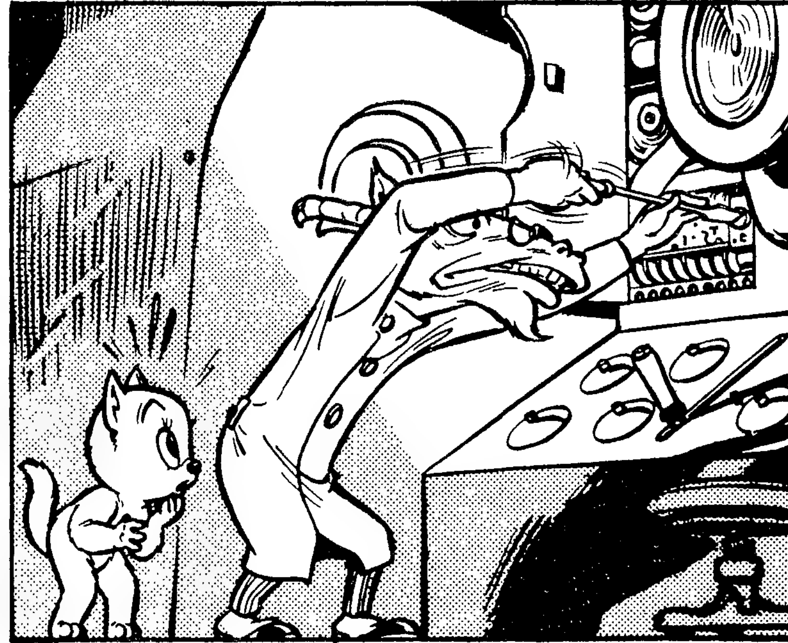

4083 Heer Bommel keek een beetje ongerust naar de vreemde trechter boven zijn hoofd.
„Wat gaat u doen?" vroeg hij. „Niet, dat ik het niet begrijp, maar ik wil het graag even horen, als u begrijpt wat ik bedoel."
„Natuurlijk", zei de professor glimlachend. „U wilt uw voorvader spreken, nietwaar? De voorvader van de legende, om precies te zijn. Welnu, dat kan. Deze klok, de linker, kan terug lopen. Wanneer ik u neutraliseer en u vervolgens op het teruglopende tijdritme overschakel, dan gaat u terug in de tijd, volgt u me?"
Heer Ollie staarde hem zonder begrip aan en het was duidelijk dat hij zich niet helemaal op zijn gemak voelde. Daarom vervolgde de geleerde met een prettige glimlach: „Het zal niet moeilijk zijn. Uw gedachten lopen nu ook reeds achter."
Zo sprekende liet hij de trechter een weinig zakken en haalde een schakelaar over. In het linker uurwerk begon het te zoemen en nu werd Tom Poes echt ongerust.
„Kom uit die stoel!" riep hij toesnellend. „Dit was de bedoeling niet. Sickbock gaat te ver."
„Dat geloof ik ook", zei heer Bommel, boos wordend. „Ik achterlopen. Dat gaat te ver!"
De professor liet zich niet afleiden. Met één hand hield hij Tom Poes tegen en met de andere haalde hij een hefboom over. Een felle ontlading schoot omlaag en omhulde heer Ollie met bliksemflitsen. Het volgende ogenblik was de stoel ledig, en de wijzers van de klok liepen zó snel terug, dat ze niet zichtbaar waren.
„Nu loopt de heer Bommel niet alleen achter, doch zelfs achteruit", prevelde de geleerde. „Hij zal zich gelukkig voelen."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

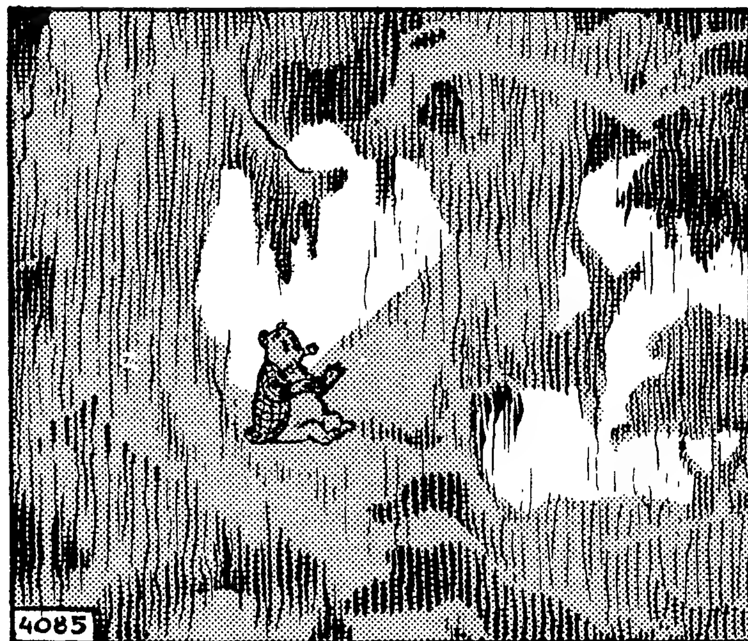
4084 De sterke lichtflits had heer Ollie even doen schrikken, doch met grote tegenwoordigheid van geest hervatte hij zijn gedachten.
„Ik achterlopen?" sprak hij. „Het is alleen, dat ik dieper denk dan de meesten. Maar als ik wil, ben ik de snelste heer ter wereld. Ik ben zó vlug, dat Bulle Bas een slak is, bij mij vergeleken. Als u tenminste begrijpt, wat ik bedoel. Uw opmerking was ongepast, heer Sickbock!"
Hij kreeg geen antwoord en ontstemd ging hij rechtop zitten. Tot zijn ontsteltenis bemerkte hij, dat de omgeving plotseling veranderd was, vormloze, gestaag wisselende nevels trokken langs hem heen en zelfs de stoel waar hij op zat was verdwenen.
„Dat is niet gewoon!" prevelde heer Bommel met bleke lippen. „Alles is opeens zo vaag. En waar is de professor gebleven?"

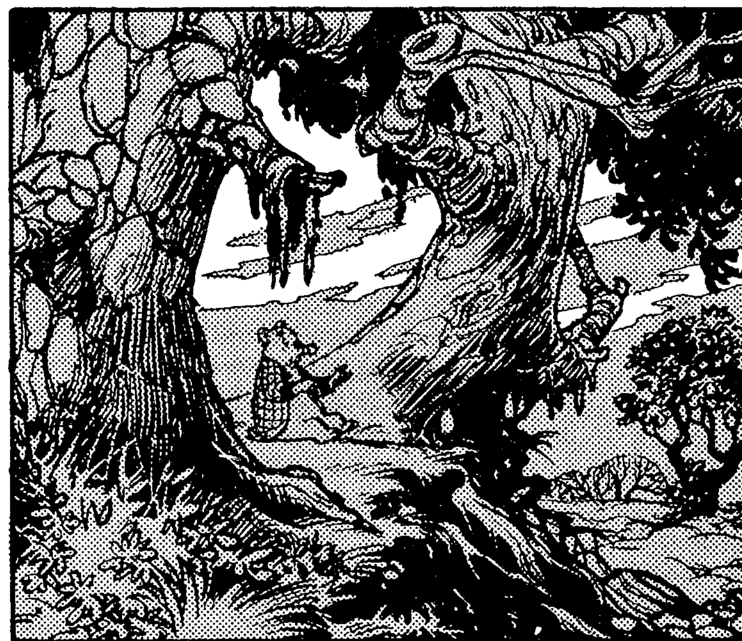
Nu, professor Sickbock stond nog steeds in zijn laboratorium. Hij prutste gehaast aan zijn apparaat en zijn gelaat vertoonde een gespannen trek.
„Ei, ei!" mompelde hij. „Het palletje van de kalbraan is aan het funerius blijven hangen! Dat komt van uw wild gespring, ventje. Ge hebt me afgeleid!"

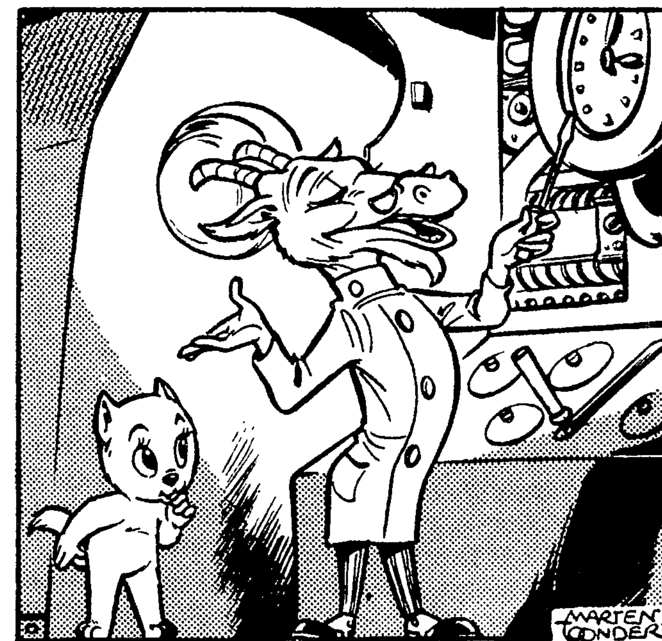
„Wat is er gebeurd?" vroeg Tom Poes ontsteld.
„Het uurwerk loopt te snel", legde de ander uit. „Ik wilde uw vriend drie eeuwen terugplaatsen. Maar inplaats daarvan zijn we reeds dertig eeuwen teruggegaan. En ik kan de contraptie niet afremmen! Er moet snel iets gebeuren, want anders zal de heer Bommel geheel verdwijnen in de mist der tijden."
„Waar komt die mist toch vandaan?" vroeg heer Ollie zich intussen af. „Waar ben ik eigenlijk, als iemand me begrijpt?!"

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

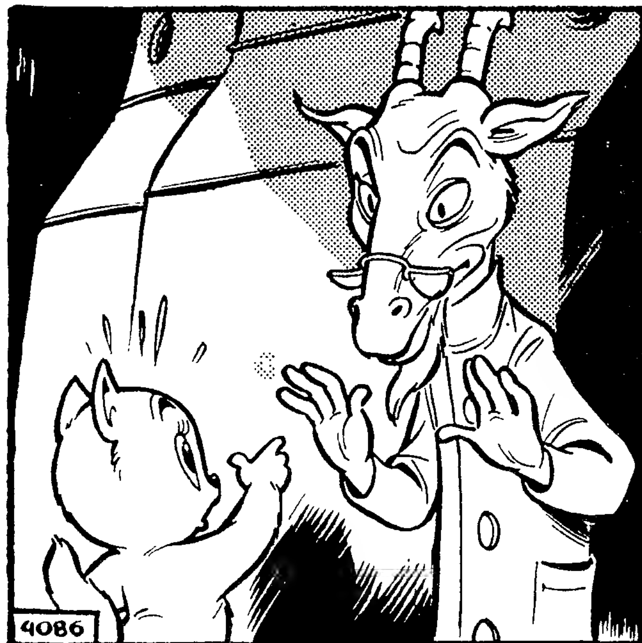

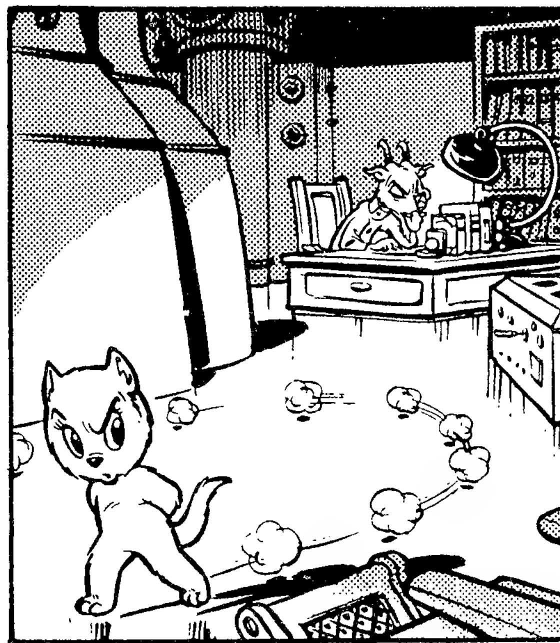
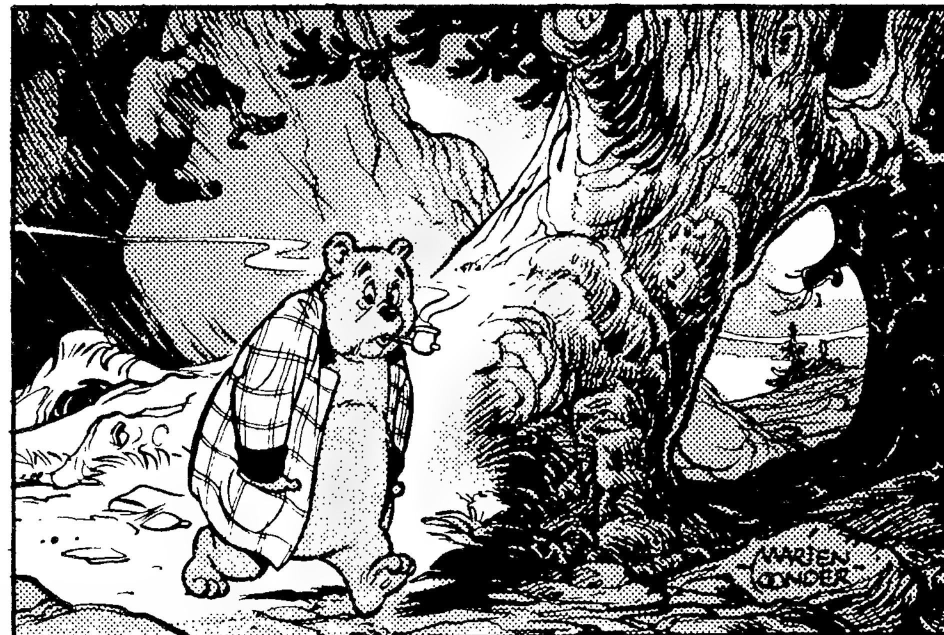
4085. Heer Bommel was vreselijk ongerust. Hij zat nog steeds in de stoel, die er niet was — en lange vormloze nevelslierten trokken langs hem heen. Ook was er een vaag geluid, als het loeien van een storm in de verte; maar er was niets waar hij een houvast aan had.
Doch langzamerhand veranderde het uitzicht. De mist verdichtte zich, het geloei stierf weg en plotseling brak de zon door.

„Wat eigenaardig!" prevelde heer Ollie. „Ik weet toch zeker, dat het daarnet nog avond was!"
Hij richtte zich op en keek onderzoekend om zich heen. Tot zijn verbazing bemerkte hij, dat hij op een wortel aan de voet van een ruwe boom zat. Het laboratorium was nergens te zien en ook van Rommeldam, dat in de verte zichtbaar moest zijn, was niets te bespeuren.
„Vreemd!", hernam heer Bommel beklemd. „Ik moet even in slaap gevallen zijn. Maar waar ben ik?"
Dat was een heel begrijpelijke vraag. Maar hij was moeilijk te beantwoorden. Zelfs door een vooraanstaand geleerde als professor Sickbock.
Deze was er in geslaagd om de achterwaartse richting van zijn klok stop te zetten. Na enig gepruts in het inwendige klonk er een korte tik en daarop begonnen de wijzers zeer langzaam vooruit te lopen, zoals bij een normaal uurwerk.
„Juist", prevelde de hooggeleerde. „Op dit moment heeft het levensritme van de heer Bommel zich weer aan de omgeving aangepast. Maar er doet zich een ernstige moeilijkheid voor. Ik weet niet waar hij is."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

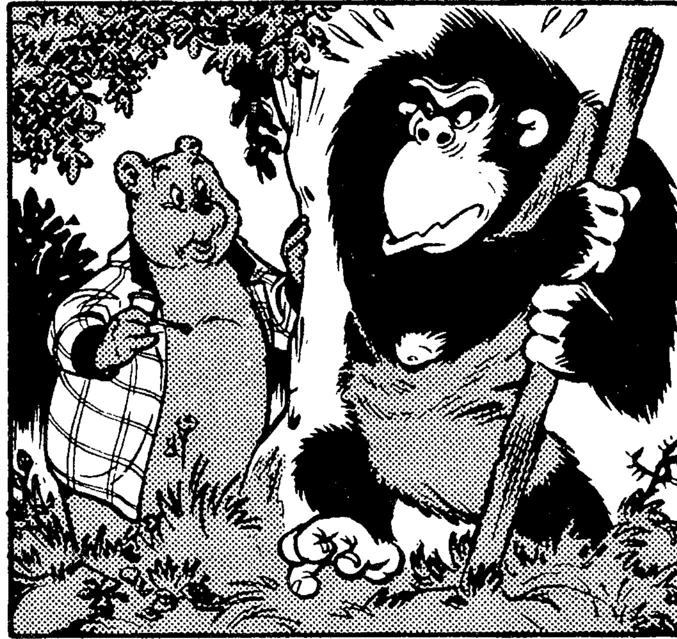
4086. Tom Poes had met grote ongerustheid het bliksemsnelle teruglopen van de klok gadegeslagen.
„Wat vreselijk", dacht hij. „Heer Ollie verdwijnt bij iedere rondgang van de wijzers verder in het verleden. Hoe moet dat aflopen?"
„ziezo", zei de professor, de kast dichtklappend. „Ik heb het kalbraam-palletje los kunnen maken. Nu loopt alles weer normaal voor uw vriend..."
„Wat je normaal noemt!" riep Tom Poes uit. „Waar is hij?"
„Kalm, jongske", vermaande de geleerde. Hij zette zich achter zijn bureau en rangschikte ordelijk zijn papieren.
„Het gaat er niet om wáár hij is", sprak hij. „We moeten ons afvragen, wannéér hij is. En dat nu, vraagt enige berekening."
„U moet hem terughalen!" drong Tom Poes zenuwachtig aan. „Wie weet wat er met hem gebeurt. En hij is helemaal alleen."
„Ja, wie weet wat er gebeurt", mompelde de uitvinder afwezig. „Dit is een héél interessante proef. Maar stoor me nu niet verder, manneke. De heer Bommel is ver weg geraakt en ik moet hem nauwkeurig peilen."

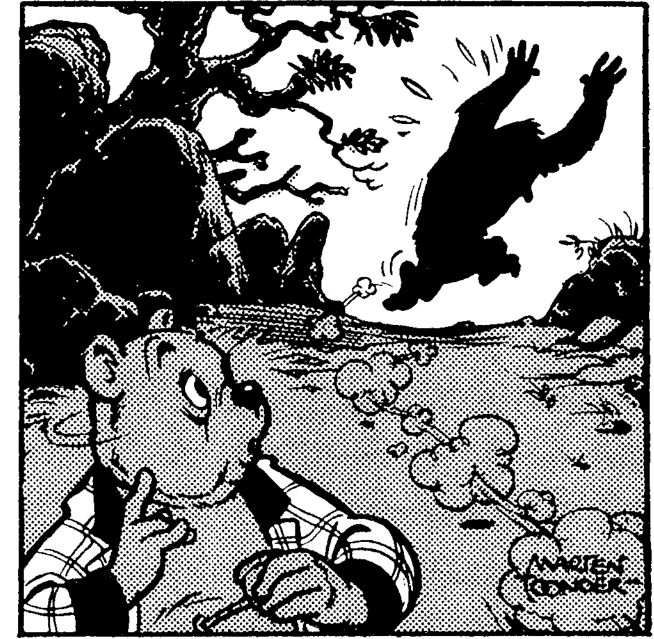
Intussen liep heer Bommel bekommerd door de ongerepte natuur. Wegen waren nergens te zien en het landschap maakte een woeste indruk, zodat hij zich zeer beklemd voelde.
„Daar loop ik nu, helemaal alleen", prevelde hij. „Dat komt er nu van als men te diep denkt en niet op het oppervlakkige gedoe van anderen let. Voordat men het weet, geraakt men te ver weg en dan mist men het contact met zijn omgeving."
Hij wierp een mistroostige blik om zich heen en snoof de lucht op, die naar zwavel rook.
„Als er tenminste iemand is, die begrijpt wat ik bedoel" voegde hij er klagelijk aan toe.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

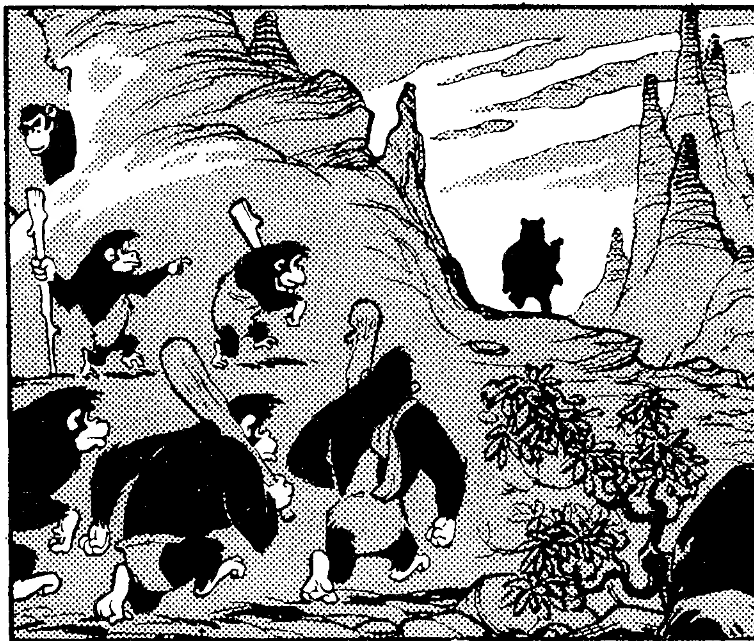

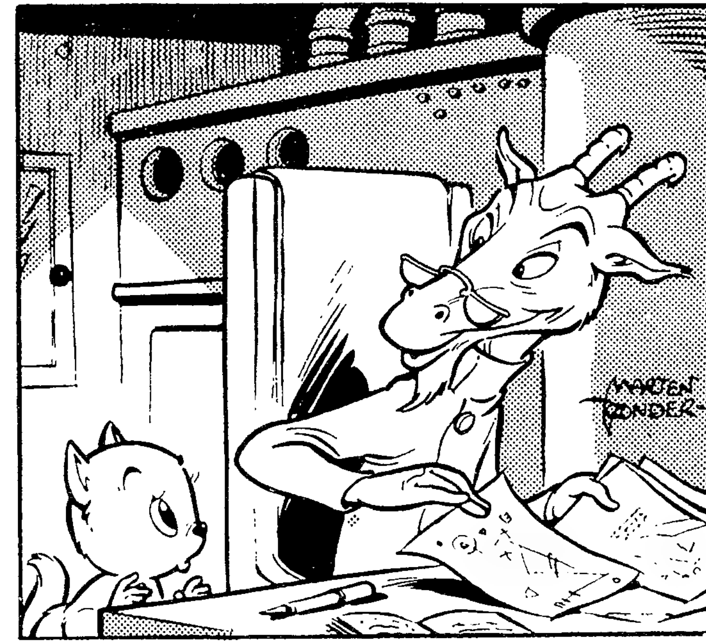
4087. Na enige tijd geraakte heer Ollie in een verwilderde weide vol hoog opgeschoten gras. De halmen sneden hem in de gevoelige voetzolen en al gauw stond het schreien hem nader dan het lachen.
Bij een zwaar bemoste boom hield hij halt en hij keek radeloos om zich heen. Doch toen klaarde hij op.
„Gelukkig!" mompelde hij. „Daar komt iemand aan. Eindelijk een levend wezen in deze verwaarloosde natuur. Maar het is geen heer, zo te zien..."
Zijn blijdschap zakte een beetje, want er was iets in deze vreemdeling, dat hem beklemde.
„Maar komaan", hernam hij tot zichzelf, „waarschijnlijk is het een eenvoudige landman, die na zware arbeid huiswaarts keert. En ook in de minderbedeelden huist soms een vriendelijk gemoed. Dat zei mijn goede vader altijd — en daar houd ik mij aan."
Zo prevelend trad heer Bommel uit de schaduwen te voorschijn en wenste op aangename toon een goede middag.
„Kun je me ook zeggen, waar ik ben?" voegde hij er vragend aan toe. „Ik schijn een beetje verdwaald te zijn, als je begrijpt wat ik bedoel..."
De vreemdeling bleef staan alsof hij door de bliksem getroffen was. Hij staarde heer Ollie met uitpuilende ogen aan — en in plaats van beleefd te antwoorden stiet hij vreemde klanken uit.
„Grr kwa kwa!" riep hij. Daarop wendde hij zich om en rende weg.
„Heb je ooit", sprak heer Bommel onthutst. „Ik ben nu wel een heer van stand, maar bij ons in de buurt schrikt men daar toch niet zó van? En nu weet ik nog niet waar ik ben..."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4088. Heer Bommel vervolgde zijn eenzame weg door het woeste landschap en al lopende geraakte hij in diepe gedachten. Alles wat er die middag gebeurd was passeerde zijn geestesoog en langzamerhand kwam hij op een idee.

„Natuurlijk, dat moet het zijn", prevelde hij. „De klokken van Sickbock en dat gepraat over de tijd... Ik zei, dat ik mijn voorvader wilde spreken en toen zei Sickbock... toen schoof die toeter boven mijn hoofd, bedoel ik en toen werd alles mistig. Dat is het; hij heeft mij teruggezet in de tijd!"

Deze gedachte stemde heer Ollie rustiger; zó rustig, dat hij zonder rondkijken zijn weg vervolgde.

„Er is niets aan de hand", hernam hij glimlachend. „Wanneer men maar even logisch doordenkt is alles te verklaren. En denken kan ik dieper dan de meesten, dat blijkt maar weer. Ik ben dus in het verleden. Goed. Die vreemde figuur daarnet zal dan wel een Batavier of een Spanjaard geweest zijn. Of zo iemand. Goed dat ik het weet, nu kan ik kalm mijn voorvader van de legende gaan zoeken. Met geld en goede woorden kan men overal terecht, zei mijn goede vader altijd; daar houd ik mij aan."

Zo sprekende verdween hij over een vulkaanrand, op hetzelfde moment, dat professor Sickbock klaar was met zijn berekeningen.

„Ei, ei", sprak de geleerde, „van deze uitkomst sta ik toch even te kijken. De heer Bommel is door een kleine storing aan de funerius héél wat verder gegaan, dan ik bedoeld had."

„Wáár is hij... eh... wanneer is hij dan?" vroeg Tom Poes ongerust.

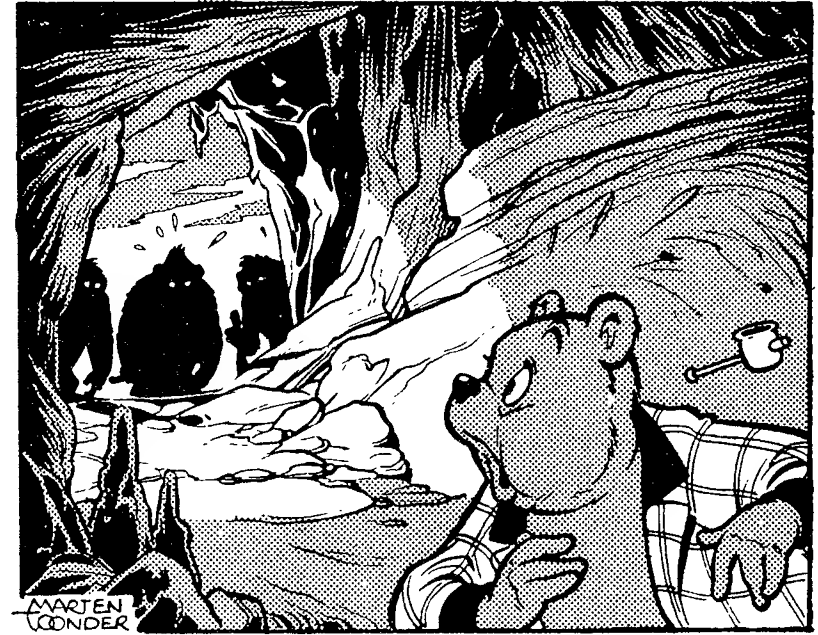
„De heer Bommel is negenduizendzevenhonderdvijfendertig jaren teruggegaan", verklaarde de hoogleraar. „En waar hij nu is, is het vijf minuten over acht, 's avonds."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

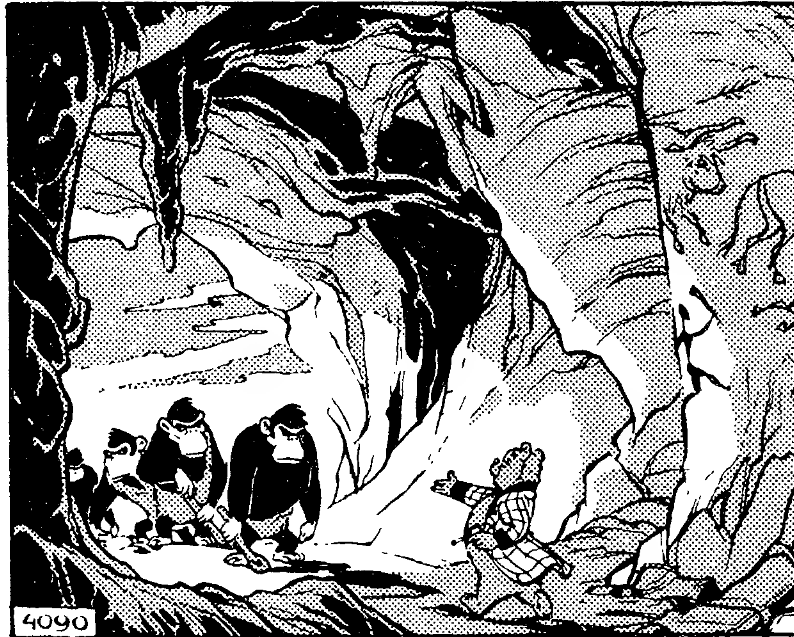
4089 Heer Ollie wist nu wel, dat hij in het verleden rondliep, maar het drong niet tot hem door, dat hij zich in de oertijd bevond, voordat de geschiedenis was uitgevonden.
Opgewekt wandelde hij door het vulkanische landschap, zo nu en dan een heuvel beklimmend om naar een huis of een stadje te zoeken. Doch nergens zag hij een spoor van een bouwwerk en dat begon hem wel te beklemmen. Vooral toen de avond viel en hij moe begon te worden.
Tenslotte wendde hij zijn schreden naar een grot, die donker uit een bergwand grijnsde.
„Misschien is het beter, dat ik hier ga overnachten'', sprak hij tot zichzelf. „Dan ben ik morgen fris en uitgerust. Dat is beter wanneer ik iemand ontmoet, want het zal moeilijk zijn om de middeleeuwse taal te verstaan.''
Hij trad dus, na een korte aarzeling de spelonk binnen om een zacht plaatsje op te zoeken. Maar de grond was overal even hard en bovendien hing er een scherpe zwavellucht.

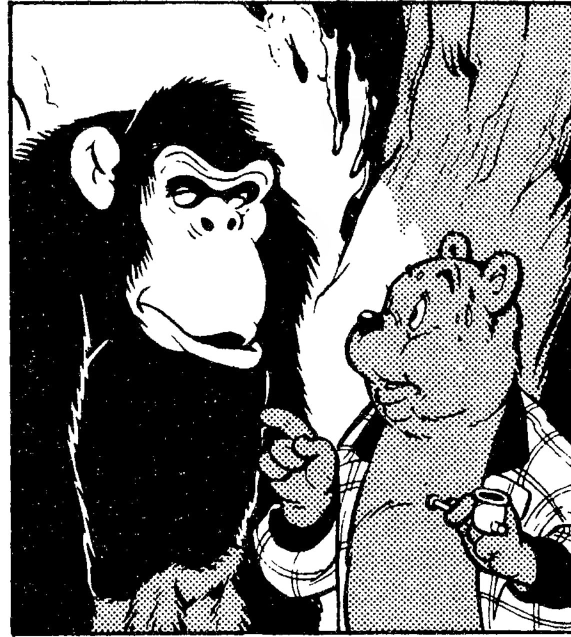
„Niet gezellig'', stelde hij vast. „Hoewel de wandversieringen alleraardigst zijn. Hier in de buurt moeten kunstzinnige lieden wonen. Wat een grappig idee om op de wanden van een grot te tekenen! Zeker voor de toeristen. Maar het trekt me toch niet aan om hier te slapen, bij nader inzien. Ik zal nog een klein eindje verder lopen, misschien vind ik dan...

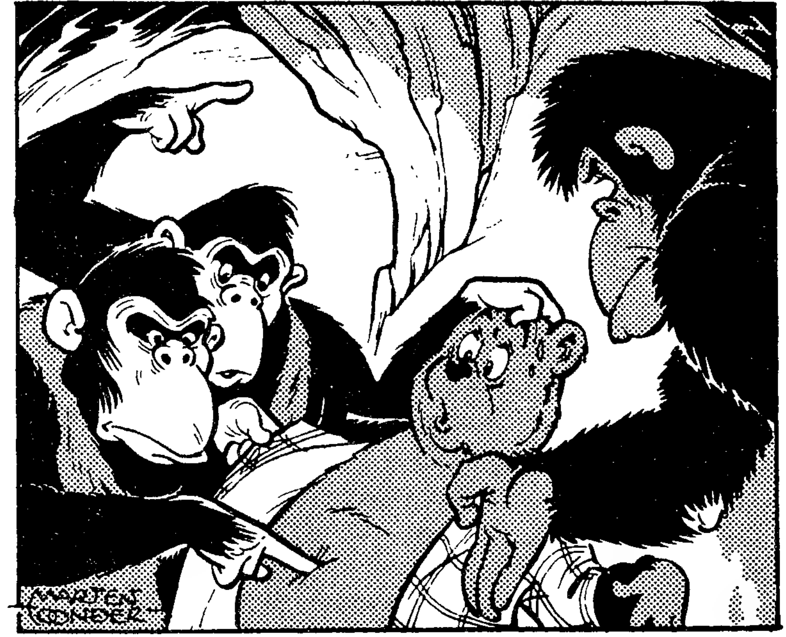
Een geluid bij de ingang van de grot trok zijn aandacht en toen hij zich omdraaide werd hij een duistere groep figuren gewaar, die langzaam naar binnen dromde.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4090 Een beetje beklemd keek heer Bommel naar het groepje, dat schuifelend de grot betrad. Doch toen dwong hij zijn trekken tot een prettige glimlach en stak minzaam een hand uit.

„Goede avond, heerschappen", sprak hij. „Mijn naam is Olivier B. Bommel en ik ben een weinig verdwaald. Misschien kunt u mij een gepast onderdak voor de nacht bezorgen?"

Er volgde geen antwoord. De vreemdelingen staarden hem somber aan, terwijl ze langzaam voorwaarts drongen.

„Ahum", hernam heer Ollie betrekkend. „Het is duidelijk, dat u mijn taal niet verstaat. Ik bedoel... eh... Sprechen Sie Deutsch? German bedoel ik?"

Het broeierige zwijgen hield aan en de voorste vreemdeling naderde tot op armlengte.

„Ik b.bedoel geen k.kwaad!", stamelde heer Bommel haastig. „Ik zoek alleen maar naar mijn voorvader... een zekere Bommel, die driehonderd jaren geleden geleefd moet hebben, als u begrijpt wat ik bedoel!"

Het zweet brak hem uit en hij trok zich angstig terug tegen de fraai beschilderde grotwand, want de bezoekers drongen hinderlijk op.

„Fuskus", sprak nu de voorste met rommelende stem. „Fuskus hopklop!"

„Hopklop!" mompelden de anderen, zodat het hol in de spelonk galmde. Ze begonnen de stof van zijn jas te betasten en ook bevingerde men zijn oren en klopte er iemand op zijn schedel.

„Moonflut", stelde de eerste voor. „Hupfludder moonzerk. Hopklop!"

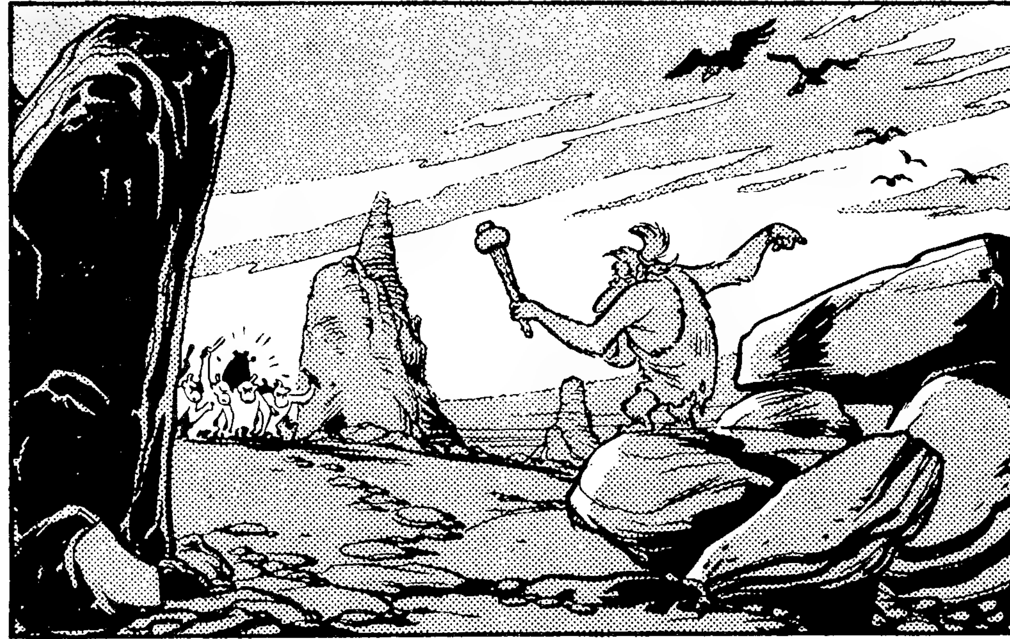
„Niet Hopklop!" riep heer Ollie, haast schreiend. „Mijn naam is Bommel!"

Maar niemand luisterde naar hem.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4091. Buiten de grot was de avond gevallen. De volle maan rees bleek uit de nevels op en wierp vreemde schaduwen over het landschap. In de natuur was slechts het fluiten van de wind om de vulkaankegels te horen, maar uit de spelonk klonk een snel naderend gezang op. En nu dromde er een vreemde groep uit de uitgang. Het waren de vreemdelingen die we gisteren hebben kunnen gadeslaan, doch nu hadden ze zich met behulp van gemalen kalksteen geheel wit gemaakt. Op hun schouders droegen ze heer Ollie in snelle pas naar de vlakte, terwijl ze een vreemd lied ten gehore brachten.

„Moon, moon, goela goela bom
Moonzerk. Cloorpagaan hopklop bom
Hupfludder moonzerk goela bom"

of woorden van gelijke strekking. Maar heer Bommel had er weinig aandacht voor. Hij zat beklemd op de witgekalkte schouders en schokte mee in de draf die hem over het landschap voerde.

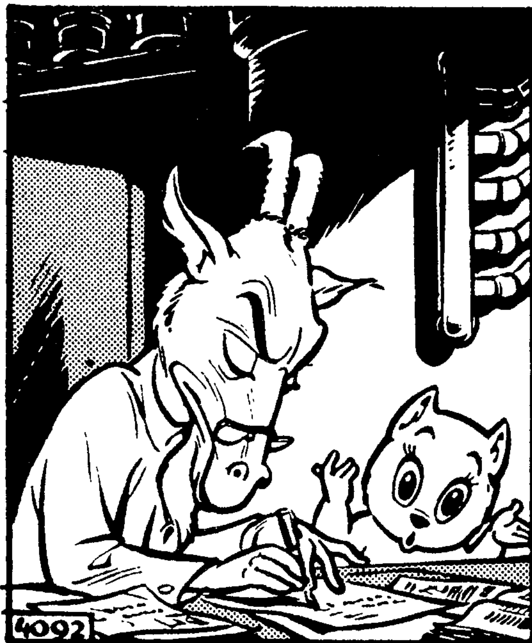
In de verte werd hij een ruwe opeenstapeling van stenen gewaar, die hem aan een hunebed herinnerde.

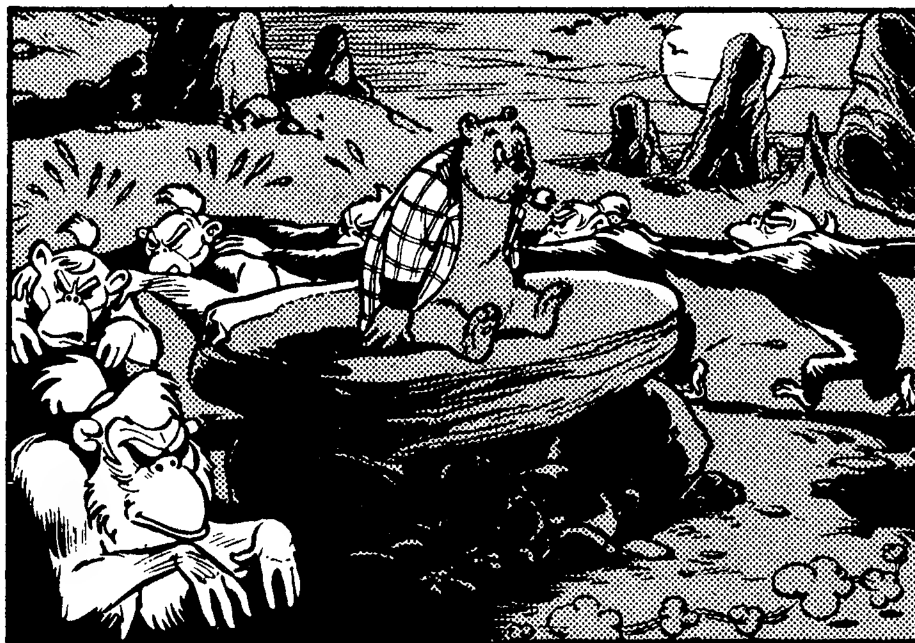
„Waar gaat dit heen?" prevelde hij met bleke lippen. „D.dit zijn ruwe lieden, vol vreemde gebruiken. Is dit nu een welkomstfeest, dat ze een heer bereiden, of is het iets... iets engs, als men begrijpt wat ik bedoel? Hoe moet dit aflopen? Och, hoe kom ik ooit weer thuis?"

Hij was niet de enige, die zich dit afvroeg. Professor Sickbock woelde zich in de stilte van zijn laboratorium peinzend in de sik en mompelde: „We moeten de heer Bommel terug zien te brengen, dat is duidelijk. Anders blijft hij in het verleden steken en dat zou jammer van deze aardige proef zijn. Maar hoe? Ik geef toe, dat ik daar nog niet voldoende over heb nagedacht."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4092 Professor Sickbock zat rustig achter zijn tafel en tekende met schoolse hand cijfergroepen op een papier. De klokken tikten, het apparaat zoemde zachtjes, doch verder verstoorde niets de stilte van het laboratorium.

„Doe dan toch wat!" riep Tom Poes wanhopig. „Terwijl u daar zit te rekenen kan er van alles met heer Bommel gebeuren!"

„Ja, ja", prevelde de geleerde. „Zo is het nu eenmaal verdeeld, mijn ventje. De een heeft als opdracht om veel met zich te laten gebeuren en de ander moet zich tot rekenen bepalen. Maar beiden hebben het moeilijk. Wees nu stil, baasje; uw gebabbel stoort mijn studie".

Intussen zat heer Bommel in het maanlicht op een hunebed en hij was slecht op zijn gemak. Het is wel zeker, dat hij graag met de professor had willen ruilen, hoewel rekenen niet tot zijn sterkste vakken behoort. Want de vreemdelingen dansten met kromme knieën om hem heen en zongen op eentonige wijze. Hun witgekalkte gelaten glansden in het maanlicht en wanneer ze het refrein 'goela bom' ten gehore brachten, weergalmden hun stemmen tegen de vulkaankegels. Het was een akelig toneeltje.

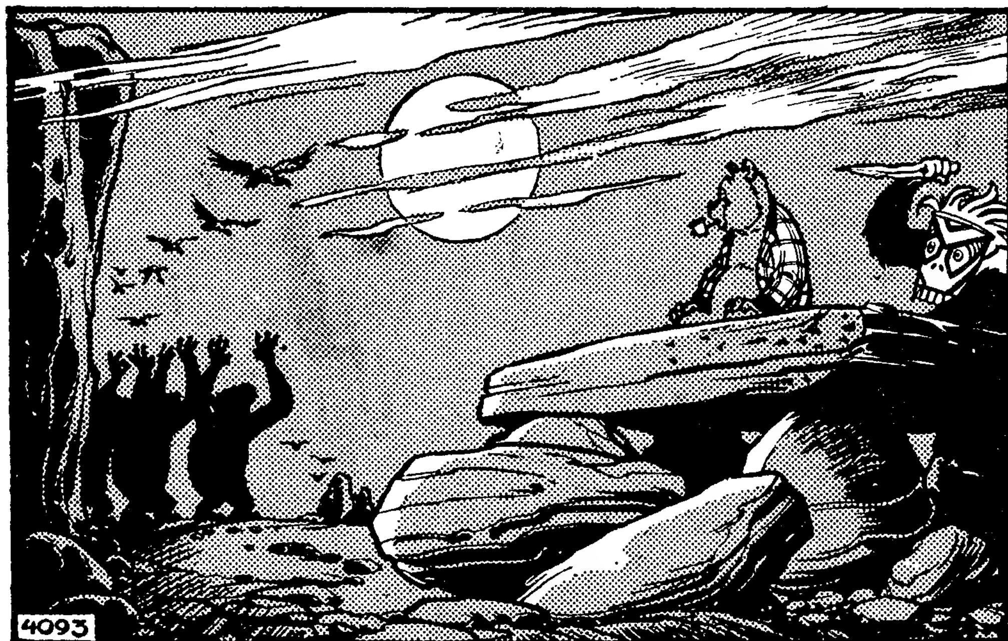
„Maar misschien is het een beleefdheid, die men een bezoekend heer bewijst", sprak heer Ollie geruststellend tot zichzelf. „Men moet nooit het ergste denken. Straks zal men wel een eenvoudig, doch voedzaam maal opdienen — en dan is alle leed weer geleden.

Op dat moment werd hij een krassend geluid gewaar, dat klonk als het slijpen van een mes. En ja hoor. Niet ver van daar zat een gedaante een stenen scherf vlijmscherp te wetten. Voor deze bezigheid had hij een onaangenaam beschilderd masker opgezet en het hoofd getooid met veren.

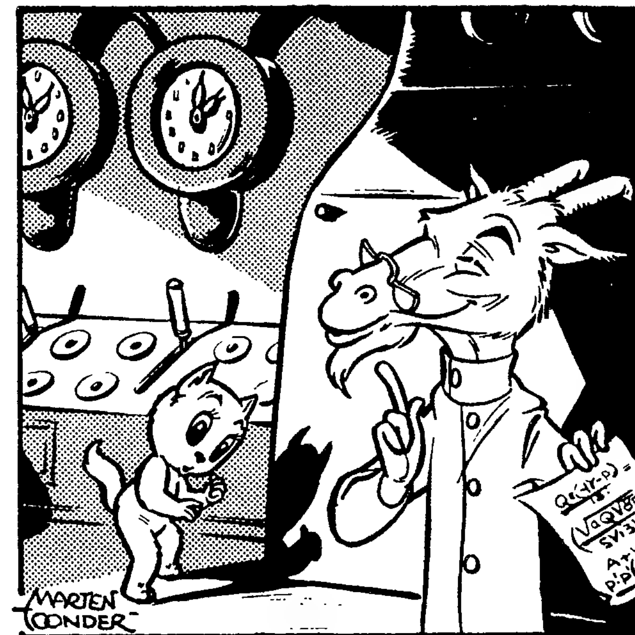
„Zou . . . zou d-dat de kok zijn?" vroeg heer Bommel zich af en de schrik sloeg hem om het hart . . .

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

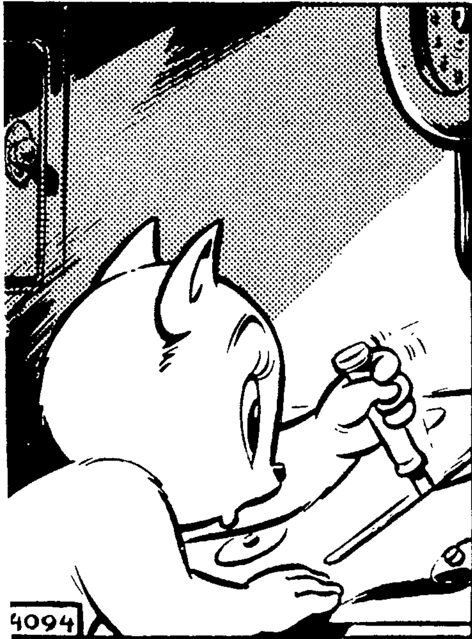

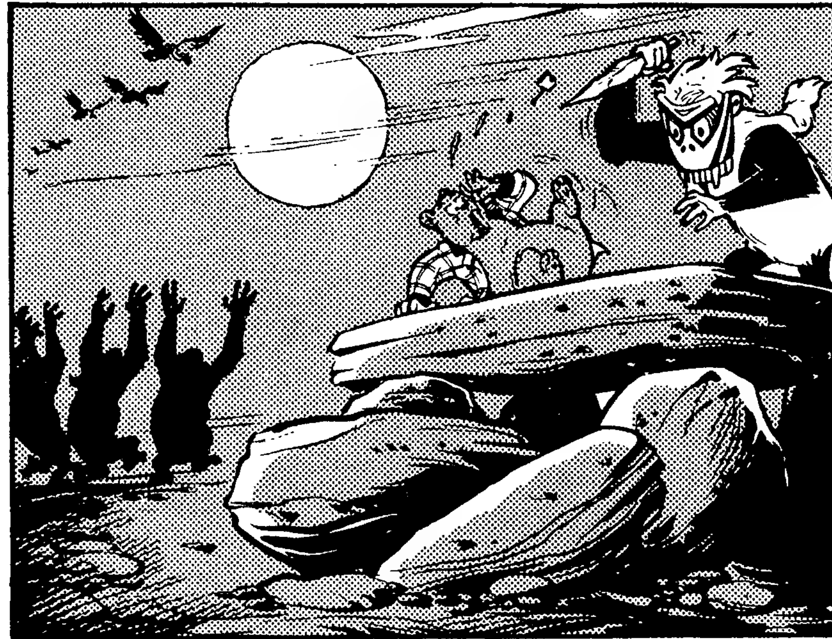
4093 Toen de dans zo een uurtje had geduurd begon heer Bommel stijf te worden. Maar hij durfde de stenen waarop men hem geplaatst had niet te verlaten.
„Dat zou onhoffelijk zijn", meende hij. „Deze eenvoudige lieden matten zich af met zang en polonaise en ik hoef slechts toe te kijken. Laat ik er maar het beste van maken. Trouwens, de figuur die dat mes zat te slijpen is verdwenen. Het is natuurlijk de kok geweest, heel gewoon".

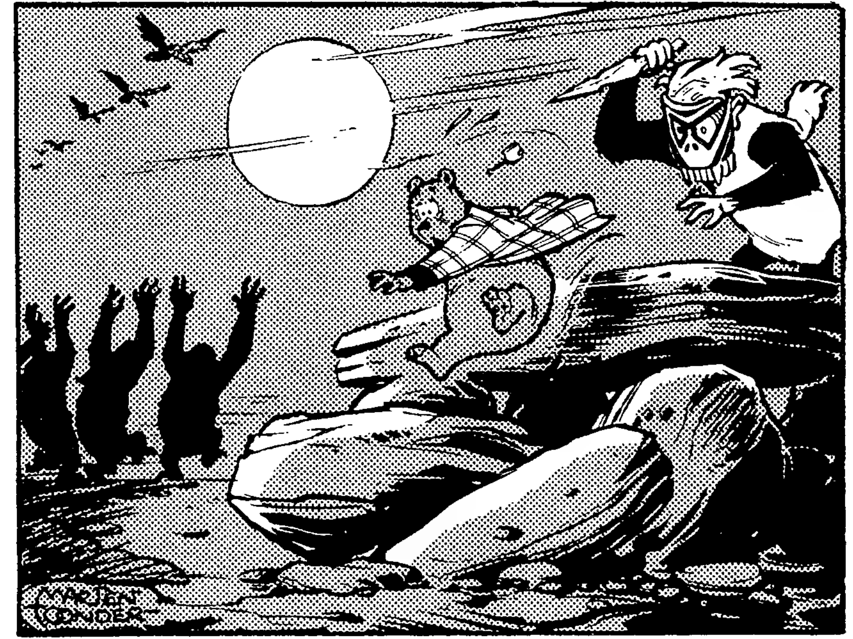
Hij zette zich zo gemakkelijk mogelijk op zijn hunebed en keek minzaam op de voorts[illegible]kende groep neer. Die veranderde nu van beweging. Nog steeds eentonig zingend verwijderden de vreemdelingen zich van zijn zitplaats en vormden een lange rij. Ze wendden hun witgekalte gezichten naar de maan, hieven de armen in de lucht en begonnen zo akelig te gillen, dat het de beschouwer door merg en been drong. En nu hoorde hij plotseling een geschuifel achter zich.
„Hopklop pagaan!" sprak een doffe stem.
Heer Ollie wendde zich met een ruk om zodat hij in de sinistere trekken van het houten masker staarde. Het werd hem duidelijk, dat hij geen kok tegenover zich had en het mes dat de gedaante drilde zag er ook niet keukenachtig uit.
„Help!" riep heer Bommel met piepende stem. Maar zijn kreet ging verloren in de koorzang van de maandansers.
„Als u dan niets doet, ga ik iets doen", zei Tom Poes, die steeds zenuwachtiger werd. „Ik ga de tijd versnellen, net zoals u in het begin gedaan hebt".
„Dat zal niet helpen, ventje!" vermaande de professor opstaande. „Ge gaat van een denkfout uit".
Maar Tom Poes luisterde niet naar hem.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4094 „Zo eenvoudig ligt de zaak niet", sprak Sickbock onderwijzend. „De heer Bommel vertoeft in het verleden en ge wilt hem terughalen in het heden, dat is duidelijk. Wat doen we nu? Gaan we zijn levensritme versnellen?"

„Ik ga de tijd vlugger laten lopen", zei Tom Poes prikkelbaar. En met deze woorden haalde hij de handel over, net zoals de professor de eerste keer gedaan had.

„Ei, ei," riep de geleerde uit. „Wat doet ge nu toch, mijn baasje? Nu is de tijd van de heer Bommel versneld! Maar de tijd van zijn omgeving gaat normaal door want ge hebt de functies van uw vriend niet geneutraliseerd! Dit heeft geen zin".

Tom Poes haalde de schouders op. Hij begreep niet precies wat de knappe kop bedoelde. Maar wanneer we nu teruggaan naar heer Ollie zien we toch dat de handeling van Tom Poes wel degelijk zin had.

De ongelukkige heer zat op de steen en staarde met uitpuilende ogen naar het mes, dat de gemaskerde langzaam liet dalen. Zijn hoge kreten gingen verloren in het lied van de dansers. Hij begreep, dat hij in groot gevaar verkeerde en vol ontzetting liet hij zich achterover vallen. Op dat moment gebeurde er iets vreemds. De akelige figuur met het mes verstarde plotseling, de nachtwind ging liggen en het gezang ging over in een diepe, kreunende klaagtoon, die uit het binnenste van de aarde scheen te komen.

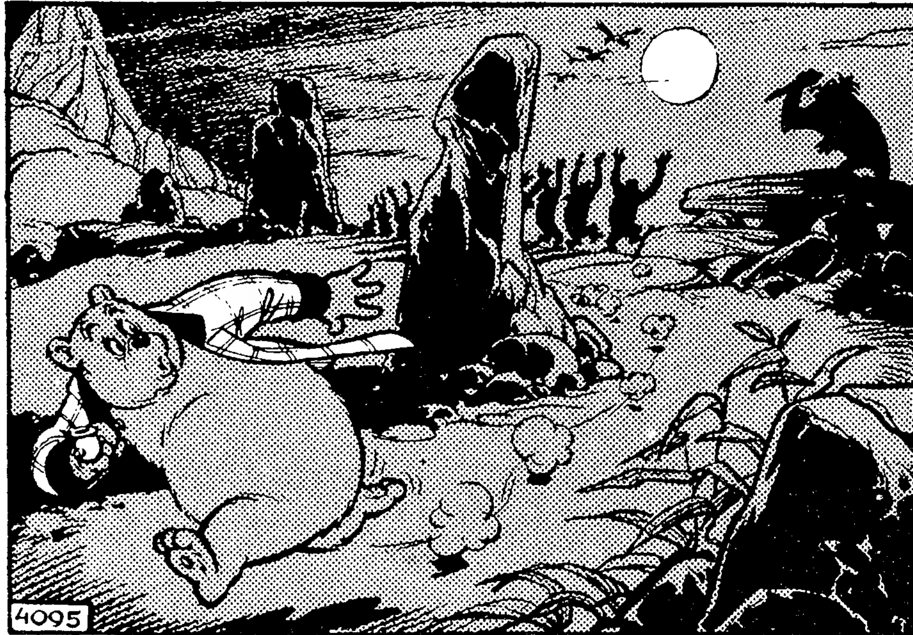
Heer Bommel kwam overeind en keek zonder begrip van de rij der maandansers naar de vreemdeling met het mes. Toen kwam er leven in zijn vervallen trekken.

„Ze bewegen niet meer", stelde hij vast. „Ze zijn traag als slakken! Ach ja, hoe heb ik kunnen vergeten dat ik eigenlijk de snelste heer ter wereld ben? Het is wonderlijk wat een Bommel kan wanneer de nood aan de man komt!"

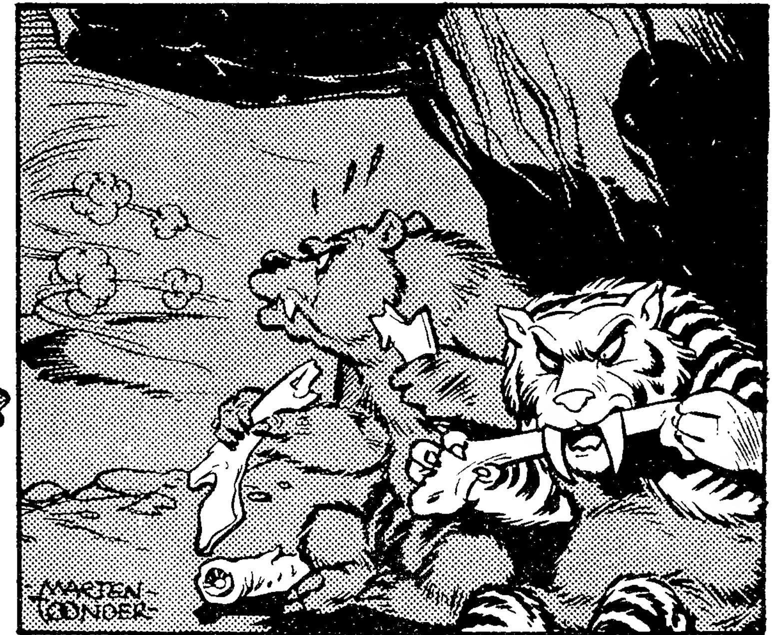
en met deze woorden snelde hij heen . . .

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

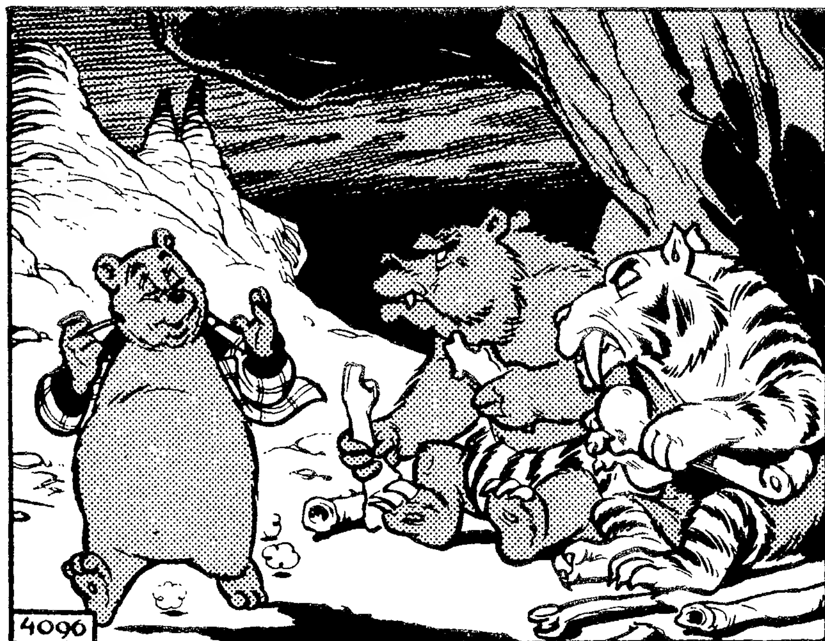

4095 Heer Bommel rende over de kale vlakte zo vlug als zijn benen hem dragen konden. Een enkele blik over zijn schouders overtuigde hem, dat het akelige groepje achter hem geen enkele beweging maakte. De dansers stonden met opgeheven armen naar de volle maan gewend en de gemaskerde was op het hunebed verstijfd. Ook het vreselijke goels lied was weggestorven tot een onderaardse klaagtoon, zodat heer Ollie weer moed vatte.
Hijgend hield hij de pas in, trok zich de jas recht en stak een verse pijp op.
„Net als ik dacht", prevelde hij. „Het is alleen maar dat ik dieper denk dan anderen. Traag ben ik niet; ik ben juist uiterst snel. Dat bewijs is nu wel geleverd, zou ik menen. Gelukkig, dat ik er bijtijds aan dacht, want het is duidelijk, dat men mij aan de maan wilde offeren. En dan zou het slecht met mij afgelopen zijn. Ach, het is toch prettig om een Bommel te zijn."
Met deze gedachte bezield wandelde hij glimlachend voort in de richting van een overhangende rots die beschutting beloofde — en slechts zijn fladderende jas verried zijn grote snelheid.
Nu wilde het geval, dat twee jagers reeds een schuilplaats onder de rots hadden gevonden. Ze heetten Troon en Urk — en hoewel ze van nature vijanden waren hadden ze voor die nacht vriendschap gesloten omdat de jacht goed was geweest.
Urk liet het bot waarop hij kloof wat zakken en staarde bevreemd naar een snelle flits, die de heuvel op kwam.
„Graw", sprak hij. „Daarr! Lopende wolk met lekkerr geurr, broeder Trrroon!"

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4096 Heer Bommel wandelde de heuvel op om een schuilplaats onder de overhangende rots te zoeken. Maar bij het naderen bemerkte hij, dat deze plaats reeds bezet was door twee zwaargebouwde vreemdelingen die met kluiven in de hand naar een punt achter hem keken. Ze bewogen zich niet, ook niet toen hij hen op ongedwongen toon een goede nacht wenste. Maar heer Ollie was aan dit verschijnsel nu wel gewoon geraakt.

„Ze denken trager dan ik, dat is het", prevelde hij onder het voortgaan.

„Ik zal deze stakkers niet lastig vallen; een gesprek met een heer van mijn snelheid zou hen te zeer afmatten".

Nu, daar had hij gelijk in. Want Troon en Urk zag niets anders dan een vage schim, die gierend passeerde — en ook meenden ze een hoge, ijle kwaakstem te horen. Maar ze waren in deze ruige wereld zozeer verhard, dat ze na hun eerste verbazing hun botten weer opvatten.

„Lopende bliksem", stelde Troon vast en hij begon krakend verder te kluiven.

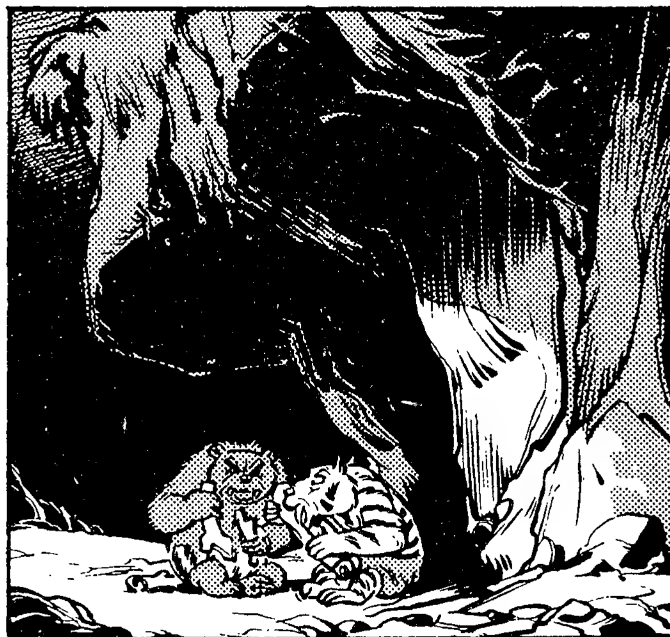
„Nu is de heer Bommel wel vlugger dan zijn omgeving", sprak professor Sickbock belerend. „Maar daarmee is hij niet geholpen, ventje! Want voor hem gaat de tijd nu juist langzamer. Volgt ge me! ?"

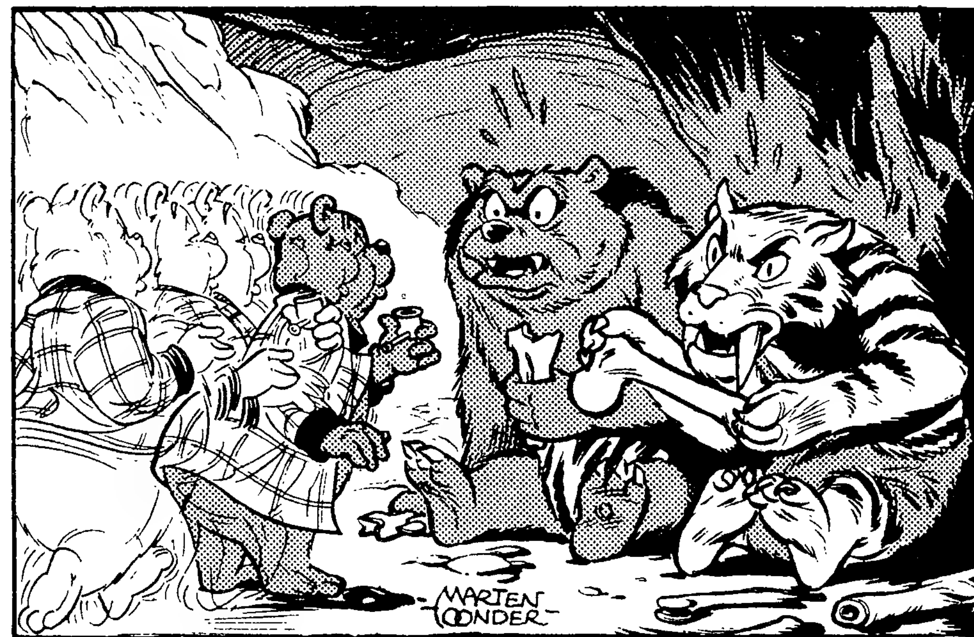
„U zult wel gelijk hebben," zei Tom Poes wanhopig. „Maar wat moeten we dan doen? Hoe kan hij dan ooit in deze tijd terug komen?"

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

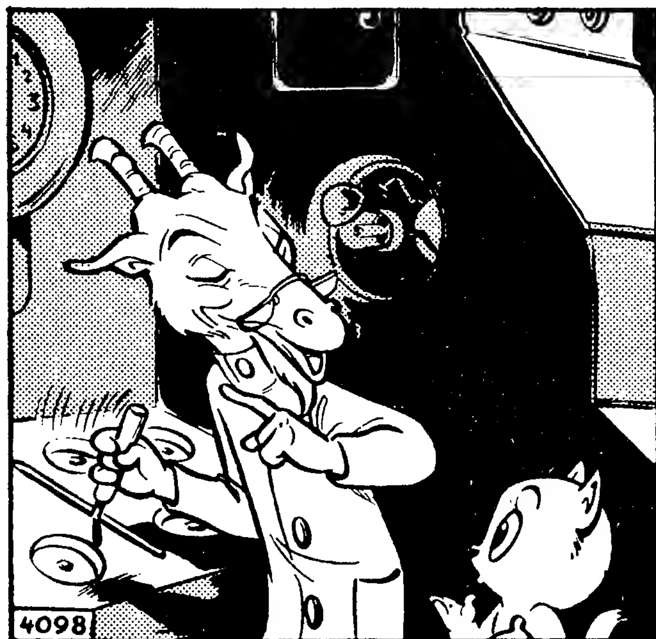

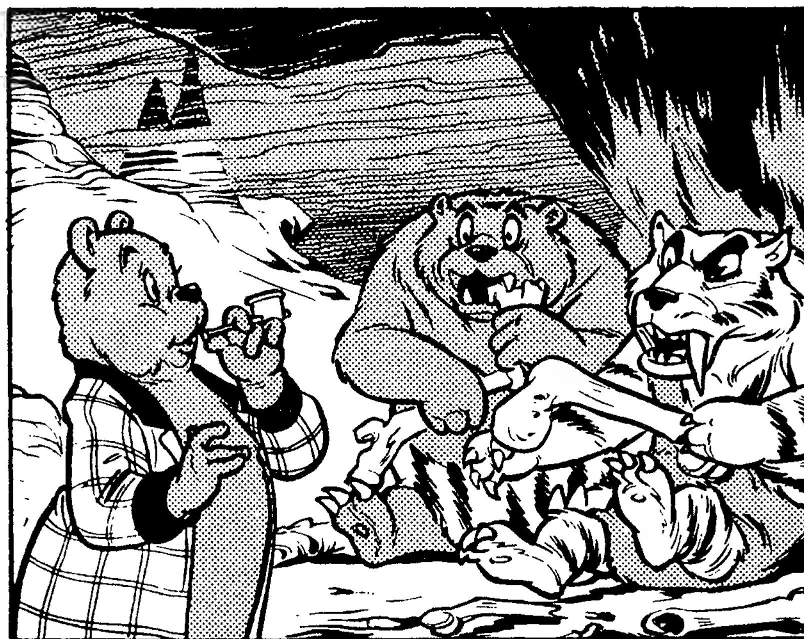

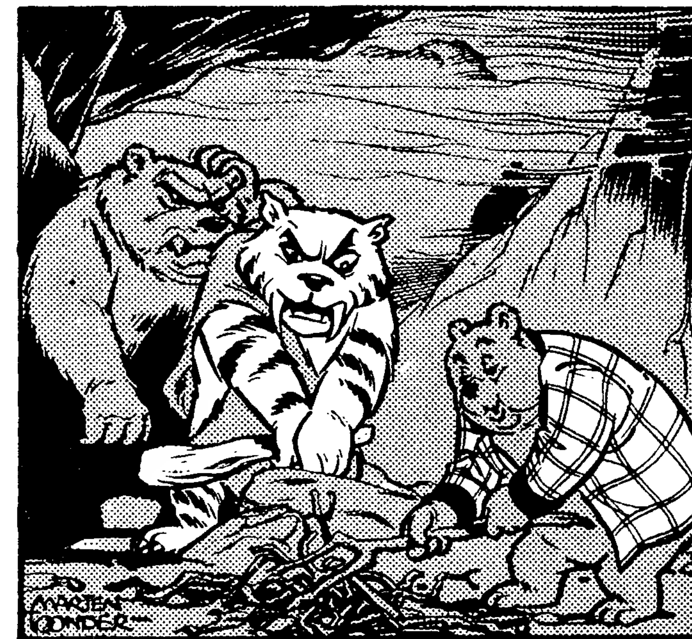
4097 Heer Bommel was rustig verder gelopen, toen hij zag, dat de schuilplaats reeds bezet was. Doch na enige passen aarzelde hij en daarna hield hij de pas in.
„Wacht eens even", sprak hij tot zichzelf. „Niet zo haastig. Een van die heren kwam me bekend voor. Hoe zal ik het zeggen? Hij had familietrekken, als men begrijpt wat ik bedoel. En tenslotte zoek ik juist naar familie in deze tijd, nietwaar? Ik moet mijn voorvader spreken over de Bommel-legende!"
Met deze gedachte keerde hij op zijn schreden terug en begaf hij zich opnieuw naar de overhangende rots. Daar zaten Urk en Troon nog steeds op hun botten te kluiven en de eerste gromde: „Graw! Lopende bliksem, Huh? Niet goed, broeder Trrroon. Niet goed!"
„Maan is vol", mompelde de ander met volle mond. „Goela stam heeft goelabom feest."
„Toverr werrk", gaf de andere kauwend toe. Hij wierp een onrustige blik over zijn bot heen over het maanbeschenen landschap en toen zette hij plotseling grote ogen op. Want de flits die hem zojuist gepasseerd had naderde opnieuw. Gierend schoot een vage vorm op hem af, remde dan plotseling, af en nu werd er een snel bewegende gedaante zichtbaar die met een ijle kwaakstem een geluid voortbracht.
Het was heer Ollie. Die opnieuw goede nacht wenste.
„Neem me niet kwalijk, dat ik u in uw maaltijd stoor, goede lieden", ze hij vriendelijk. „Maar heeft een van u wel eens van een zekere heer Bommel gehoord? Dat is een voorvader van mij".
Helaas, alles wat men verstond was zoiets als 'Eeni kwijkwij".

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4098 Professor Sickbock trad op zijn bovenmaats uurwerk af en stelde de hendel van de rechter klok terug.

„Zo", sprak hij, „nu loopt de heer Bommel weer synchroon. Dat is rustiger voor hem."

„Ja", zei Tom Poes ongelukkig, „maar niet voor ons. Want nu zijn we nog even ver. Hij moet terug komen; ik weet zeker dat hij moeilijkheden krijgt — en niemand kan hem helpen."

„Kom, mijn ventje!" hernam de geleerde wat korzelig. „Staakt uw kinderlijk gedwing. Ge moet begrijpen, dat men iemand niet uit het verleden haalt als een kikker uit een aquarium. Dit vergt wetenschappelijke arbeid. Trouwens, uw vriend is volwassen; hij moet toch een poosje op eigen benen kunnen staan."

Nu, daar deed heer Ollie genoeg zijn best voor. Door het overhalen van de hefboom was hij plots in zijn eigen tempo teruggevallen en daardoor werd het gemakkelijker om aansluiting met de vreemdelingen te krijgen. Want zijn ijle kwaakstem vertraagde weer tot een aangename bariton, die duidelijk zei:

„... Een voorvader, die driehonderd jaren geleden geleefd moet hebben, als u begrijpt wat ik bedoel. Ik moet hem spreken. Kent u hem soms? Bommel heet hij."

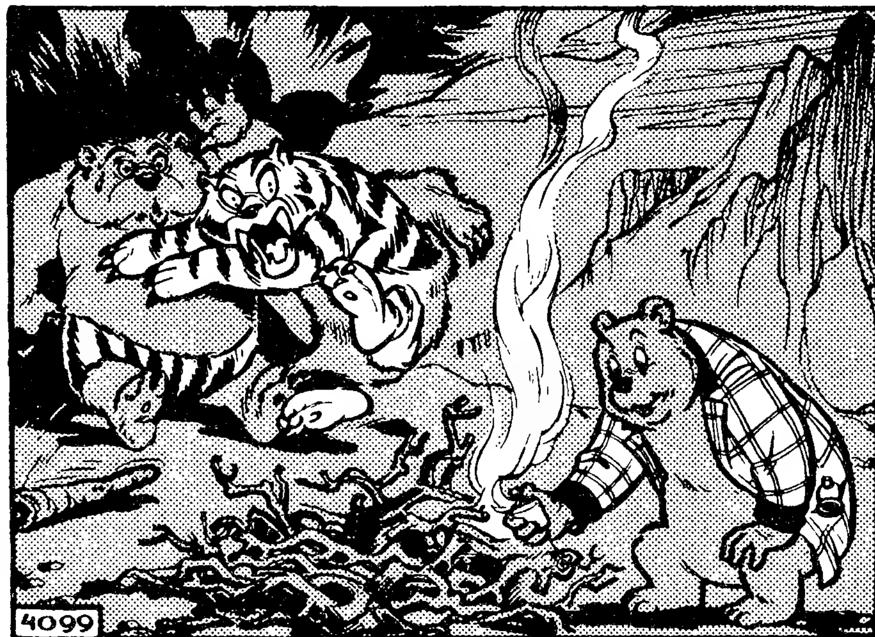
De aangesprokenen kwamen langzaam overeind en staarden hem met uitpuilende ogen aan. Maar ze antwoordden niet.

„Blijft u toch zitten", hernam heer Bommel vriendelijk. „Wanneer men in de natuur overnacht hoeft men de vormen niet zo in acht te nemen, vind ik. Kom, gaat u zitten. Laten we het ons gezellig maken. Het wordt koud. Hebt u er bezwaar tegen, dat ik een vuurtje aanleg?"

Zo sprekende zocht hij wat droge takken bij elkaar, die hij netjes opstapelde.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4099 Urk en Troon staarden verwezen naar het gedoe van heer Bommel. Geen wonder. Zij begrepen weinig van deze vreemdeling, die hun in een flits genaderd was en die zich nu rustig bezig hield met het opstapelen van dode takken.

„Een ogenblikje", sprak heer Ollie op gezellige toon. „Even een vuurtje maken. Het praat veel plezieriger wanneer men warm is, vindt u niet? En ik heb een teer gestel, daarom maak ik mij bezorgd voor mijn koude voeten."

Zo sprekende trok hij zijn aansteker uit de zak, knipte die aan en hield hem onder een droge twijg, die onmiddelijk vlam vatte. Al spoedig knetterde er nu een behagelijk vuurtje, maar Troon en Urk bleken het niet op prijs te stellen. Onder rauwe uitroepen deinsden ze achteruit tegende rotswand aan.

„Lopende bliksem!" schreeuwde de eerste. „Slaat in de bomen en eet bomen op. Eet alles op!"

„Grrote toverr!" stamelde zijn metgezel. „Rrode dondertongen! Eet alles op!"

Het was duidelijk, dat de eenvoudige lieden nog nooit een vuurtje gezien hadden, maar dit drong niet direct tot heer Bommel door. Hij begreep alleen maar, dat ze het over eten hadden en daarom stelde hij ze minzaam gerust.

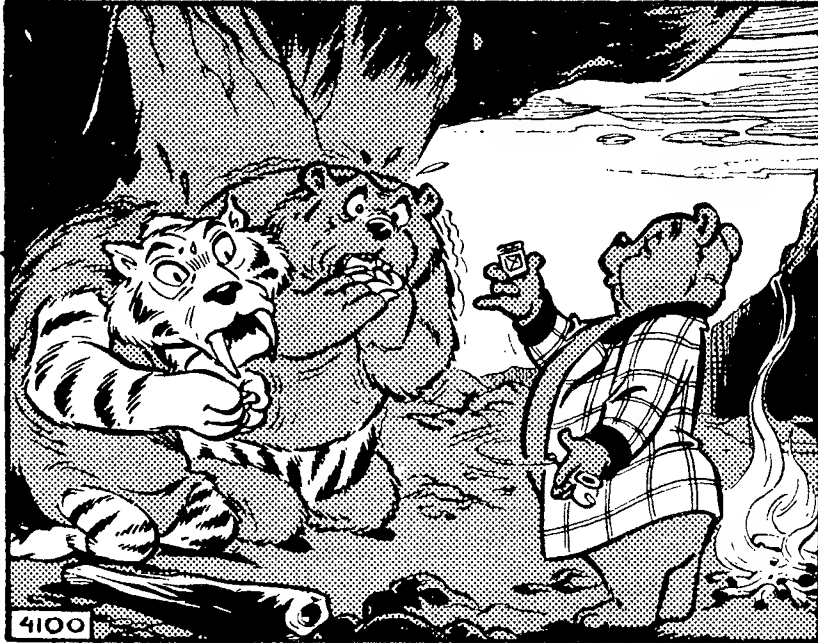
„Zo erg is het niet", zei hij. „Ik geef toe, dat ik wel iets zou lusten; ik heb sinds lang geen voedzaam maal gehad... Maar ik ben niet onbescheiden — en als er niets is zal ik wel een verse pijp opsteken. Dat helpt ook."

Hij voegde de daad bij het woord, doch het zien van iemand die vuur naar binnen zoog was te veel voor zijn gastheren.

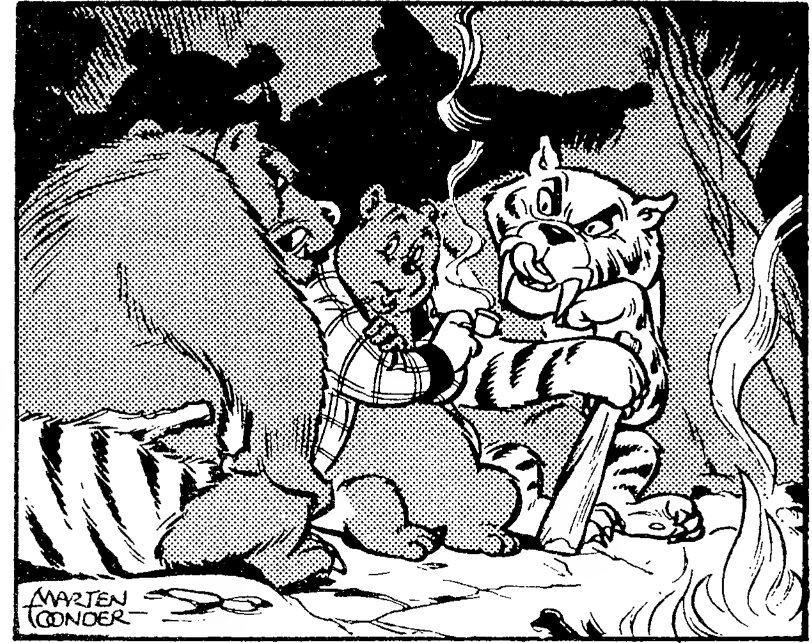
„Grote dondergeest uit vuurberg!" siste Troon. „Niet goed."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4100 Het begon Urk en Troon duidelijk te worden, dat ze een machtige vuurgeest in hun midden hadden en dit bracht hen geheel van hun stuk. Klappertandend lieten de geharde jagers zich op hun knieën vallen onder het prevelen van bezweringsformules.

„Ie, wie, wat, waai, weg!" stamelden ze en daarbij strekten ze de handen afwerend uit naar heer Bommels aansteker.

„Aha, is dàt het!" zei deze tot zichzelf. „Ik dacht al; wat doen ze toch schrikachtig. Maar het zijn natuurlijk ouderwetse lieden en die hebben nog nooit een aansteker gezien!"

Daarop stak hij het instrumentje naar voren, zodat het duidelijk zichtbaar was.

„Het is niets", verklaarde hij geruststellend. „Een gewoon vuursteentje. Ik heb mijn lucifers vergeten, want ik ben nogal haastig van huis gegaan. Een Bommel is nu eenmaal uiterst snel — en dan vergeet hij wel eens wat."Troon richtte zich op.

„Niets?" herhaalde hij. „Is niets?"

„Nee", zei heer Ollie. „Alleen maar een aansteker?"

„Geen toverr?" drong Urk aan. „Geen dondergeest?"

Heer Bommel schudde glimlachend het hoofd en daarop kwamen de ruwe klanten aarzelend overeind. Ze keken eens naar het vuurtje, betastten het apparaatje en gingen vervolgens tegen de rotswand zitten, met heer Bommel tussen zich in.

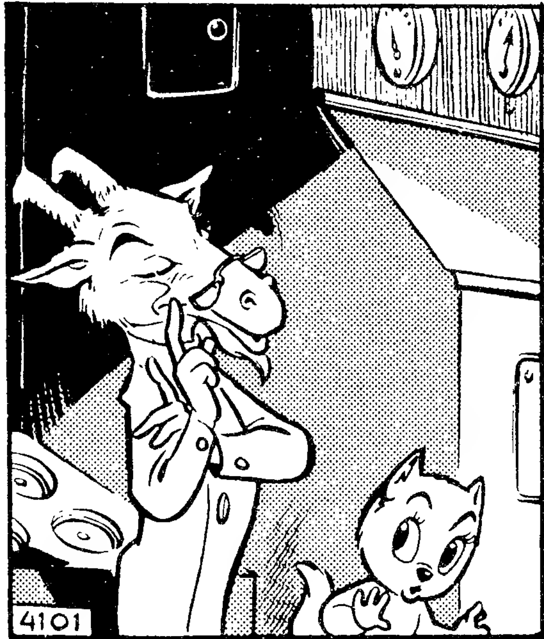
„Is ronde maan", verklaarde Troon. „Goela-stam heeft goela-bom feest."

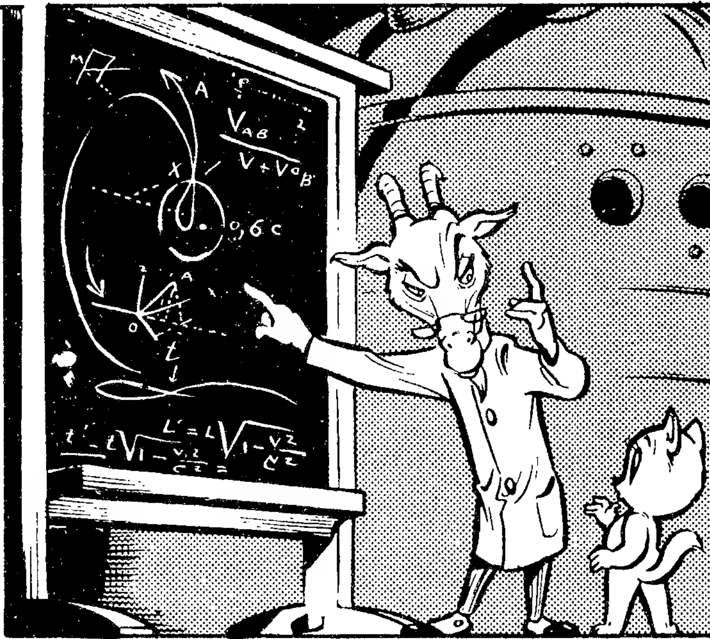
„Veel toverrwerk", vulde Urk aan. „Kwade nacht..."

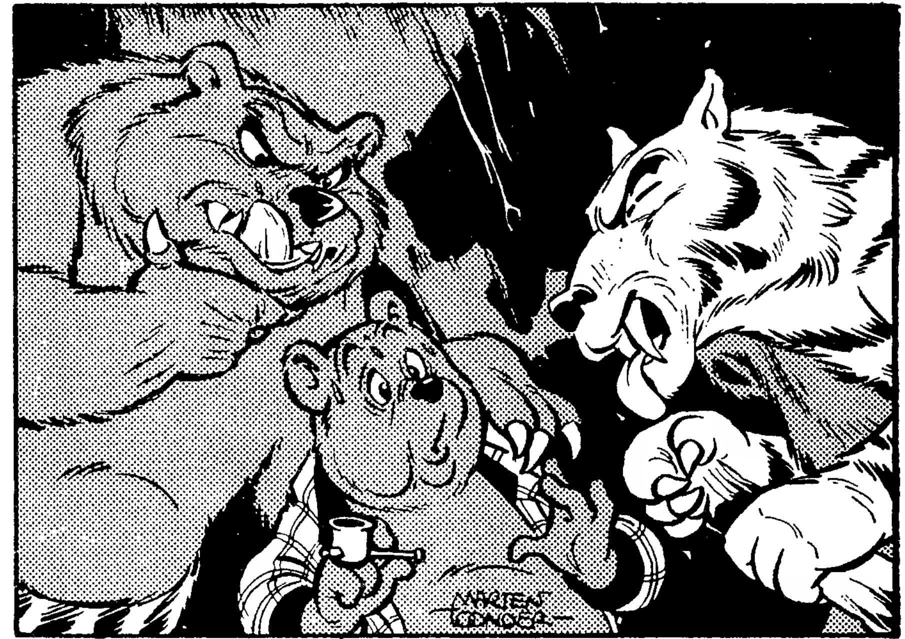
„Ja, ja", gaf heer Olie huiverend toe. „Goela-bom, hè. Hopklop en zo. Ik weet er alles van. Maar weest niet bang, goede lieden! Ik ben een uiterst snel heer en er kan u niets gebeuren. Ter zake dus. Kunt u mij ook zeggen waar ik een zekere heer Bommel kan vinden? Ik moet hem spreken over de Bommel-legende; u weet wel."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

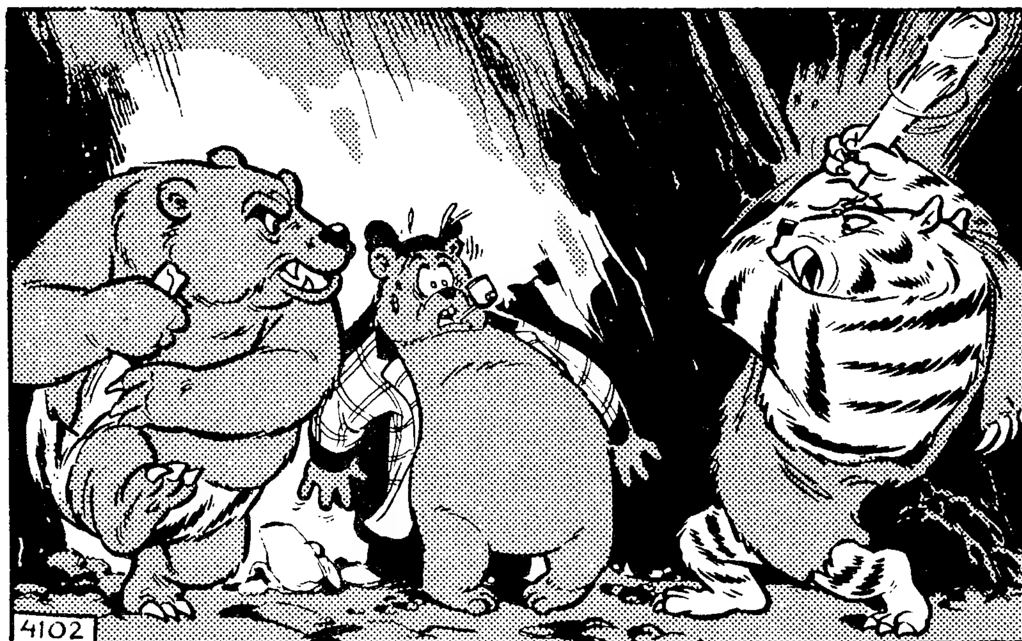

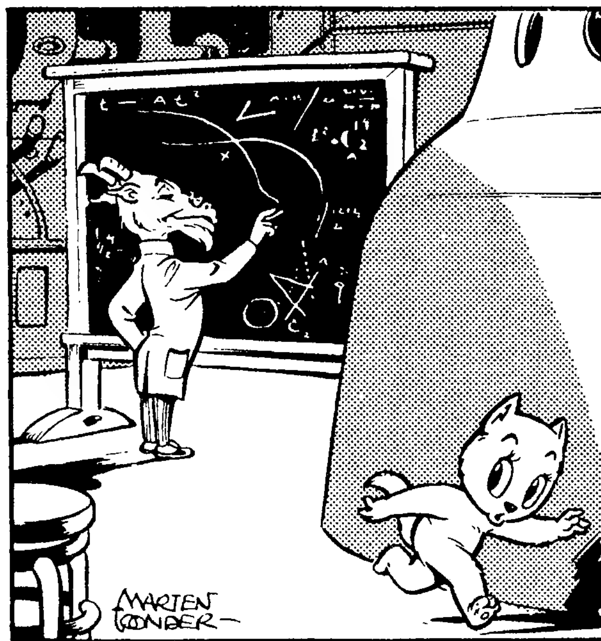

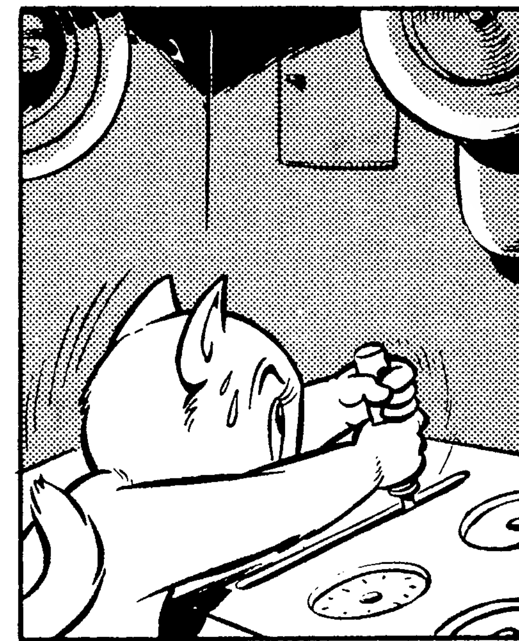
4101 In de nachtelijke stilte van zijn laboratorium richtte professor Sickbock zich op.
,,Ik heb het gevonden'', sprak hij glimlachend.
,,Weet u, hoe u heer Bommel uit het verleden terug kunt brengen?'' vroeg Tom Poes. ,,Hoe dan?''
,,Het is hééel eenvoudig'', verklaarde de geleerde. ,,Maar dat is met alle moeilijke zaken; de oplossing is altijd simpel. Kijk, vriendje, we moeten het levensritme van de heer Bommel bijna geheel stilzetten. Bijna, zeg ik. Niet geheel, want dan zou de proefpersoon overlijden. Is dat duidelijk?''
,,Ja'', zei Tom Poes ongeduldig. ,,Maar hoe...''
,,Wanneer het tempo van de patiënt bijna stilstaat'', hervatte de ander, ,,dan zal de tijd dus bliksemsnel langs hem heengaan. Volgt ge mij?''
Hij wierp een blik op Tom Poes en schudde het hoofd. ,,Ik zie aan uw onbeduidende gelaatstrekken dat mijn redenering u ontgaat'', vervolgde hij. ,,Let dus goed op.''
Met deze woorden trad hij op een schoolbord toe en wierp daar snel enige krijtlijnen op.
,,Deze kromme'', verklaarde hij, ,,stelt de gang van de tijd voor. Ge moet hem zien als een spiraal, die in zichzelf besloten is. Door middel van mijn contraptie nu heb ik de proefpersoon teruggeprojecteerd. Let op de snijlijn...''
,,Ja, ja!'' riep Tom Poes uit. ,,Dat zal allemaal wel zo zijn. Maar doe liever iets! Er kan van alles met heer Ollie gebeuren!''
Nu, dat was zo. Want nu de jagers Urk en Troon hun vrees overwonnen hadden begonnen ze hinderlijk te worden. Ze gingen niet in op heer Bommels beleefde vraag; nee, ze keken hem loerend aan en sloten hem geheel in, zodat hij zich haast niet verroeren kon. En nu viel het hem voor het eerst op hoe ongunstig hun trekken waren en hoe onverzorgd hun nagels...

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4102 Urk wierp een loerende blik op heer Bommel en stond op.

,,Vlugge vuurbaas veel eten!'' sprak hij.

,,Ach, het hoeft niet veel te zijn'', zei heer Ollie. Hij deinsde wat terug, want de uitdrukking op het gelaat van de beide jagers beviel hem in het geheel niet.

,,Laten we nu maar niet over eten praten'', vervolgde hij haastig. ,,Wanneer u het adres van mijn voorvader niet weet ga ik maar weer eens verder, eh... b-bedankt v-voor de g-gastvrijheid, bedoel ik-kik! Ik bedoel: w-waarom t-trekt u nu een m-mes?''

,,Lopende bliksem mooi rond'', lispelde Troon, zich de baard likkend. ,,Veel eten, broeder Urk!''

,,Dit is een misverstand!'' riep heer Bommel met piepende stem. ,,Ik ben een heer uit de toekomst! Ik b-ben een eindje teruggegagaan... alsu bebegrijpt wattik bebeboedel!''

,,Kijk'', sprak professor Sickbock voor zijn schoolbord, ,,de heer Bommel is teruggegaan in de tijd. We krijgen daardoor een tweede kromme, die de eerste snijdt, als u mij volgen kunt. De beweging van deze spiraal is echter een tegengestelde. Bij het snijpunt verandert deze beweging in... Maar wat is er, ventje? Hebt ge een vraag?''

,,Ja'', zei Tom Poes, zenuwachtig van het ene been op het andere springend. ,,Als die linkerklok wordt stilgezet, komt heer Ollie dus weer terug?''

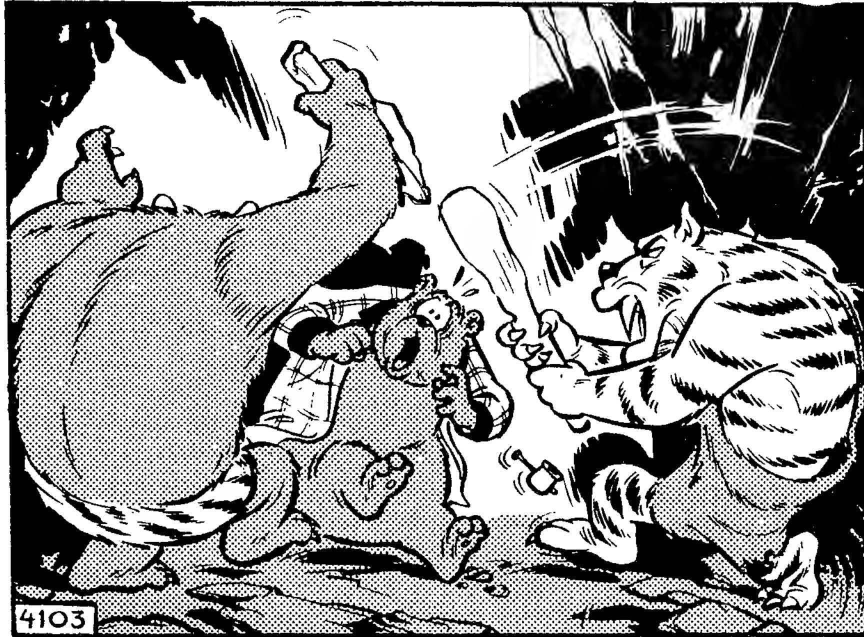
Het gelaat van de ander betrok.

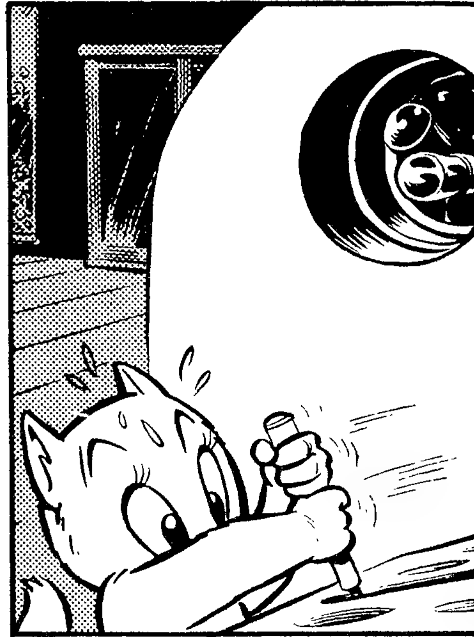
,,Ja', gaf hij toe. ,,Maar daar zijn we nog niet. Laat ik nog eens opnieuw beginnen met een eenvoudige formule. Let dus op!''

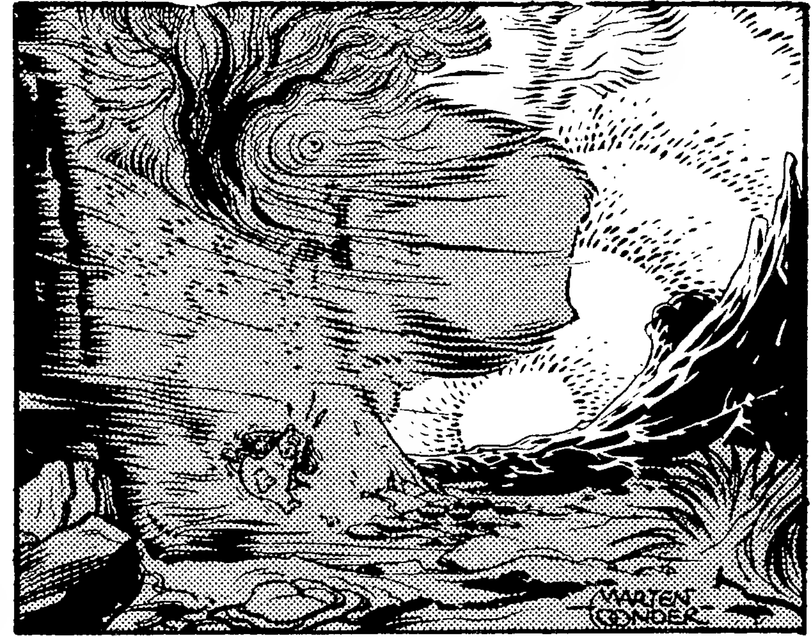
Maar Tom Poes lette niet op. Terwijl de hooggeleerde cijfers op het bord krast liep hij onhoorbaar naar de machine met de tikkende klokken en trachtte de linkerhandel terug te duwen. Maar tot zijn schrik merkte hij, dat de hefboom vast zat...

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4103 Heer Bommel begreep, dat hij in groot gevaar verkeerde. Zijn gastheren slopen baardlikkend op hem af, terwijl ze hun eenvoudige wapens zwaaiden. „Dit-dit k-kan niet', stamelde heer Ollie tot zichzelf. „Ze willen mij kwaad doen. M-maar ik ben de snelste heer van de wereld. Ik flits weg. Heel gewoon..."

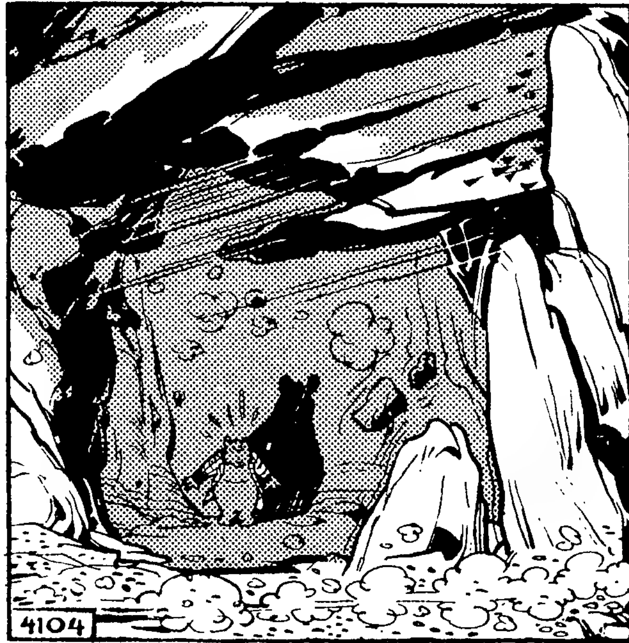
Helaas. De ongelukkige slaagde er niet in om een beweging te maken. Verstard van ontzetting stond hij tegen de bergwand aan en het enige wat er flitste waren de knuppel van Troon en Urks stenen dolk. Het zou zeker slecht met hem zijn afgelopen wanneer Tom Poes er niet in was geslaagd om de hendel van het toestel over te halen. Maar toen hij er uit alle macht aan duwde en trok kwam er plotseling beweging in; langzaam schoof de vastzittende hefboom terug. In het stille laboratorium was er weinig van de uitwerking te merken. Alleen de linkerklok tikte steeds langzamer, totdat hij zo op het gehoor helemaal stilstond.

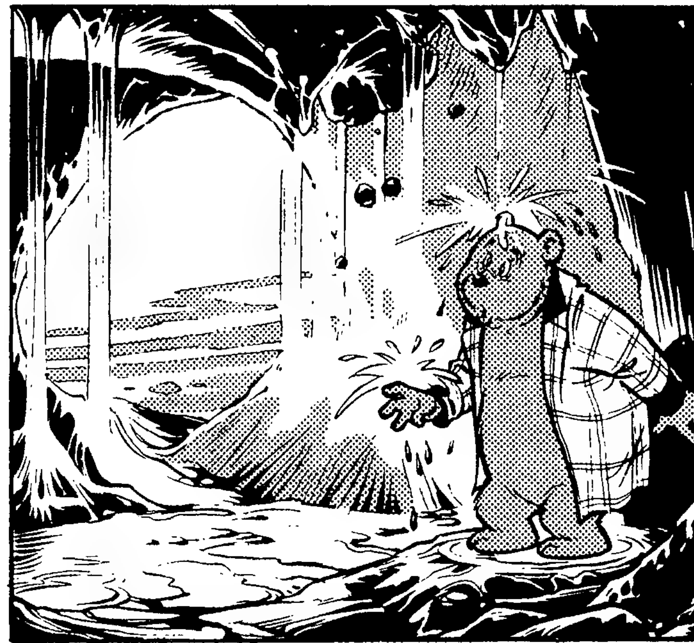
Heer Bommel bemerkte er echter des te meer van. Gelijk met de klok vertraagde hij zelf, maar omdat de tijd om hem heen gewoon doorging, scheen er plotseling een vreselijke orkaan los te breken. De onaangename gedaanten van Urk en Troon losten op in een aangierende stofwolk. Daarboven kwam de zon op om na een flits door het zwerk meteen weer onder te gaan. En daar het gebeuren steeds vlugger ging, volgden de dagen en nachten elkander op als bliksemflitsen bij een koortsachtig onweer. Voor de blikken van de overspannen toeschouwer schoten er bomen uit de grond op, strekten hun takken naar de hemel en stortten dan, vermolmd door ouderdom, als stof op de grond neer. En intussen huilde de wind onafgebroken om de bergpieken.

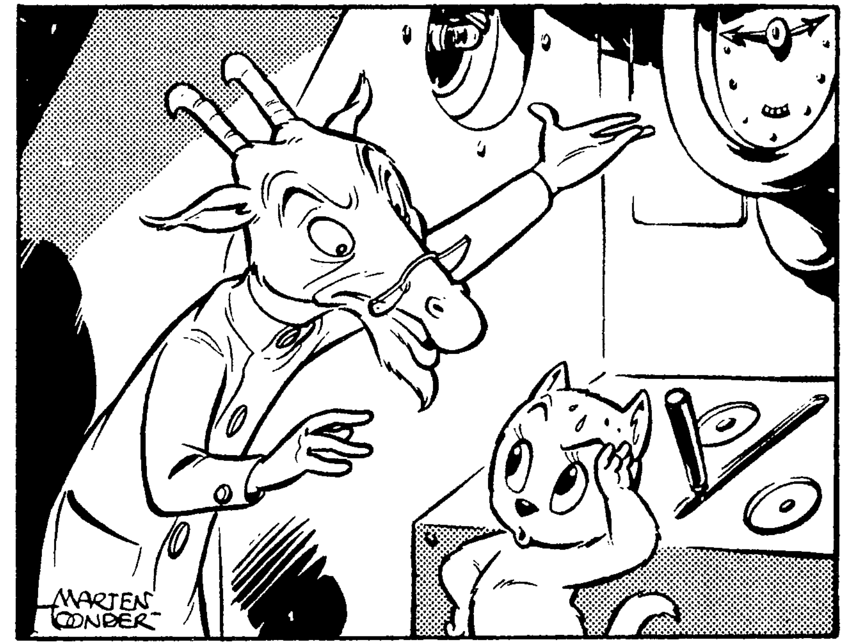
Het werd heer Ollie bang te moede...

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4104 Heer Bommel stond verstard in het dol geworden landschap. Een huilende wind voerde bladermassa's langs hem heen die tijdens het passeren tot stof en humus vergingen. Soms beefde de grond en dan schoof er met ijl geratel een aardlaag te voorschijn, zodat hij al spoedig omgeven was door rauwe rotspieken die als ribben uit de aarde staken.

De ogen rolden de ongelukkige toeschouwer door het hoofd, want hij had geen tijd, om het gebeuren oplettend te volgen. Het ene ogenblik staarde hij zonder begrip naar een boom, die als een steeds dikker wordende tentakel uit de bodem kronkelde. Doch het volgende moment werd zijn aandacht reeds afgeleid doordat er een geweldige rotsmassa aan kwam schuiven die zich als een dak boven zijn hoofd legde.

Toen dat gebeurd was werd het echter rustiger. Want heer Ollie bevond zich nu plotseling in een grot waar de wind niet langer vrij toegang had. Toch kreeg hij geen gelegenheid om uit te blazen. Uit de zoldering goten stralen bruinachtig vocht omlaag, die hem met een kleverige massa bedekten. Hij scharrelde met knikkende knieën rond, op zoek naar een beschutte plek, doch overal waar hij stond begon het gewelf te lekken, zodat hij geheel ten einde raad raakte.

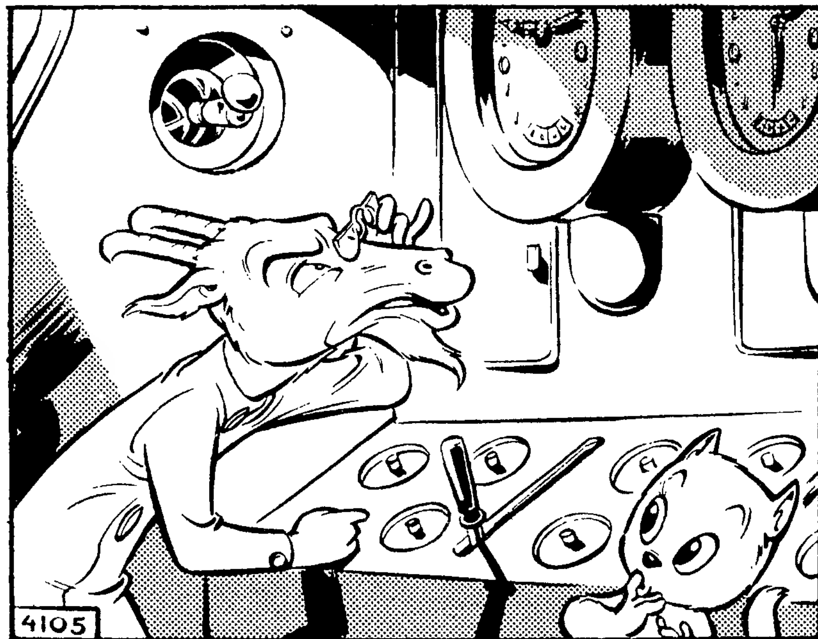
„Ei, ei, manneke, wat hebt ge nu gedaan?" vroeg professor Sickbock, de handen inéénslaande.

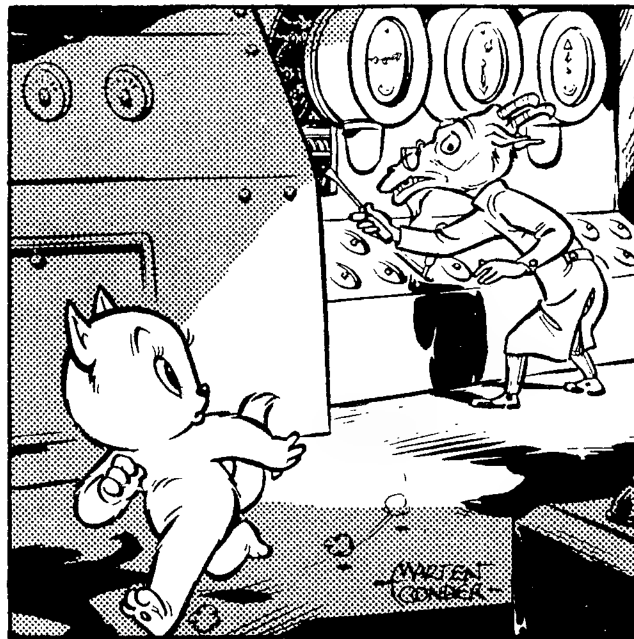
„Ik . . . ik heb heer Ollie's tijd stilgezet", zei Tom Poes.

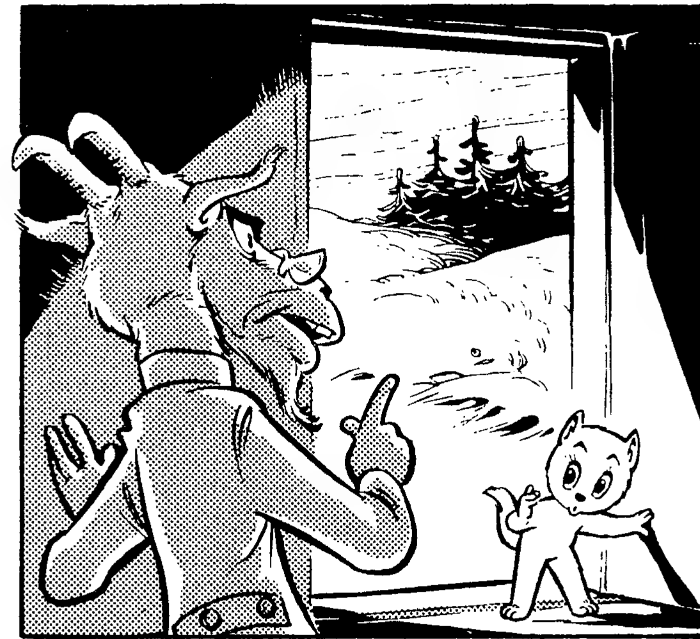
„Ja, ja, maar hoe?" riep de geleerde geprikkeld uit. „Ge hebt de handel zó ver verschoven, dat één hartslag van de beklagenswaardige Bommel een jaar duurt! Uw vriend kan wel geschrokken zijn!"

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

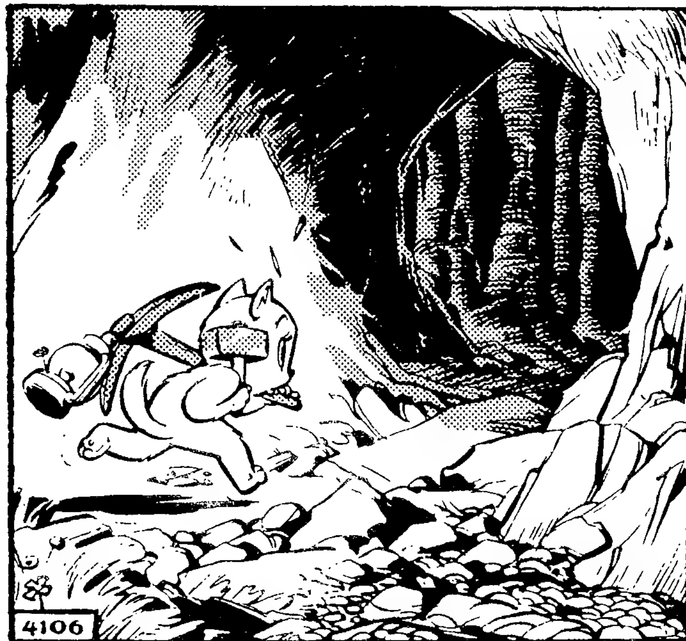

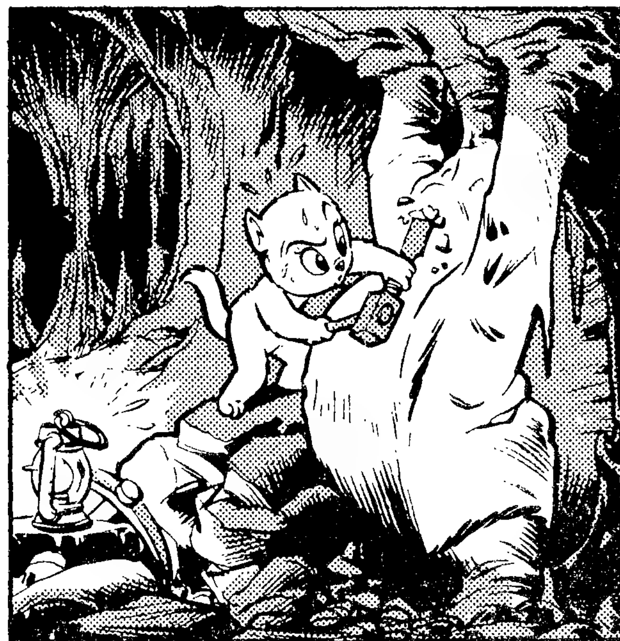
4105 Professor Sickbock schoof zijn knijpbril omhoog en staarde bijziende naar de linker klok.
,,Hij staat bijna stil" mompelde hij. ,,Gelukkig nog niet helemaal . . ."
,,Waarom is dat gelukkig?" vroeg Tom Poes. ,,Ik wilde heer Bommel zo gauw mogelijk terughalen uit het verleden. En u zei zelf, dat dat alleen kon wanneer zijn tijd stilstond!"

,,Ach wat!" riep de ander vertoornd. ,,Ge hebt niet goed opgelet toen ik u de toestand op het schoolbord uiteenzette. Ge babbelt als een benen rammelaar. Wanneer deze klok geheel wordt uitgeschakeld komt het geslacht Bommel ellendig aan zijn einde!"
Deze woorden herinnerden Tom Poes plotseling weer aan het papier van de Bommel-legende.
,,Wat was daar ook weer op geschreven?" prevelde hij. ,,Als de kalk, die mij bedekt over vijf minuten niet is weggehakt, zal het geslacht Bommel ellendig aan zijn einde komen, dàt was het! Nu begin ik het te begrijpen. En er stond nog een datum boven ook. Zaterdag 3 uur, geloof ik . . ."
Intussen had de geleerde het uurwerk open gelegd en knutselde er aan met een schroevedraaier.
,,Ik zal trachten hem sneller te laten lopen", sprak hij. ,,Trouwens, de hefboom loopt te stroef".
,,Ja, ja", zei Tom Poes, die snel naar de deur liep. ,,Hoe laat is het?"
De professor keek verrast op.
,,Welk een onzinnige vraag!" riep hij uit. ,,Het is halftwee in de gewone tijd — zoals ge op de middelste klok kunt zien. Maar wat heeft dat . . ."
,,En welke dag is het vandaag?" hield Tom Poes aan.
,,Het is zaterdag geworden", zei Sickbock kort. ,,Scheer u weg. Ik kan hier geen scheefdenkers gebruiken!"

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4106 Tom Poes rende naar huis om zijn gereedschappen te halen. Hij gunde zich geen tijd om een stukje te eten of zoiets. Zonder rust te nemen holde hij terug naar de ingang van de druipsteengrot die hij met heer Bommel had opengehakt.

„Het zal nu al wel bij tweeën zijn", prevelde hij zenuwachtig. „en op het papier van de legende staat drie uur. Ik heb dus nog zestig minuten om de stalagmiet uit te hakken. Tjonge, wat een sukkel ben ik geweest, dat ik die zogenaamde legende niet eerder heb begrepen! Als ik nu nog maar op tijd kom!"

Met deze woorden snelde hij door de grot naar de vreemd gevormde druipsteen toe en daar begon hij koortsachtig de kalk weg te kloppen.

Ik weet niet wat hij precies op het oog had met zijn haast en daarom lijkt het me beter om terug te gaan naar heer Bommel in het verre verleden.

De ongelukkige heer stond nog steeds naar de dol geworden natuur te staren. Buiten de spelonk gierde de wind en binnen straalde een kleverig bruinachtig vocht uit de zoldering.

Een poosje scharrelde hij moeilijk rond om een droge plek te vinden. Maar overal lekte het en bovendien werd het voortgaan hem bemoeilijkt door de plakkerige modder die zich om zijn voeten vormde.

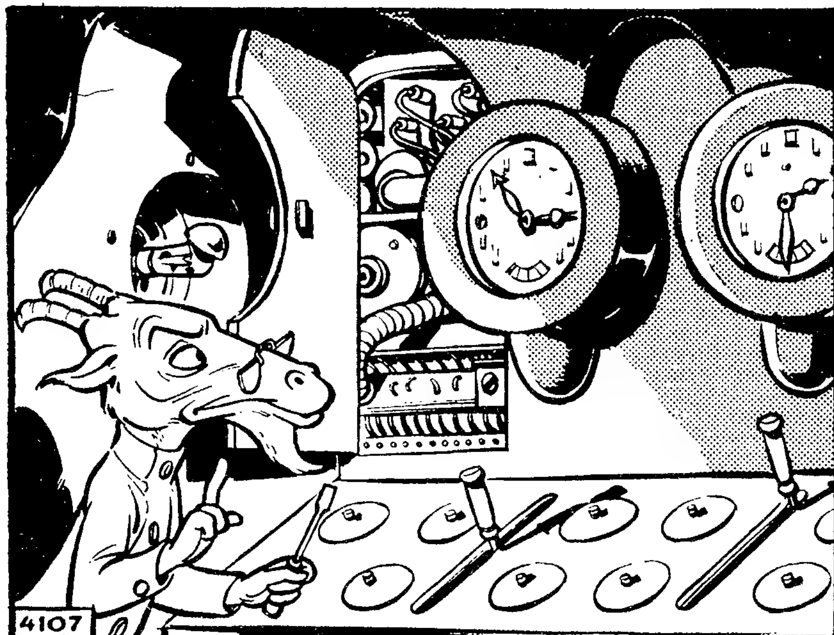
Tenslotte bleef hij staan om wat te rusten en om zijn gedachten te verzamelen

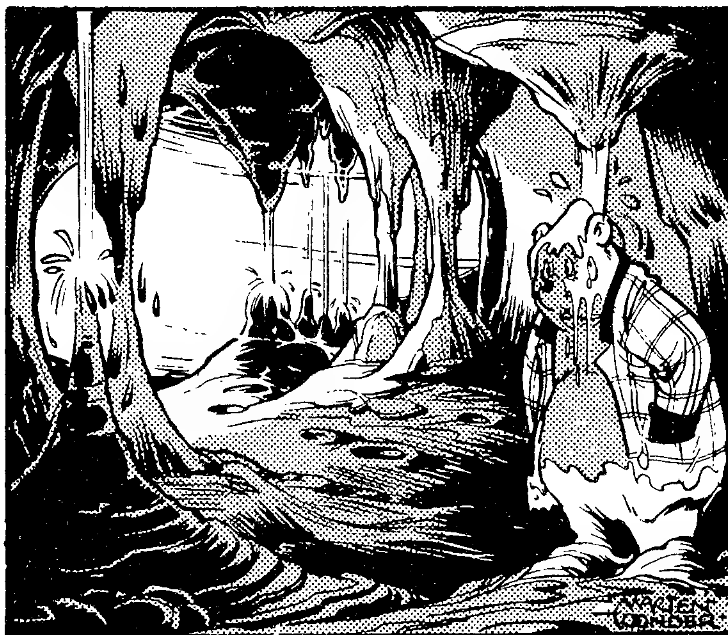
„Hoe vreselijk is dit alles", prevelde hij met bleke lippen. „Ik verkeer in groot gevaar; dat voel ik. In dit vocht kan ik licht kouvatten — en overal komen rotsen uit de grond. Ik moet hier weg!"

Maar helaas. Toen hij naar de uitgang wilde lopen bleek hem, dat de modder om zijn benen reeds hard geworden was. Hij zat vast.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

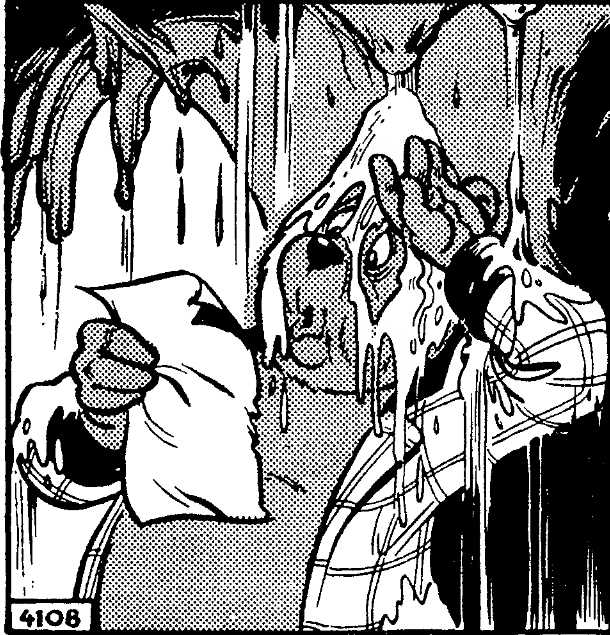

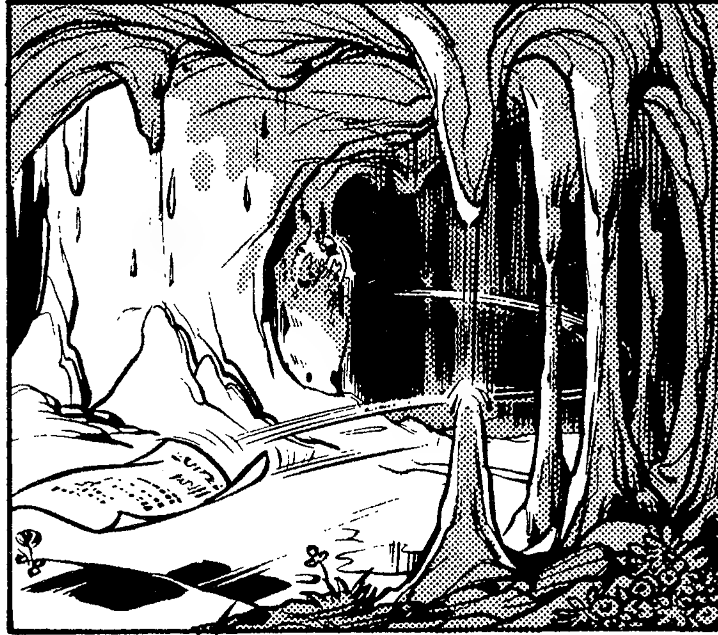
4107 Professor Sickbock was druk bezig met zijn akelig uurwerk. Hij draaide aan schroefjes, hij vingerde met de bedrading en van tijd tot tijd boog hij het hoofd om naar de tik te luisteren.
,,De contraptie is lelijk in het ongerede geraakt'', prevelde hij. ,,De hefboom zit beklemd, zodat ik het levensritme van de proefpersoon niet kan versnellen. De tijd moet wel als een stormwind langs hem gieren. Jammer, héél jammer! Deze proefneming zal mislukken. Want omdat de heer Bommel niet synchroon loopt met zijn omgeving kan hij geen teken achterlaten waaruit blijkt, dat hij er geweest is. Zeer spijtig.''
Nu, inderdaad gierde de tijd nog steeds als een stormwind langs de grot waarin heer Ollie stond. De modderlaag die zijn voeten bedekte was nu geheel met de bodem vergroeid, zodat hij niet meer weg kon komen. En op zijn hoofd bevond zich reeds een puntvormig aangroeisel door de straal waar hij onder stond.
,,Oempf!'' prevelde hij, ,,d-dit is het einde van een heer. Eenzaam en verlaten vastgeplakt in een b-betoverde spelonk. Hier zal dus het geslacht Bommel ellendig aan zijn einde komen. Ach ... als ik maar een teken kon geven, dat ik hier in nood verkeer . . .''
Huiverend stak hij de handen in zijn zakken en toen voelde hij plotseling een papier, dat zich daar bevond. Een beetje moeilijk trok hij het tevoorschijn en veegde zich het plaksel uit de ogen.

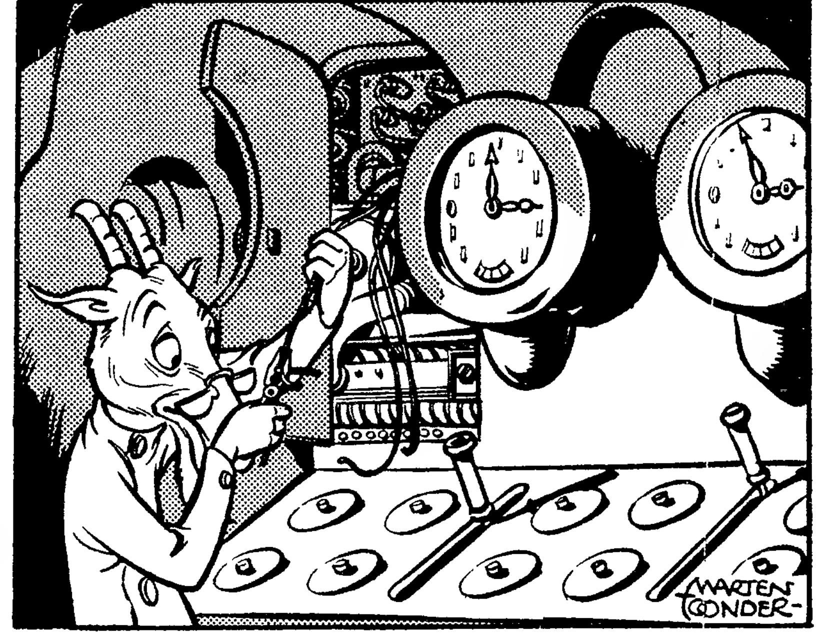
,,Als de kalk, die mij bedekt, over vijf minuten niet is weggehakt, zal het geslacht Bommel ellendig aan zijn einde komen'', las hij. ,,Ja, ja, zo is het. Deze rommel is natuurlijk kalk . . .''Toen zette hij plotseling grote ogen op.
,,M-maar dit is de Bombommel-legende!'' riep hij uit.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

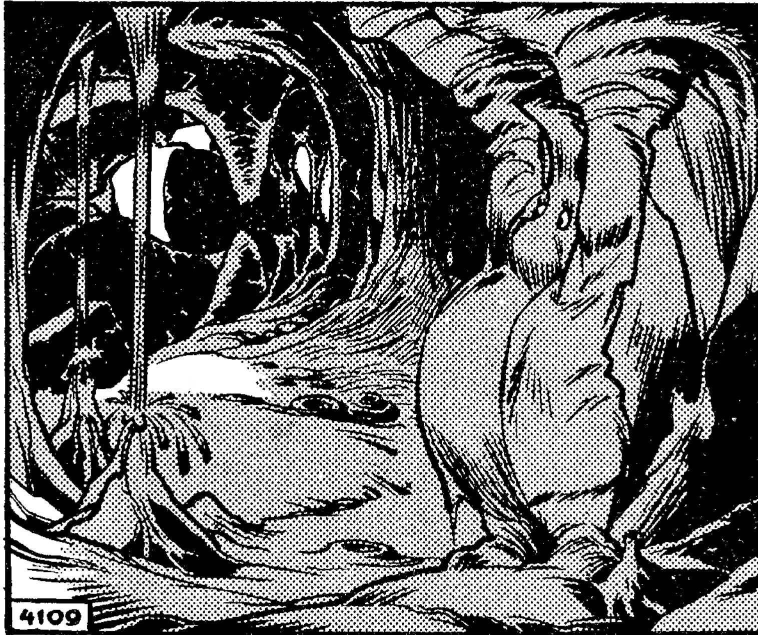

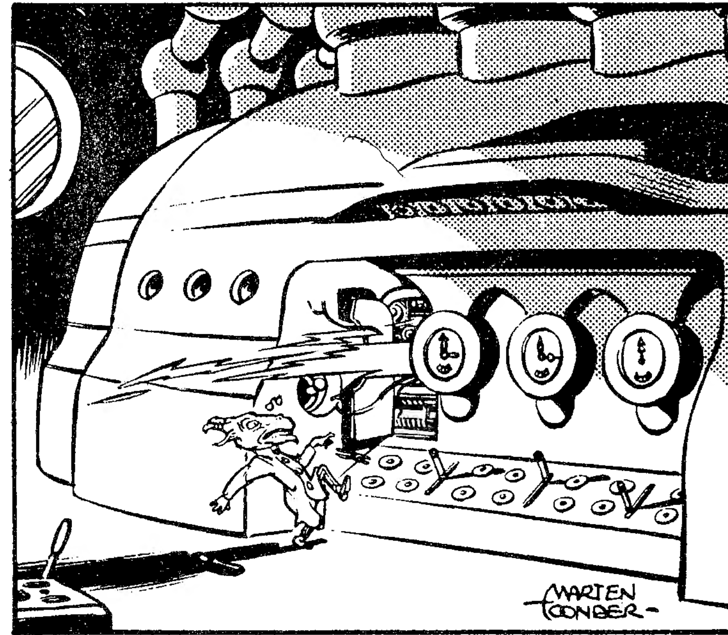
4108 „D-de Bommellellegende", stamelde heer Ollie, met grote ogen naar het papier kijkend. „Nu begrijp ik alles! De rare druipsteen in die grot was ik zelf! Had ik nu toch maar vlijtiger gehakt! Ik had Tom Poes moeten helpen . . . de jonge vriend had gelijk. Maar ik was te suf en te lui en nu is het te laat. Ik heb mezelf niet op tijd uit de kalk bevrijd, als iemand begrijpt wat ik bedoel!"
Hij liet het papier zinken en luisterde huiverend naar de storm die langs zijn grot loeide.
„Dit oude document", hernam hij tot zichzelf, „is de enige manier om hulp te roepen. Want alles is waar, wat er in staat. Over vijf minuten zal ik helemaal met kalk bedekt zijn . . ."
Zijn machteloze vingers lieten het papier glippen en de tocht, die door de grot floot voerde het mee naar de uitgang. Daar werd het door een grote wind gegrepen en weggevoerd.
„Als iemand het nu maar op tijd vindt", prevelde heer Bommel met verkalkte lippen. „Ach, wanneer ik gered mocht worden zal ik mijn leven anders inrichten. En ik zal beter naar Tom Poes luisteren . . ."
Hij zweeg, want de snel verhardende kalk maakte verder spreken onmogelijk.

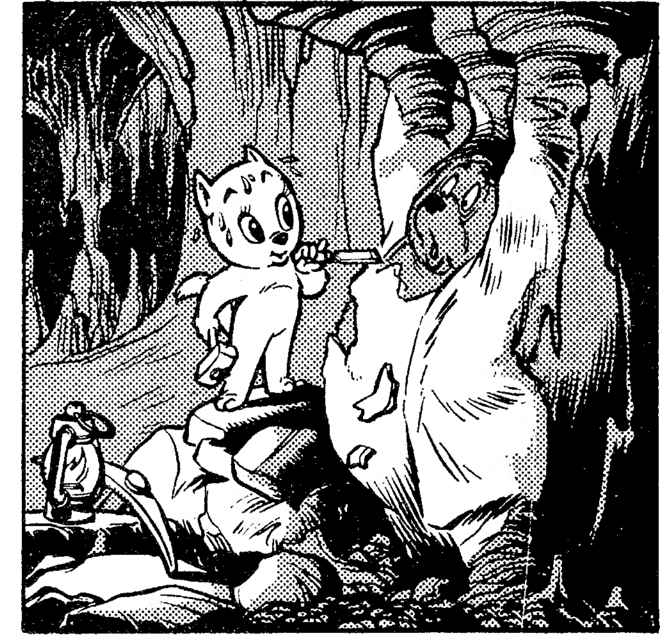
„De tijd begint op te schieten", prevelde professor Sickbock, een ongeruste blik op de klokken werpend. „De beide uurwerken lopen bijna synchroon. Maar ik heb de fout gevonden; het was alwéér de funerius. Ja, ja, zo'n anomaal pulserende vibrant is uiterst kwetsbaar. Ik had die Tom Poes hier niet moeten toelaten. Hij is een scheefdenkende babbelkous".

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4109 Heer Bommel had de armen omhoog gestrekt om het neergutsende vocht op te vangen. En in deze houding versteende hij in de kalklaag, die hem al spoedig geheel omgaf. Zijn ogen bleven door snel knipperen het langste vrij, zodat hij nog zag hoe een nieuwe aardverschuiving de ingang bedekte. Daarop viel er een diepe duisternis, waarin slechts het plassen van water en een enkele snorkende ademhaling van de ongelukkige heer te horen waren.

„Als er niet vlug hulp komt zal ik stikken", waren zijn laatste gedachten. „Over een paar seconden is het met mij gedaan!"

„Over vijftien seconden zal de kromme van de heer Bommel die van het heden kruisen", prevelde professor Sickbock. „Het is te laat om hem nòg een ogenblik in het verleden vast te houden — hij zal dus geen gelegenheid hebben om een bewijs achter te laten. Jammer, héél jammer. Nog twee seconden . . . nog één . . ."

Op dat moment sloeg er een vlam uit het inwendige van het uurwerk, zodat de geleerde schrikkend terugdiensde.

„Drie uur", stelde hij vast, „de tijdbanen zijn in elkaar overgegaan; de proefneming is afgelopen. Laat ons hopen, dat de proefpersoon het heeft overleefd".

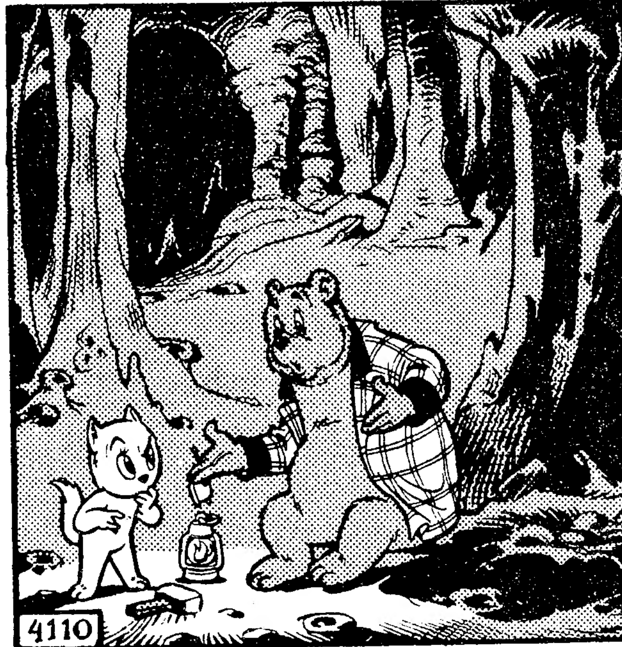
Nu, dat had hij. Want op dat zelfde moment hakte Tom Poes het laatste kalklaagje van heer Bommels gelaat weg.

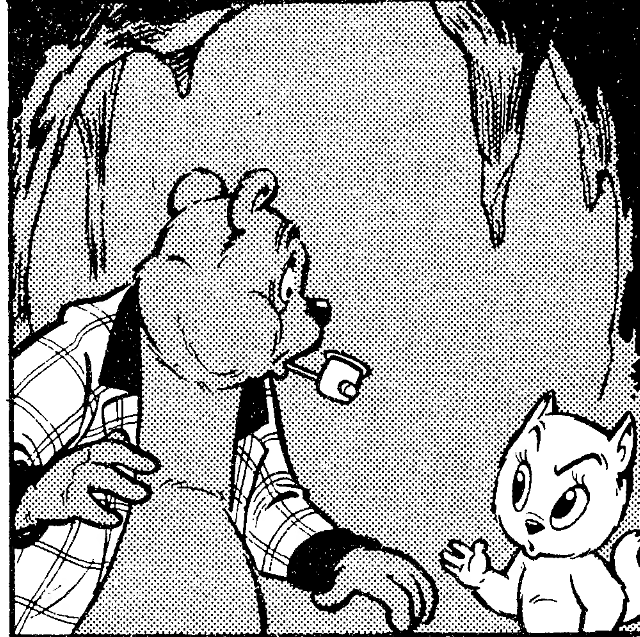
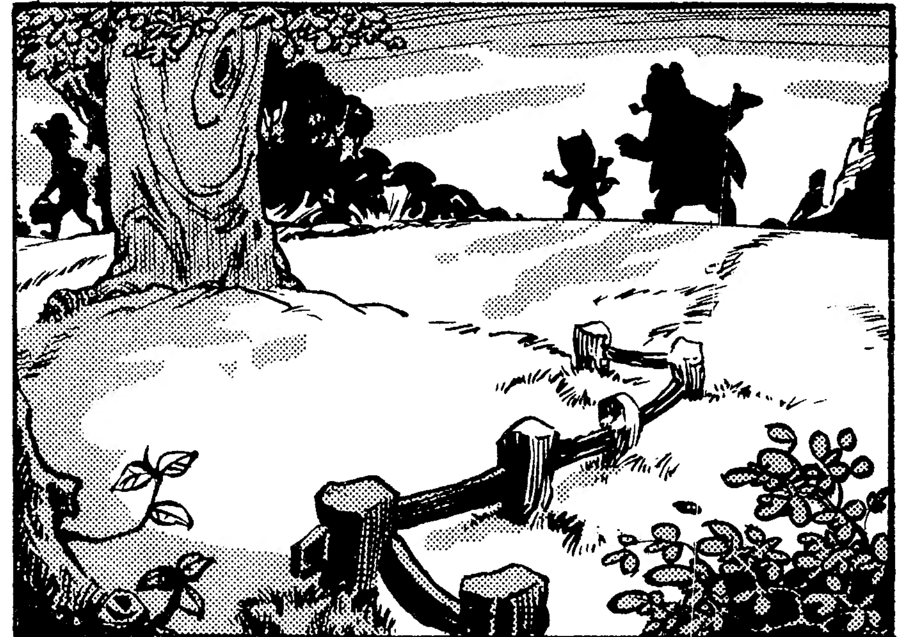
Er klonk een gierende ademhaling en de proefpersoon sloeg verwilderd de ogen op.

„J-jonge v-vriend!" stamelde hij geroerd. „Je hebt me het leven gered; over een paar seconden zou het met me zijn afgelopen. Dit zal ik nooit vergeten . . ."

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4110 Tom Poes hakte de laatste kalkresten van heer Bommels gestalte af. Beroofd van zijn steun zonk deze daarop met weke knieën op een rotsblok neer en slaakte een diepe zucht.

„Oef", prevelde hij, „ik meende toch werkelijk, dat dit het einde zou zijn. Alles was zo vreemd om me heen, als je begrijpt wat ik bedoel! En het lekte overal kalk, zodat ik geheel beklemd geraakte. Maar nu is de storm weer over, merk ik".

„Er was geen storm, heer Ollie", zei Tom Poes. „Dat leek maar zo omdat uw tempo veel langzamer was dan de tijd om u heen".

„Begin nu niet weer over mijn traagheid, jonge vriend", waarschuwde heer Bommel opstaande. Hij klopte enige kalkklodders van zijn bevuilde jas en hernam: „Dat is voorbij. Ik ben juist uiterst snel; dat heb ik gemerkt. Het zou me te ver voeren om je alles te vertellen, maar ik ben zó vlug, dat ik uit het verleden weer in het heden ben gekomen".

„Hm", zei Tom Poes.

Heer Ollie legde een hand op zijn schouder en schuifelde zwaar leunend naar de uitgang van de grot. „Ja, ja", vervolgde hij, „stil maar. Jij bent ook vlug. Want een paar minuten nadat ik dat oude papier heb laten waaien, was je er al. Je moet het direct gevonden hebben".

„Dat oude papier?" riep Tom Poes verbaasd uit. „Van de Bommellegende, bedoelt u? Maar dat heeft die geschiedkundige immers gevonden! Kijk, daar loopt hij net. Hij heeft het aan u gegeven, weet u nog wel?"

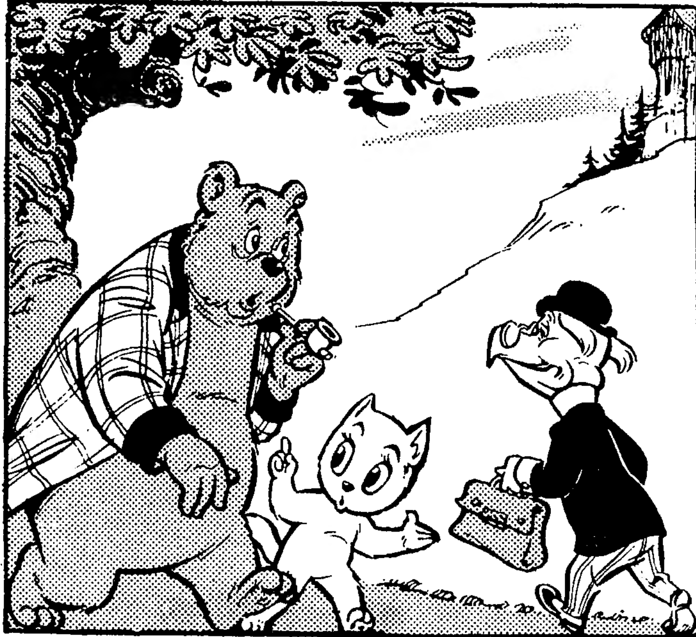
Heer Bommel wierp een blik op de tengere gestalte die op enige afstand voor hen uit wandelde en schudde het hoofd.

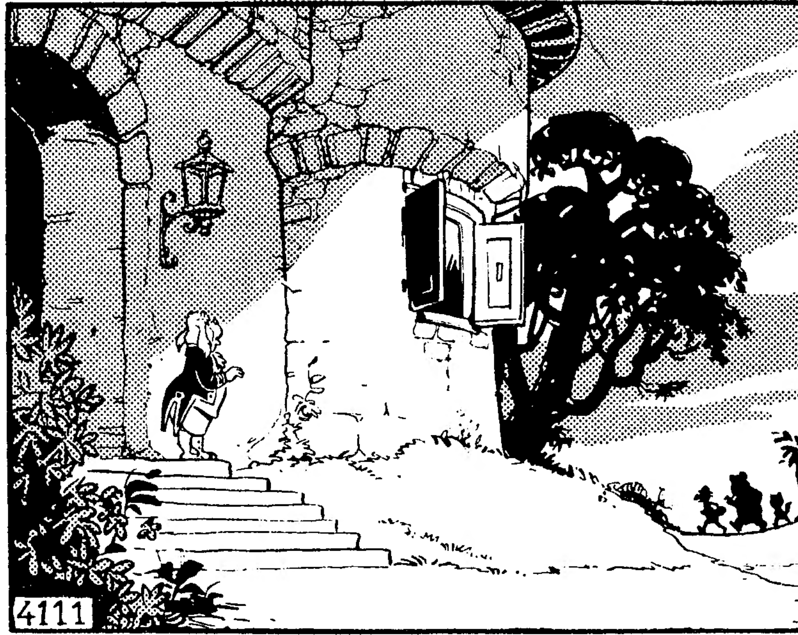
„Natuurlijk weet ik dat nog wel", sprak hij verontwaardigd. „Ik ben niet suf, hoor. Dat is die doctor Guichelheil, die mij dat oude papier gegeven heeft, ja. En dat papier heb ik uit de grot laten waaien om hulp te vragen, ongeveer vijf minuten geleden".

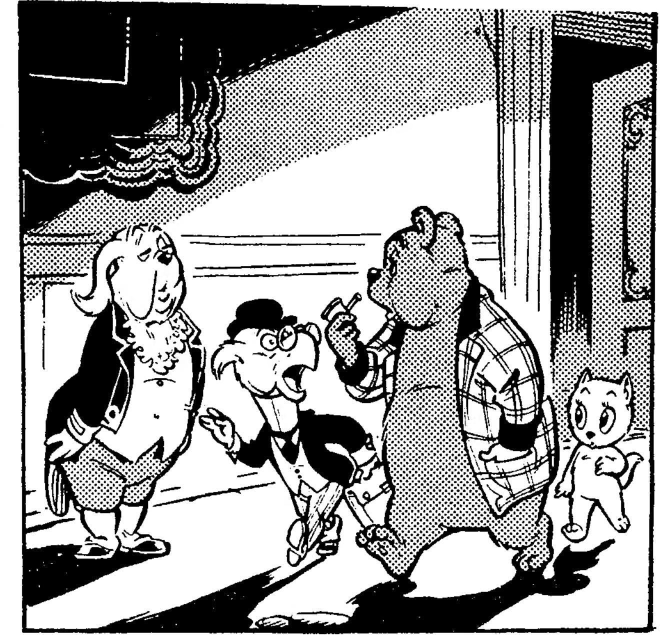
„Uw vijf minuten duurden in werkelijkheid vierhonderd jaren", zei Tom Poes.

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

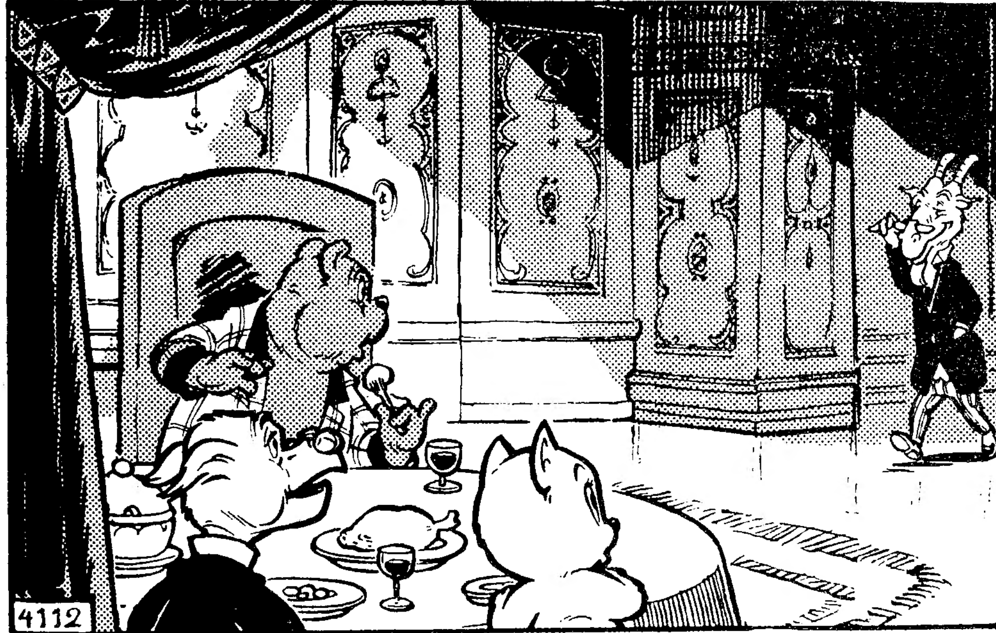

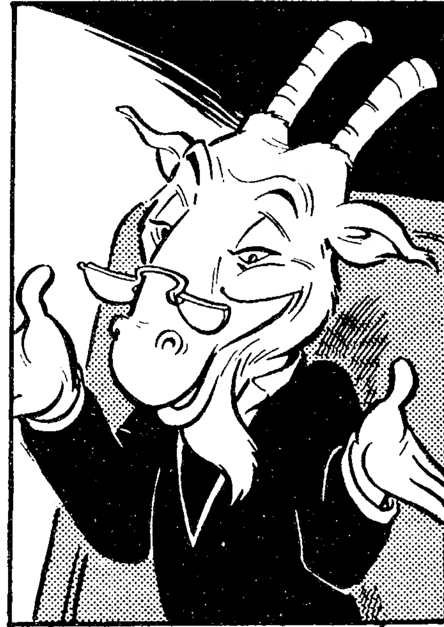
4111 De geschiedkundige Guichelheil keek om toen hij voetstappen achter zich hoorde en hield verrast de pas in.
„Meneer Bommel!" riep hij uit. „Dat is toevallig. Ik was juist op weg naar u toe om naar dat oude papier van de legende te vragen, u weet wel. Hebt u er nog iets mee kunnen doen?"
„Ja", zei heer Ollie een beetje verlegen. „Dat is te zeggen... ik heb het gebruikt als noodkreet. Ik was in een grot beklemd geraakt en toen heb ik het naar buiten laten waaien om hulp te vragen. En toen heeft mijn jonge vriend hier het gevonden. Het hielp, hoor. Want hij had mij binnen vijf minuten gered, net als op dat papier stond".

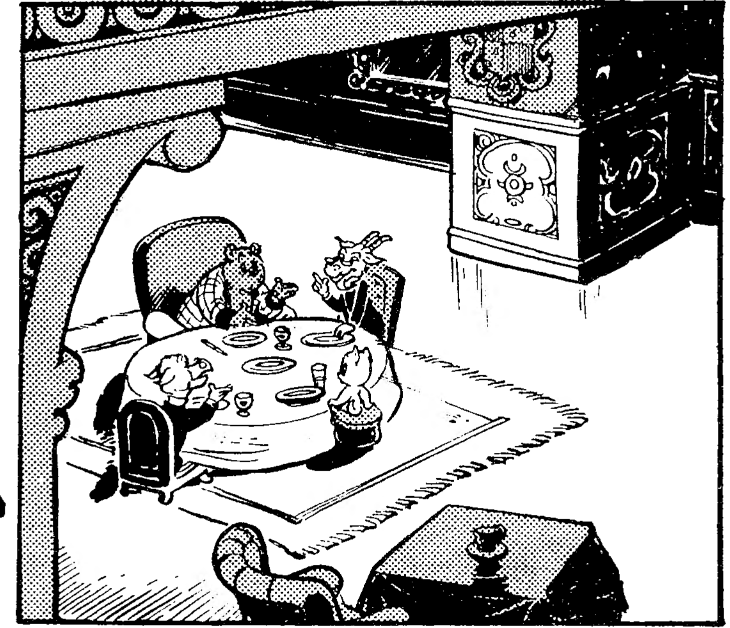
„Nee", zei Tom Poes met nadruk. „Uw vijf minuten hebben vierhonderd jaren geduurd. Ik heb het niet gevonden, dat heeft iemand eeuwen geleden gedaan. Na lange tijden heeft doctor Guichelheil het in handen gekregen en die is er mee naar u toe gekomen. U hebt het toen in uw zak gestoken en bent ermee terug gegaan naar het verleden. En ongeveer vierhonderd jaar geleden hebt u het uit uw grot laten waaien. Zo is de Bommellegende ontstaan".
Er viel een diep zwijgen. Heer Ollie schudde zonder begrip het hoofd en de geschiedkundige herhaalde binnensmonds de verklaring van Tom Poes zonder die te kunnen vatten. Het was dan ook een peinzend groepje, dat tenslotte bij Bommelstein aankwam.
„Ik keek juist naar u uit, met uw welnemen", sprak de bediende Joost, die in de deuropening stond. „De maaltijd is gereed, heer Olivier. Zal ik opdienen, als ik zo vrij mag zijn?"
Heer Bommel knikte afwezig en de heer Guichelheil schrok op uit zijn geprevel.
„Toch klopt er iets niet", sprak hij. „Wanneer alles is zoals de heer Poes hier zegt, dan is wel de legende verklaard. Maar waar is dan het oude papier?"

TOM POES EN DE BOMMEL-LEGENDE

Door Marten Toonder

4112 De maaltijd, die Joost opdiende, verliep onder een moeilijk gesprek, waarbij Tom Poes probeerde om alles uit te leggen over professor Sickbock's klokken. Daar kwam een einde aan toen de geleerde zelf binnentrad.

„Tut, tut", riep deze uit. „De proefpersoon is dus onbezeerd uit het verleden teruggekomen, zie ik. Dat wilde ik maar even weten. Ik hoop, dat u nu uw legende begrijpt, mijn waarde Bommel?"

„Eh, tja, hm... dat is te zeggen, nee", zei heer Ollie onzeker.

„Er is nog een héél duister punt", merkte de heer Guichelheil op. „Wáár is dat oude papier? Dat zou ik wel eens willen weten!"

„Dat heb ik gebruikt om hulp te vragen", zei heer Bommel. „Ik moest toch iets doen? En wat er op stond waren precies mijn gedachten op dat ogenblik. Ik had het zelf kunnen schrijven!"

„Héél juist opgemerkt", zei Sickbock met een vage glimlach. „U hebt het natuurlijk zelf geschreven".

„Nee, dat heb ik niet!" riep heer Ollie uit. „Maar ik had het toevallig in mijn zak en daarom..."

Hij zweeg en er verscheen een vreemd lichtje in zijn ogen.

„Maar wie heeft het dan geschreven?" zo prevelde hij. „Als ik het niet zelf gedaan heb zou dus..."

„Misschien is ditzelfde al een keer eerder gebeurd", zei Tom Poes peinzend. „Alleen hebt u dan de eerste keer meer tijd gehad..."

„Ei, ei, ge zijt een slim ventje", gaf de professor toe. „Dit keer is de proef mislukt. Omdat de funerius is blijven hangen had de heer Bommel geen tijd genoeg om een nieuw teken achter te laten. Wanneer de geleerde Guichelheil zijn papier dus terug wil hebben, zullen we de proef nog eens moeten herhalen".

Heer Bommel stond op en schelde zijn bediende.

„Laat professor Sickbock even uit, Joost", sprak hij.

EINDE VAN DIT VERHAAL

930605